Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Školní vzdělávací program Základní školy Vlašim, Sídliště 968

pro třídy s MONTESSORI PROGRAMEM

1. - 5. ročník

Program vytvořil ve školním roce 2013/14 kolektiv učitelů oddělení Montessori ZŠ Sídliště Vlašim, podle RVP ZV – č. j.: 31 504/2004–22, ve znění úpravy č. j.: MSMT - 7019/2017

1 Identifikační údaje

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Sídliště Vlašim, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Základní škola Sídliště Vlašim, příspěvková organizace
Sídliště 968, Vlašim 258 01

IČO: 47082917 **IZO:** 600042162

VEDENÍ ŠKOLY: ředitel: Mgr. Olga Šťastná
tel.: 317 850 055

zást. ředitele pro I. st.: Mgr. Eva Zimandlová
tel.: 317 850 066

zást. ředitele pro II. st.: Mgr. Blanka Křížová
tel.: 317 850 066

KOORDINÁTOR MONTESSORI ODDĚLENÍ: Jitka Birhanzlová
jitka.birhanzlova@zssidliste.cz

ADRESA PRO DÁLKOVÝ PŘÍSTUP: www.zssidliste.cz
reditel.skoly@zssidliste.cz

AUTOR ŠVP Montessori: pedagogický sbor Montessori ZŠ Sídliště
ŠVP v roce 2020 aktualizovala a upravila Ing. Šárka Adamcová

ZŘIZOVATEL: Město Vlašim, Jana Masaryka 302, Vlašim, 258 01
tel.: 317 850 112
www.mesto-vlasim.cz

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2020

Podpis ředitele, razítko

Obsah

1 Identifikační údaje ... 2
Obsah ... 3
2 Charakteristika školy ... 5
2.1 Základní škola Vlašim Sídliště ... 5
2.2 Montessori oddělení ... 5
2.3 Vybavení tříd s Montessori programem ... 5
2.4 Charakteristika žáků a pedagogického sboru ... 6
2.5 Dlouhodobé projekty ... 6
2.6 Spolupráce s rodiči ... 6
2.7 Spolupráce se spolkem Montessori ... 7
2.8 Spolupráce s radou školy a se Sdružením rodičů a přátel školy ... 7
2.9 Spolupráce s dalšími subjekty ... 7
3 Charakteristika ŠVP Montessori ... 9
3.1 Zaměření tříd s Montessori programem ... 9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 9
3.3 Rozvoj klíčových kompetencí ... 11
3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ... 19
3.5 Začlenění průřezových témat ... 19
4 Učební plán ... 29
4.1 Tabulace učebního plánu ... 29
4.2 Poznámky k učebnímu plánu ... 30
5 Učební osnovy ... 32
5.1 Český jazyk a literatura ... 32
5.2 Anglický jazyk ... 49
5.3 Matematika ... 63
5.4 Informatika ... 80
5.5 Kosmická výchova ... 88
5.6 Hudební výchova ... 116
5.7 Výtvarná výchova ... 124
5.8 Tělesná výchova ... 131
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 142
6.1 Pravidla pro hodnocení žáka ... 142
6.2 Formy hodnocení ... 142
6.3 Kritéria hodnocení žáka ... 144
6.4 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení ... 148
6.5 Informování zákonných zástupců o hodnocení ... 148
6.6 Hodnocení chování žáka ... 149
6.7 Kritéria pro převod slovního hodnocení na klasifikační stupně ... 149
6.8 Autoevaluace činnosti Montessori oddělení ... 150
7 Distanční výuka ... 150
Přílohy ... 151

I. Zápis o schůzce ve třech (i čtyřech) 152
II. Adventní setkání 154
III. Akvárium 155
IV. Člověk a jeho práce 156
V. Finanční gramotnost 157
VI. Halloween 158
VII. Kniha o mně 159
VIII. Koulovačka – rozloučení se školním rokem 160
IX. Příběh o vzniku Vesmíru, Země 162
X. Příběh o vzniku a vývoji života 163
XI. Volby do školního parlamentu 164
XII. Volební lístky 165

2 Charakteristika školy

2.1 Základní škola Vlašim Sídliště

Základní škola Vlašim Sídliště je velká městská škola sídlištního typu, vybudovaná v roce 1958. Je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání dětem ve věku od 6 do 15 let. Součástí školy je školní družina. V oploceném areálu je školní sportovní hřiště a zahrada s hřištěm pro školní družinu. Areál s travnatými plochami slouží při výuce a k relaxaci žáků. Škola nabízí vedle běžného vzdělávacího systému také výuku v oddělení Montessori.

Škola je umístěna ve velmi výhodné poloze na jižním okraji sídliště Sever, stranou dopravního ruchu, v těsné blízkosti lesíku Březina. Škola se nachází v dosahu linky MHD i meziměstských autobusových linek.

2.2 Montessori oddělení

Výuka v oddělení s Montessori programem začala na naší škole ve školním roce 2013/14 na základě poptávky rodičů a spolku Montessori Vlašim. Probíhala v prostorách budovy školní družiny. Vzhledem k narůstajícímu počtu žáků využívají třídy s programem Montessori od školního roku 2017/2018 oddělenou část přízemí v hlavní budově školy.

Výuka v oddělení Montessori v současnosti pokrývá první stupeň, je členěna malotřídním způsobem na "trojročí" a "dvojročí". Rozšíření na další ročníky závisí na zájmu rodičů a možnostech školy.

2.3 Vybavení tříd s Montessori programem

Třídy jsou vybaveny tak, aby vyhovovaly základním principům Montessori pedagogiky. Tvoří tzv. připravené prostředí, v němž každý najde to, co potřebuje vzhledem ke své vývojové fázi, senzitivnímu období a aktuálnímu vzdělávacímu zájmu. Dbáno je především na to, aby žáci mohli všechny potřebné činnosti zvládnout sami, bez pomoci pedagoga – plánování své samostatné práce, samostatný výběr učebního materiálu a literatury, práci s nimi, kontrolu správnosti svého řešení, zakládání svých prací do portfolia, úklid třídy a další péči o sebe a prostředí třídy.

Děti si svobodně vybírají místo ve třídě, kde a s kým chtějí pracovat, takže je nutné připravit různorodé možnosti: stolky k samostatné práci, stolky ke společné práci dvojic či skupin, koberečky pro vymezení prostoru při práci na podlaze, podložky nebo tácy pro vymezení prostoru při práci na stolku. Výukové materiály (Montessori aj. pomůcky, pracovní listy, knihy atd.) i ostatní pomůcky jsou umístěny v otevřených skříňkách na policích označených popiskou tak, aby každá věc měla své jasně určené místo. Pomůcky jsou přehledně uspořádány podle vzdělávacích oblastí a vzájemné posloupnosti. Veškerý materiál je uložen v pohodlném dosahu dětí.

Zásadní součástí připraveného prostředí je místo setkávání celého kolektivu – elipsa. Je určena ke společným aktivitám s učitelem, k vzájemné komunikaci apod. Ve třídě je vyhrazen prostor, kam si mohou děti ukládat své osobní věci (jmenovkami označené zásuvky).

K dispozici je také chodba, která je využívána jako učebna, prostor žáci využívají k samostatné práci s pomůckami a je zde umístěna žákovská knihovna. Tento prostor je také možno využívat k relaxaci.

Školní družina Montessori od 2. pololetí školního roku 2019/2020 sídlí v prostorách bývalého služebního bytu se samostatným vchodem. Mimo tyto prostory mají žáci možnost využívat vybavení ZŠ – tělocvičnu, jazykovou učebnu, učebnu informatiky, multifunkční učebnu.

2.4 Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Převážnou většinu žáků Montessori tříd tvoří děti z Vlašimi a okolních obcí. Většina žáků navštěvovala některé z předškolních zařízení s Montessori programem ve Vlašimi: Montessori mateřské centrum, Montessori jesle při MŠ Vorlina, Montessori školičku ve Spolkovém domě nebo Mateřskou školu Vorlina, kde v jedné třídě probíhá výuka podle Montessori principů. Žáci se vyučují v pěti ročnících, ve výuce jsou spojeni do čtyř tříd: Montessori západ a Montessori jih (1. trojročí - 1 až 3. ročník) a Montessori sever a Montessori východ (2. dvojročí - 4. a 5. ročník). Kapacita tříd je 15 – 27 žáků.

Uplatňováním principů Montessori, hlavně diferenciovaným vyučováním a individuálním učením, je vytvořeno přirozené prostředí pro děti s rozdílnými vzdělávacími potřebami. Máme velmi dobré zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzděláváme i žáky mimořádně nadané.

Pedagogický sbor v Montessori třídách tvoří učitelé splňující požadavky na vzdělání podle zákona o pedagogických pracovnících a dále se vzdělávají v oblasti Montessori pedagogiky a respektujícího výchovného přístupu. Ve třídách jsou využíváni i asistenti pedagoga, kteří pomáhají při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí Montessori pedagogického sboru je i rodilý mluvčí anglického jazyka, který působí jako asistent při výuce anglického jazyka a v některých případech i jako asistent pedagoga.

Montessori třídy mají k dispozici také školní družinu. V době od konce vyučování do 14:30 hodin mohou žáci navštěvovat svou Montessori družinu vedenou kvalifikovanou družinářkou V době před vyučováním a po 14:30 hodině mohou žáci využívat běžnou školní družinu.

2.5 Dlouhodobé projekty

Žáci Montessori tříd se pravidelně zúčastňují většiny akcí pořádaných školou, pracují na projektech zadaných školou. Několikrát ročně je pořádán sběr starého papíru, děti sbírají kaštany, žaludy. Od pátého ročníku má každá třída své dva zástupce ve školním parlamentu, kde si sami navrhují a organizují své projekty, dávají připomínky a návrhy k organizaci celé školy. Žáci se scházejí pravidelně pod vedením určeného pedagoga.

V rámci Kosmické výchovy a Velkých příběhů úzce spolupracujeme s odborníky z vlašimského muzea a jezdíme na výukové programy do přírody. Pět velkých příběhů je realizováno každoročně, společně pro 1. trojročí a společně pro 2. dvojročí.

Každoročně organizujeme projekt Halloween v rámci výuky anglického jazyka, slavnostní adventní setkání, slavnostní rozloučení s páťáky, a „Koulovačku“ – rozloučení se školním rokem. Jezdíme i na společné výlety podle aktuální nabídky, např. do planetária, Vodního domu, Včelího domu ad. Klademe důraz na to, aby co nejvíce akcí bylo společných pro celé Montessori oddělení.

Nadaní žáci mají možnost zúčastnit se matematické soutěže Klokan i Matematické olympiády Z5. Některé menší projekty a výlety týkající se výuky a probíraných témat si každý vyučující organizuje ve své třídě dle svého uvážení.

2.6 Spolupráce s rodiči

Pravidelná spolupráce s rodiči je velmi důležitá pro jednotné působení a práci s dětmi ve škole i doma v rámci stejných principů. Škola je rodičům otevřena. Rodiče jsou vyzýváni, aby zpětnou vazbu získávali hlavně z pravidelného sledování naladění a pohody dítěte a portfolia jeho školní práce; a aby porovnávali výsledky práce s kritérii zadání úkolů a vlastními možnostmi dítěte.

Osvědčené formy spolupráce školy s rodiči:

- sledování žákovského deníku a žákovské knížky
- individuální konzultace rodičů a pedagogů
- schůzky ve třech (učitel, žák, rodič) s ukázkou práce dětí ve škole – nejméně jednou za pololetí
- pravidelné týdenní zprávy o proběhlých lekcích a činnostech, kterých se mohl žák během týdne zúčastnit – zavedeno ve dvojročí
- organizační třídní schůzky
- účast rodičů ve výuce jako přihlížejících

- výukové programy pro děti vedené rodiči odborníky
- přednášky a besedy odborníků pro rodiče hlavně o systému Montessori
- spolupráce při autoevaluaci
- setkávání a společný program rodičů s dětmi mimo vyučování

2.7 Spolupráce se spolkem Montessori

Spolupráce školy, pedagogického sboru a spolku pomáhá naplňovat partnerství jako jeden ze základních Montessori principů. Spolek je spjat se vznikem Montessori oddělení na ZŠ Sídliště a podílí se na plánování a rozvoji oddělení. Spolek pomáhá informovat rodiče o dění v oddělení a o Montessori systému, formulovat zájmy rodičů a komunikovat je směrem k pedagogickému sboru. Rodiče sdružení ve spolku finančně podporují práci oddělení. Pomáhají i dobrovolnicky a materiálně.

Předseda spolku je účastníkem pravidelně konaných metodických sdružení. Koordinátorka oddělení je pravidelnou hostkou schůzí Výboru spolku. Spolek usiluje o účast členů pedagogického sboru na činnosti a řízení spolku.

V úzké spolupráci se školou spolek:

- podporuje zpětnou vazbu mezi rodiči a pedagogy na činnost oddělení
- sděluje podněty pro zlepšení výuky, další rozvoj Montessori oddělení
- podílí se na formulování a naplňování vize oddělení a Školního vzdělávacího plánu
- účastní se autoevaluace oddělení
- finančně se podílí na dalším vzdělávání pedagogů, supervizích, činnosti koordinátorky oddělení, pomůckách a vybavení, zájmových kroužcích, Předškoláčka a dárkových balíčků
- pomáhá při zajištění personálních zdrojů oddělení
- spolupracuje na výrobě pomůcek a zajištění akcí oddělení
- zajišťuje návaznost systému Montessori v předškolních a školních zařízeních ve Vlašimi
- vzdělává rodiče a propaguje Montessori pedagogiku ve Vlašimi
- organizuje pravidelná diskusní setkání mezi rodiči a pedagogy
- prezentuje činnost Montessori oddělení veřejnosti

2.8 Spolupráce s radou školy a se Sdružením rodičů a přátel školy

Od 1. září školního roku 2005/06 byla zřízena 9 členná rada školy, jež se schází 4 x ročně; schůzek se na pozvání předsedkyně pravidelně účastní i ředitelka školy. Montessori třídy zde mají svého zástupce z řad rodičů.

Se školou rovněž spolupracuje občanské sdružení „Sdružení rodičů a přátel ZŠ při ZŠ Vlašim, Sídliště“. Každá třída Montessori má ve výboru svého zástupce. Výbor sdružení zve na své schůzky předsedkyně sdružení prostřednictvím ředitele školy (cca 4 x ročně).

2.9 Spolupráce s dalšími subjekty

Vedení ZŠ a výchovný poradce úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) ve Vlašimi, s odborem sociálních věcí a odborem školství MěÚ Vlašim, s Policií ČR a s Městskou policií. Se svým zřizovatelem se vedení školy setkává na nepravidelných schůzkách, pořádaných dle potřeby. Vzájemnou informovanost všech výše uvedených subjektů pomáhají udržovat i místní a regionální média (vlašimský Zpravodaj, Benešovský deník, Jiskra) a propojení prostřednictvím internetové sítě (e-mail, webové stránky).

Řadu výchovně vzdělávacích akcí a volnočasových aktivit ZŠ organizuje ve spolupráci s MěDDM Vlašim či s Domem kultury, vlašimským gymnáziem, s městskou knihovnu, Ekocentrem Vlašim, K-Centrem Benešov a Sborem hasičů a vlašimským muzeem, rovněž spolupráce se ZŠ Vorlina je na velice dobré úrovni. Důležitou roli hrají i pravidelné porady (5 x ročně) ředitelů škol vlašimského, ale i některých škol benešovského regionu.

3 Charakteristika ŠVP Montessori

3.1 Zaměření tříd s Montessori programem

Třídy v oddělení Montessori pracují podle principů pedagogiky Montessori, kterou naplňují v souladu s Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV). Pedagogika Montessori plně respektuje obecné vzdělávací cíle a klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Základní filozofií pedagogiky Montessori je **orientace na osobnost dítěte** – rozvíjení jeho vnitřní motivace k učení, vývojových možností a individuálních schopností a využití jeho zájmu o určitou oblast nebo téma ve školní práci. Východiskem je předpoklad, že děti mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové poznatky. Filosofie této vzdělávací strategie je založena na **principu svobody a možnosti volby se zodpovědností.** Důležitou cílovou složkou je **sebepoznání** - poznání svých schopností a možností. Dítě má poznat různé možnosti a způsoby učení a učit se volit pro sebe takové způsoby, které jsou pro něj účinné, spolehlivé a efektivní. Dítě získává dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů a možností, je vedeno k respektu a toleranci ke schopnostem, odlišnému výběru a práci ostatních.

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori. Podstatnou složku tvoří vlastní samostatná vzdělávací činnost dítěte (tzv. **volná práce**), vedena jeho zájmem, stimulována učitelem a připraveným prostředím ve školní třídě. Děti nejsou jen pasivními příjemci informací, ale na učení se aktivně podílejí. Volná práce však neznamená, že dítě střídá činnosti bez ukončení a důslednosti nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě, nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů. Nějakou činnost si dítě zvolit musí.

Učitel činnost dětí koordinuje a využívá své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme. Svoboda dítěte je samozřejmě chápána jako povinnost, ne anarchie. Pokud se dítě pro něco rozhodne, je jeho povinností práci dokončit.
Pokud chce dítě pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se svobodně rozhodne – je jeho povinností dodržet daná pravidla.

Běžnou formou výuky je také skupinová práce nebo práce ve dvojicích podle volby žáka i jako učební metoda. Nedílnou součástí jsou klíčové lekce na prezentaci nových témat.

Děti pracují ve třídách ve věkově smíšených skupinách (1. - 3. ročník, 4. - 5. ročník), aby byla zajištěna spolupráce a vzájemné přirozené učení a pomoc mezi dětmi. Uplatňováním principů Montessori je vytvořeno přirozené vhodné prostředí pro děti s rozdílnými vzdělávacími potřebami – děti se specifickými potřebami, nadané děti, děti jiných národností. Učitel spolupracuje s rodiči i odborníky při hledání vhodné vzdělávací cesty, metod výuky a úpravy výukového prostředí.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Jedná se o společné postupy, metody a formy práce uplatňované všemi pedagogy, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie na úrovni jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací strategie vychází z předpokladu, že každý člověk je bytost neopakovatelná a přichází na svět s vybavením, které není shodné s jiným jedincem. Vzdělávací strategie v systému Montessori tedy musí být voleny tak, aby učitel mohl k dětem přistupovat individuálně a vycházel vstříc jejich potřebám. Frontální vyučování je nahrazeno organizační, obsahovou i metodickou diferenciací, která je však také závislá na aktuálních personálních možnostech. Pedagogické principy, metody a způsoby vyučování pomáhají dítěti učit se v „bezpečném prostředí“, bez ohrožení porovnáváním, vnějším hodnocením, časovým stresem, tresty a odměnami.

Pedagogické postupy a metody navazují na principy, které byly uplatňovány již v mateřské škole s programem Montessori:

- senzitivní fáze ve vývoji dítěte - je zvláštní vnímavost k získávání určitých schopností a dovedností; trvají jen určitou dobu a nenávratně se zakončí, ať už jsou využity nebo ne; období senzitivní fáze ve vývoji dítěte je vhodné maximálně využít pro osvojování určitých vědomostí a dovedností, protože se je dítě v odpovídající citlivé fázi naučí nejsnáze, s nejmenší námahou a energií
- polarita pozornosti označuje maximální koncentraci dítěte na určitou práci; pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby práci samo dokončilo
- připravené prostředí zahrnuje osobnost učitele a lásku k dítěti, materiál, pomůcky, vybavení a zařízení třídy pro aktuální senzitivní období jednotlivých dětí tak, aby děti mohly samostatně:
    - volit práci z nabídky aktivit
    - objevovat a poznávat nové učivo podle svého zájmu
    - pracovat podle navržených postupů
    - zaznamenat si výsledky práce podle daných kritérií
    - svou práci porovnávat se vzorem, kontrolou nebo kritérii
- svobodná (volná) práce dětí -plánování a vlastní organizace času, volba oblasti ve vyučování, zvolit si *co – kdy - kde - s kým – jakým způsobem* budu na úkolu pracovat, zodpovědnost za dokončení úkolů v osobním maximu
- práce s vlastní zodpovědností - princip práce „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“ podle stanovených kritérií, nést svou vlastní zodpovědnost za respektování domluvených pravidel soužití, domluvených způsobů práce, využití času ve vyučování, postupu podle plánovaných činností (individuální plány, společné plány činnosti), vedení dětí k pochopení souvislostí mezi volbou a zodpovědností
- práce s oceněním, chybou a sebekontrolou - porovnávání práce se vzorovou kontrolou a předem stanovenými kritérii, vedení dětí k sebekontrole, vyhledání a možnost opravy vlastních chyb, práce s chybou jako ukazatelem další cesty ve vzdělávání
- vlastní plánování a organizace vyučování dětí - každodenní rozvržení času, práce s individuálním týdenním plánem, úkoly s daným termínem dokončení, možnost dětí rozdělit si práci na zpracování úkolů ve škole nebo domácí úkoly
- komunitní kruh – setkávání se spolužáky „na elipse“ - každodenní setkávání celé třídní skupiny je pravidelným rituálem dětí od MŠ Montessori:
    - sdílení zážitků a myšlenek, vypravování, názory, diskuse
    - doporučování a nabídky práce pro ostatní
    - organizace a plánování práce ve třídě
    - prezentace práce s oceněním a doporučením na vylepšení
    - stanovení pravidel a limitů
    - informace k tematickým okruhům a učivu
- vedení dětí k sebehodnocení - vedení dětí ke kritickému posouzení a ocenění své práce od ústního popisu své práce a pochval za dobrou práci na jednotlivých úkolech k písemnému zhodnocení výsledků školní práce, svého jednání a chování, respektování pravidel třídy
- prezentace vlastní práce - vedení děti k prezentaci práce skupiny i jednotlivce - popsat, co se mi povedlo a čím se mohu prezentovat; při prezentacích se učit získávat nové informace od spolužáků, poučit se z jiného způsobu práce a originálních nápadů spolužáků
- vedení portfolia školní práce - zakládání výsledků své práce podle zadaných pravidel, třídění materiálů, vytváření vlastních sešitků a souborů k tématům vyučování, doplňování záznamových listů školní práce

Rozšiřující metody práce

Tato koncepce umožňuje realizovat současné moderní trendy v oblasti vyučování:

- projektové vyučování

- skupinovou práci
- globální výchovu
- problémově orientované vyučování
- kritické myšlení
- učení kompatibilní s tím, jak se učí lidský mozek
- integrovanou tematickou výuku
- vnímání reálných skutečností – propojení se životem

3.3 Rozvoj klíčových kompetencí

Vyučování podle pedagogických principů Marie Montessori a využití vzdělávacích strategií nám umožňuje, abychom naplňovali obsah klíčových kompetencí a cílů vzdělávání podle RVP ZV. V následující tabulce uvádíme, jaké metody, formy, principy a prostředky jsou využívány k rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní.

Přehled začlenění jednotlivých klíčových kompetencí uvádíme formou tabulek.

KOMPETENCE K UČENÍ	výchovné a vzdělávací strategie
• vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení	• svobodná – volná práce dětí • využití senzitivních fází ve vývoji a učení dítěte • polarita pozornosti • připravené prostředí • komunitní kruh • vedení žákovského deníku
• vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	• filosofie oboru Kosmická výchova • metody práce Kritického myšlení • integrovaná tematická výuka • problémové vyučování • od konkrétního k abstraktnímu
• operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	• práce s odbornou literaturou v rámci obsahu projektů Kosmické výchovy • vlastní plánování a organizace vyučování dětí • práce s chybou a sebekontrolou
• samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	• samostatná práce v připraveném prostředí • prezentace závěrů práce před spolužáky • práce s chybou • propojení učiva v projektech a s reálným životem
• poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	• svobodná – volná práce dětí • práce s vlastní zodpovědností • sebehodnocení • práce s chybou a sebekontrolou • komunitní kruh – setkávání se spolužáky „na elipse“ • prezentace vlastní práce • propojení učiva s reálným životem • schůzka ve třech

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	výchovné a vzdělávací strategie
• vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	• setkávání, sdílení a komunikace dětí v komunitním kruhu „na elipse“ • možnost vlastního kreativního způsobu zpracování zadaného tématu • projektové vyučování • problémové vyučování • důraz na samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
• vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	• svobodná – volná práce dětí • připravené prostředí • práce se zodpovědností • práce s chybou • důraz na samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
• samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	• práce se specifickými pomůckami a materiály • vnímání co nejvíce smysly (specifický materiál)
• ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	• práce s chybou a sebekontrolou • vedení portfolia školní práce • vedení dětí k sebehodnocení • vedení žákovského deníku • připravené prostředí, práce se specifickými pomůckami a materiály se zabudovanou sebekontrolou
• kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	• vnitřní disciplína, práce s vlastní zodpovědností • práce metodami kritického myšlení, model EUR

	(Evokace - Uvědomění - Reflexe)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	**výchovné a vzdělávací strategie**
• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	• důraz na sdílení v komunitním kruhu, možnost často sdělovat ústně i písemně své myšlenky, nápady a zážitky • důraz na prezentaci všech prací dětí a učení se od kamarádů • práce ve věkově smíšených skupinách, učení od starších kamarádů, opakování si učiva učením kamaráda
• naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje	• důraz na sdílení v komunitním kruhu, možnost často sdělovat ústně i písemně své myšlenky, nápady a zážitky • důraz na prezentaci všech prací dětí a učení se od kamarádů • vedení dětí k respektování názorů druhých
• rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	• práce s krásnou i odbornou literaturou, s odbornými časopisy i encyklopediemi • vyhledávání potřebných informací a trénování dovednosti odlišit podstatné od méně podstatného
• využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	• práce s informacemi metodami kritického myšlení, využívání informační technologií • přístup k Internetu a počítači při volné práci dětí

• využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	• vedení dětí k respektu při práci ve skupině • společné sestavování pravidel třídy s vedením dětí k empatii, naslouchání a toleranci odlišností, respektu k druhým, k sobě • řešení problémů společně s dětmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	**výchovné a vzdělávací strategie**
• účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	• svobodná – volná práce dětí • práce dětí ve dvojicích, skupinách, týmech • setkávání, sdílení a interakce dětí v komunitním kruhu „na elipse“
• podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	• práce dětí ve dvojicích, skupinách, týmech • setkávání, sdílení a interakce dětí v komunitním kruhu „na elipse“ • setkávání, sdílení a interakce dětí v komunitním kruhu „na elipse“ • možnost vlastního kreativního způsobu zpracování zadaného tématu
• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	• práce dětí ve dvojicích, skupinách, týmech • setkávání, sdílení a interakce dětí v komunitním kruhu „na elipse“ • princip práce „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“
• vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	• připravené prostředí, práce se specifickými pomůckami a materiály • porovnávání práce podle vzorové kontroly a předem stanovenými kritérii • vedení dětí k sebehodnocení

	• prezentace práce, ocenění a doporučení práce ostatních • vedení portfolia školní práce

KOMPETENCE OBČANSKÉ	výchovné a vzdělávací strategie
• respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	• setkávání, sdílení a komunikace dětí v komunitním kruhu „na elipse“ • spolupráce dětí při vyučování • společné sestavování pravidel soužití • respektování domluvených pravidel
• chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	• společné sestavování pravidel soužití • respektování domluvených pravidel • sledování života regionu, informace o aktuálních událostech
• rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	• nácvik modelových situací • výukové programy o základech 1. pomoci a chování v krizových situací
• respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	• projekty o historii naší vlasti • sledování života regionu, informace o aktuálních událostech • naučné výpravy, muzea, galerie • vnímání co nejvíce smysly
• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	• práce s časovou přímkou – historie naší planety, podmínky vznik života, vznik a vývoj života na naší planetě • třídění odpadu ve třídě, další praktické zapojení do ochrany životního prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ	výchovné a vzdělávací strategie
• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	• samostatná práce na pokusech a pracovní činnosti podle zadání a návodů • podíl na sestavování a respektování stanovených pravidel
• přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	• práce dětí v připraveném prostředí a aktivní podíl na jeho utváření • vedení dětí k respektu k sobě, druhým a k prostředí • sebehodnocení • globální výchova
• využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	• problémové vyučování • metody Kritického myšlení • vnitřní motivace • svobodná – volná práce • vlastní plánování a organizace vyučování
• orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	• podpora vlastních projektů dětí • vlastní plánování • propojení s reálným životem • práce s chybou • vnitřní motivace • globální výchova • společné sestavování pravidel třídy s vedením dětí k empatii, naslouchání a vnímání, toleranci odlišností, respektu k druhým a k sobě

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním, žákům jiných národností i žákům nadaným.

Uplatňováním principů Montessori, hlavně diferenciovaným vyučováním a individuálním učením, je vytvořeno přirozené vhodné prostředí pro děti s rozdílnými vzdělávacími potřebami. Učitel spolupracuje s rodiči při hledání vhodné vzdělávací cesty, metod výuky a úpravy výukového prostředí.

Děti se specifickými vzdělávacími potřebami mohou pracovat s konkrétními materiály a pomůckami, učit se společně se spolužáky, volit si dobu k relaxaci podle své potřeby, pracovat samostatně vlastním tempem a s přiměřenou náročností úkolu. Podle aktuálních personálních možností mohou pracovat s pomocí asistenta pedagoga.

Děti talentované a nadané mohou postupovat svým vlastním tempem a získat více informací k danému tématu či pracovat rychleji při samotné práci s výukovým materiálem. Děti, které určitý úkol již dobře zvládly, mohou být pomocníkem učitele – radí, učí, pomáhají a vysvětlují učivo svým spolužákům. Jejich práce mohou sloužit ostatním jako učební materiál.

Dětem jiných národností lze přizpůsobit plán výuky a systém práce opět v rámci principů pedagogiky Montessori vzhledem k jejich individuálním výukovým potřebám.

Zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce ve spolupráci s poradenským zařízením zjišťují vzdělávací potřeby žáků. Na základě zjištěné diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i žáci nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňuje pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení. Na základě doporučení školského poradenského zařízení je také možné upravit očekávané výstupy některých vzdělávacích oborů. Upravené očekávané výstupy pro žáky s podpůrnými opatřeními uvádíme u všech vzdělávacích oborů v závorce pod očekávanými výstupy.

Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytváří a realizuje individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní normy. IVP schvaluje ředitel školy. V každé třídě s Montessori programem zpravidla pracuje asistent pedagoga. Součástí pedagogického sboru je i speciální pedagog.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zařazeni do specializované skupiny, jsou vyučováni v učebně speciální pedagogiky. Zde mají k dispozici kompenzační pomůcky a využívají počítače s výukovými a nápravnými programy. Výuka probíhá jednou týdně a je vedena speciálním pedagogem.

Způsob hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Vyučující respektují doporučení PPP a volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů a vhodné formy práce s žákem. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení.

3.5 Začlenění průřezových témat

Většina tematických okruhů průřezových témat je realizována spontánně během celého dne vlivem odlišné organizace vyučování. Např. každodenní setkávání dětí v komunitním kruhu umožňuje rozvoj komunikace, děti mají možnost podílet se na řešení problémů. Věkově smíšené třídy vytváří výborné podmínky pro rozvoj kooperace a komunikace. Samostatná volná práce dětí umožňuje rozvoj jejich kreativity a především rozvoj seberegulace, sebeorganizace a sebepoznání.

Průřezová témata jsou začleňována především integrací do jednotlivých vzdělávacích oborů. Často jsou jednotlivé tematické okruhy realizovány formou projektů. Zařazení konkrétních projektů je v kompetenci třídního učitele a odvíjí se od aktuálních personální situace. Podrobnější popis pravidelně zařazovaných projektů je v příloze k ŠVP.

Přehled začlenění jednotlivých tematických okruhů uvádíme formou tabulek:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS)

Multikulturní výchova (MkV)

Environmentální výchova (EV)

Mediální výchova (MdV)

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní a sociální výchova		
Tématické okruhy	**Trojročí (1. – 3. ročník)**	**Dvojročí (4. – 5. ročník)**
Osobnostní rozvoj		
A) Rozvoj schopností poznávání	INT/ČJ, INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/ČJ, VV Kniha o mně PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce	INT/KV, INT/AJ PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života
B) Sebepoznání a sebepojetí	INT/KV, INT/ČJ PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/ČJ, VV Kniha o mně	INT/KV, INT/AJ PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu
C) Seberegulace a sebeorganizace	INT/M, INT/KV, INT/ČJ, INT/AJ PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání, PRO/ČJ, VV Kniha o mně	INT/KV, INT/AJ PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu
D) Psychohygiena	INT/KV PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka	INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání
E) Kreativita	INT/VV, INT/M, INT/AJ, INT/ČJ PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/ČJ, VV Kniha o mně PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce	INT/VV, INT/KV,INT/AJ PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost

Sociální rozvoj		
F) Poznávání lidí	PRO/ČJ, VV Kniha o mně INT/ČJ , INT/KV PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce, PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země	INT/KV, INT/ČJ PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země
G) Mezilidské vztahy	INT/KV, INT/ČJPRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce, PRO/ČJ, VV Kniha o mně PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání	INT/KV, INT/ČJ,PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání, PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce, PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu
H) Komunikace	INT/AJ, INT/VV, INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života	INT/AJ, INT/VV, INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu, PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života
CH) Kooperace a kompetice	INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života	INT/KV, PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života
Morální rozvoj		
I) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PRO/ČJ, KV, TV, INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země	INT/ČJ, INT/KV, PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka, PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání, PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost

J) Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/KV, PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce	INT/KV, INT ČJ, PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka, PRO/ČJ, VV, HV Adventní setkání, PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce

Použité zkratky: INT – integrace, M – matematika, ČJ – český jazyk, KV – kosmická výchova, AJ – anglický jazyk, VV – výtvarná výchova, HV – hudební výchova, TV – tělesná výchova, PRO – projekt

3.5.2 **Výchova demokratického občana**

Výchova demokratického občana (VDO)		
Tématické okruhy	**Trojročí (1. – 3. ročník)**	**Dvojročí (4. – 5. ročník)**
A) Občanská společnost a škola	INT/KV, INT/M PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka	INT/KV, INT/M PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu
B) Občan, občanská společnost a stát		INT/KV PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost
C) Formy participace občanů v politickém životě		INT/KV PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu
D) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		INT/KV

Použité zkratky: INT – integrace, PRO – projekt, M – matematika, KV – kosmická výchova

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS)		
Tématické okruhy	**Trojročí (1. – 3. ročník)**	**Dvojročí (4. – 5. ročník)**
A) Evropa a svět nás zajímá	INT/AJ PRO/AJ Halloween PRO/ČJ, Vv, HV Adventní setkání	INT/AJ, INT/KV, INT/INF PRO/AJ Halloween
B) Objevujeme Evropu a svět	PRO/AJ Halloween	INT/KV, INT/AJ, INT/INF PRO/AJ Halloween
C) Jsme Evropané	PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce	INT/KV PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu

Použité zkratky: INT – integrace, PRO – projekt, KV – kosmická výchova, AJ – anglický jazyk, INF – informatika

3.5.4 **Multikulturní výchova (MkV)**

Multikulturní výchova		
Tématické okruhy	**Trojročí (1. – 3. ročník)**	**Dvojročí (4. – 5. ročník)**
A) Kulturní diference	INT/AJ, INT/KV PRO/AJ Halloween PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce	INT/AJ, INT/KV, PRO/AJ Halloween PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce
B) Lidské vztahy	INT/AJ, INT/KV, INT/VV, INT/HV, PRO/Hv,Vv, ČJ - Adventní setkání PRO/AJ Halloween	INT/KV, INT/AJ, INT/INF, INT/HV PRO/Hv,Vv, ČJ - Adventní setkání PRO/AJ Halloween
C) Etnický původ	INT/ČJ	INT/KV, INT/ČJ
D) Multikulturalita	INT/AJ PRO/AJ Halloween	INT/AJ, INT/KV PRO/AJ Halloween
E) Princip sociálního smíru a solidarity	INT/KV	INT/KV

Použité zkratky: INT – integrace, PRO – projekt, KV – kosmická výchova, AJ – anglický jazyk, INF – informatika, ČJ – český jazyk, HV – hudební výchova, VV – výtvarná výchova

3.5.5 **Environmentální výchova (EV)**

Environmentální výchova		
Tématické okruhy	**Trojročí (1. – 3. ročník)**	**Dvojročí (4. – 5. ročník)**
A) Ekosystémy	INT/AJ, INT/M, INT/ČJ, INT/KV PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života	INT/AJ, INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/ČJ, KV, VV Příběh o vzniku a vývoji života
B) Základní podmínky života	INT/KV, INT/HV PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země	INT/KV PRO/KV,VV, ČJ Příběh o vzniku Vesmíru, Země
C) Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/KV, INT/ČJ PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce	INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce
D) Vztah člověka k prostředí	INT/KV PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV Kniha o mně	INT/KV PRO/ČJ, KV Člověk a jeho práce PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/ČJ, VV Kniha o mně

Použité zkratky: INT – integrace, KV – kosmická výchova, AJ – anglický jazyk, ČJ – český jazyk, M – matematika, HV – hudební výchova, TV – tělesná výchova, PRO – projekt

3.5.6 **Mediální výchova (MdV)**

Mediální výchova		
Tématické okruhy	**Trojročí (1. – 3. ročník)**	**Dvojročí (4. – 5. ročník)**
Receptivní činnosti		
A) Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení	INT/ČJ PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost	INT/ČJ, INT/KV PRO/ČJ, KV, TV Koulovačka PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost
B) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost	INT/ČJ, INT/KV PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost
C) Stavba mediálních sdělení		
D) Vnímání autora mediálních sdělení		
E) Fungování a vliv médií ve společnosti		
F) Online sociální komunikace a její rizika		INT/KV, ČJ, M, VV
Produktivní činnosti		
F) Tvorba mediálního sdělení	PRO/Hv,Vv, ČJ - Adventní setkání PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost	INT/KV, INT/ČJ PRO/Hv,Vv, ČJ - Adventní setkání PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost
G) Práce v realizačním týmu	INT/ČJ PRO/Hv,Vv, ČJ - Adventní setkání PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost	INT/KV, INT/ČJ PRO/Hv,Vv, ČJ - Adventní setkání PRO/M,KV, ČJ Finanční gramotnost

Použité zkratky:INT – integrace, KV – kosmická výchova, ČJ – český jazyk, HV – hudební výchova, VV – výtvarná výchova, PRO - projekt

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

	Trojročí (1. – 3. ročník)			Dvojročí (4. – 5. ročník)		Disponibilní hodiny	Hodiny celkem
Ročník / Předmět	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	-	-
Český jazyk	7+2	7+2	7+1	6+1	6+1	7	**40**
Cizí jazyk	0+1	0+1	3	3	3	2	**11**
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	**24**
Informatika	-	-	-	-	1	-	**1**
Kosmická výchova	3	3	3	4+1	4+1	2	**19**
Hudební výchova	1	1	1	1	1	-	**5**
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1+1	1	**8**
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	-	**10**
Skutečná hod. dotace	21	22	24	25	26	16	**118**
Minimum/ Maximum	18/22	18/22	22/26	22/26	22/26	-	-
Celková povinná dotace	-	-	-	-	-	**16**	**118**

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

4.2.1 Organizační specifika učebního plánu

Třídy Montessori splňují celkový počet hodinových dotací dle RVP pro základní vzdělávání. Učební plán i rozvrh hodin je v Montessori třídách orientační. Vyučování nemá pevný rozvrh hodin ani pevnou délku hodin, žáci si řadí činnosti podle své volby a věnují jim tolik času, kolik pro kvalitní splnění úkolu potřebují. Nedílnou součástí jsou klíčové lekce na prezentaci nových témat vedené učitelem.

Výuka většiny předmětů probíhá formou trojročí nebo dvojročí. Pouze výuka cizího jazyka a informatiky probíhá po ročnících. Z organizačních důvodů některé hodiny českého jazyka a výtvarné výchovy probíhají po ročnících. Během vyučování podle individuálních potřeb si žáci volí činnost, tempo práce, pitný režim.

Průběh dne

4 vyučovací hodiny

Ranní blok: 1,5 h vyučovací blok - komunitní kruh (elipsa) – sdílení, upřesnění denního plánu, vysvětlení postupů (prezentace); individuální, skupinová práce dětí podle studijního plánu v oblastech matematiky, českého jazyka, případně v dalších oblastí dle plánu (kosmická výchova, anglický jazyk), práce na projektech, výchovy

Svačinová přestávka

Dopolední blok: 1,5 h vyučovací blok - individuální, skupinová práce dětí podle studijního plánu v oblastech matematiky, českého jazyka, případně v dalších oblastí dle plánu (kosmická výchova, anglický jazyk), práce na projektech, výchovy; kruh – uzavření dne, sebehodnocení, prezentace

5 vyučovacích hodin

Krátká přestávka po dopoledním bloku

Polední blok: 45 minut vyučování, kruh – uzavření dne, sebehodnocení, prezentace

6 vyučovacích hodin (4. a 5. ročník)

Obědová přestávka

Odpolední blok: 1,5 h vyučovací blok, kruh – uzavření dne, sebehodnocení, prezentace

4.2.2 Využití disponibilní časové dotace

ČESKÝ JAZYK

V 1. a 2. ročníku je posílen o dvě vyučovací hodiny z disponibilní dotace, ve 3. – 5. ročníku je posílen o jednu vyučovací hodinu z disponibilní dotace.

CIZÍ JAZYK

Výuka anglického jazyka probíhá již od 1. ročníku. V 1. a 2. ročníku je zařazena s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně, je využita disponibilní hodina. Ve 3. - 5. ročníku probíhá výuka s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá po ročnících.

MATEMATIKA

Ve 2. - 5. ročníku je výuka posílena vždy o jednu disponibilní hodinu.

INFORMATIKA

Předmět je zařazen do 5. ročníku, s časovou dotací podle RVP 1 hodinu týdně.

KOSMICKÁ VÝCHOVA

Předmět zahrnuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Výuka je posílena ve 4. a v 5. ročníku o jednu disponibilní hodinu.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výuka je posílena o jednu disponibilní hodinu v 5. ročníku.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výuka probíhá koedukovaně. Výuka plavání se uskutečňuje v rámci povinné tělesné výchovy v 1. a 2. ročníku v rozsahu 20 vyučovacích hodin během jednoho ročníku. Plavecký výcvik je organizován ve spolupráci s plaveckou školou. Výuka plavání je organizována podle pravidel plavecké školy.

Výuka bruslení probíhá v rámci povinné tělesné výchovy v každém ročníku. Výuka probíhá na zimním stadionu Vlašim a je vedena vyučujícími tělesné výchovy.

4.2.3 Koncepce domácí přípravy žáků

Domácí příprava žáků navazuje na jejich přímé vzdělávání ve škole a je koncipována v souladu s platným ŠVP. Je druhotným doplňkem, primární učení žáka probíhá ve vyučovací hodině ve škole. Žáci jsou vedeni k domácí přípravě, ale plnění úkolů je dobrovolné.

Cíl domácí práce žáka:

- procvičit učivo (zejména v praktických souvislostech)
- rozvíjet u žáků smysl pro povinnost
- rozvíjet schopnost žáků samostatně se učit
- motivace (nejen) pro nové učivo
- rozvíjení schopnosti organizace času
- rozšiřování kompetencí (doplňkový cíl)

Typy domácí práce žáka:

- Dílčí úkoly zaměřené na procvičení a upevnění probíraného učiva – úkol a úloha týdne
- Nepovinné a dobrovolné úkoly
- Dlouhodobé úkoly, které vyžadují promyšlenou přípravu, vyhledávání a zpracování informací (prezentace, ročníkové práce apod.)

Zadávání domácí práce je plně v kompetenci učitele.

Dokončení práce doma z důvodu nestíhání ve škole lze zadat pouze výjimečně. Pokud se opakuje u stejného žáka, je třeba hledat příčinu nezvládání práce, diferencovat požadavky ve spolupráci se zákonnými zástupci, výchovnou poradkyní, speciálním pedagogem nebo dalšími odborníky. Pokud se při hledání příčin nestíhání práce žáka ve škole dospělo k názoru, že příčina spočívá v rozhodnutí žáka ve škole nepracovat, je možné, po dohodě se zákonnými zástupci, zadávat domácí práci pravidelně.

Zásady zadávání domácí práce

- Domácí úkoly musí být vždy přiměřené schopnostem žáků
- Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zadávány úkoly kratší nebo jinak diferencované
- Úkoly, zvláště dlouhodobé, by měly být zajímavé, tvůrčí, např. s využitím ICT, encyklopedií, knih, slovníků, médií, tisku apod.

Hodnocení úkolů

Měl by být dán prostor pro dotazy k úkolu, případně společné diskusi nad úkolem. Při kontrole a hodnocení pracujeme efektivně s chybami žáků a využíváme je k pozitivní korekci žákova učení. Žák se nesmí bát sdělit, že se dopustil chyby. Hodnocení domácí práce musí být motivující.

Zvýšenou pozornost věnujeme hodnocení pokroku (namísto srovnávání výsledků práce jednotlivých žáků). Vedeme žáky k sebehodnocení úkolů a domácí přípravy. V případě dlouhodobých úkolů zaměřených k dalšímu rozvoji kompetencí žáka je vhodné i vzájemné hodnocení spolužáky.

5 Učební osnovy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Český jazyk je povinný samostatný vyučovací předmět. Je vyučován ve všech ročnících základního vzdělávání. Společně s cizími jazyky je základem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Cílem 1. období je naučit žáky psát a číst s porozuměním, vyjadřovat svém myšlenky slovně, později písemně (komunikační, slohová, jazyková a literární a výchova).

Komunikační dovednosti žáci získávají nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty by měly poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásobu si žáci rozšiřují zejména využitím učiva z oblasti Člověk a jeho svět, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování, podporujeme samostatnou písemnou formu vyjadřování. Při prvním písemném vyjadřování žáci vytvářejí jednoduché věty o tom, co prožili, nebo co dobře poznali.

V tomto období se žáci učí číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů si žáci rozšiřují slovní zásobu a rozvíjí své slovní vyjadřování. Při práci s texty spojujeme výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtení využíváme v dalších předmětech, při poznávání přírody i života lidí a světa. Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek žáci poznávají život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím si rozšiřují životní zkušenosti.
Žáci se učí esteticky prožívat a chápat přiměřeně náročné texty, později je výrazně číst, předčítat, přednášet, vyprávět. Je věnována dostatečná pozornost volbě příjemných, délkou i obsahem přiměřených textů. Také klademe důraz na mezipředmětové vztahy a na volbu témat pro samostatnou práci žáků.
Dále se žáci seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk, a to včetně ilustrací.

V montessori pedagogice se se začátky psaní a čtení setkáváme již v předškolním věku, a to v období dítěte od 4–4,5 až 6 let. Děti mají možnost v příslušném předškolním zařízení pracovat s pomůckami, které jsou přímo určeny pro přípravu ke čtení a psaní.

Pro začátek psaní je velmi důležité vystihnout „explozi psaní“, kdy dítě chce samo psát. Současně s tím pokračuje zdokonalování jemné motoriky ruky, vedení ke správnému držení tužky a správnému sezení při psaní. Od počátků psaní učitel respektuje vlastní rukopis jako výraz osobnosti dítěte, neopravuje se sklon písma a ani tvary písmen, pokud jsou čitelné. Upozorňujeme děti na správný postup a navazování při psaní jednotlivých písmen. Zpočátku psaní nežádáme po dítěti přečtení napsaného textu. Teprve později je dobré a důležité, aby dítě po sobě napsaný text s porozuměním přečetlo.

Dítě souběžně s nácvikem psaní může používat k písemným sdělením velká tiskací písmena tak dlouho, jak potřebuje. Podle potřeby dítě může využívat při psaní tiskací a psací pohyblivou abecedu a psát s pomocí počítače. Chyby v psaném textu dítě opravuje samo nebo s pomocí učitele podle vzoru, učitel opravuje pravopis až po zvládnutí příslušného pravidla.

Při výuce psaní v tomto období získávají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech.

V jazykové výchově v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající věku žáků a zároveň poznávat elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojovat si základní pravopisné jevy. Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm žáci učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a k procvičování poznaných jazykových a pravopisných jevů.

Ústní i písemné vyjadřování se rozvíjí v souvislosti s poznáváním skutečností, které děti obklopují. Žáci zpočátku při samostatném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, později se učí vytvářet krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmům a zkušenostem.

V 1. období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, můžeme verbální i neverbální komunikaci vhodně rozvíjet i prostřednictvím dramatické výchovy.

Cílem 2. období je vést žáky k osvojení a uplatňování základních pravidel pravopisu, upevňovat schopnost čtení s porozuměním a rozvíjet schopnost vyjadřování ať již ústního či písemného.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností žáka, jeho tvůrčí schopnosti, vedení dialogu se spolužáky a učitelem. Při výuce se zaměřujeme na plynulé čtení s porozuměním, žák používá informace, které získá ze čteného i mluveného projevu.

Volíme takové metody, které vedou žáka k samostatnosti, tvořivosti, vyhledávání, eliminaci, řešení problémů. Zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé úkoly, které jsou spjaty s každodenním životem, mohou být prakticky použitelné, ale i takové úkoly, které rozvíjejí dětskou fantazii a obrazotvornost.

Montessori pomůcky pro spontánní osvojení dovednosti psaní a čtení mají i na základní škole své nezastupitelné místo. Mezi pomůcky pro výuku českého jazyka patří např.: komoda ke psaní s předměty, komoda ke čtení, abecední tabulka, vějíře ke skládání slov, domino, pohyblivá abeceda, symboly slovních druhů, hvězdice ke stavbě věty, tiskací a psací písmena ze smirkového papíru. Některé z uvedených pomůcek však nejsou vytvořeny přímo v pedagogice montessori, ale jsou zařazeny pro svoji nesčetnou prospěšnost. Jde např. o soft míčky, tác s krupicí, velký nástěnný papír.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován v prvním trojročí osm až devět hodin týdně, ve dvojročí sedm hodin týdně, většinou ve věkově smíšených skupinách většinou v blocích. Celková dotace na 1. stupni je tedy 40 hodin.

Průřezová témata v českém jazyce

Vyučovací předmět Český jazyk integruje většinu průřezových témat a jejich tematických okruhů. Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Český jazyk je nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací, postojů a názorů a má významnou funkci při osvojování dalších jazyků.

Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova se hluboce dotýká mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou a má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace a dialogu.

Přehled zařazených průřezových témat a tematických okruhů v českém jazyce

Osobnostní a sociální výchova – všechny tematické okruhy
Výchova demokratického občana – především formou projektů
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – především formou projektů
Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ
Environmentální výchova – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova:

- Receptivní činnosti
  - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*
  - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*
- Produktivní činnosti
  - *Tvorba mediálního sdělení*
  - *Práce v realizačním týmu*

Výchovné a vzdělávací strategie v českém jazyce

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním
- rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k četbě
- různými metodami učíme děti pracovat s textem
- učíme žáky vyjádřit své pocity z přečteného textu
- učíme žáky vybrat z textu zásadní informace
- rozvíjíme schopnost žáků předat základní informace ostatním
- rozvíjíme schopnost žáků orientovat se v množství informací, kterými jsou zaplaveni
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémové situace k rozvoji této kompetence
- učíme žáky analyzovat problém, jeho podstatu a příčinu
- navrhnout cesty k řešení a vybrat optimální variantu
- vedeme žáky k dovednosti obhájit jejich řešení
- postup řešení pojmenovat a opakovaně využít
- obdobný postup používáme i ve výuce – problémové vyučování
- vedeme žáky k využití získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- necháváme žáky samostatně připravovat některé akce – využívání nápadů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodně komunikovat navzájem, s učiteli i s ostatními dospělými
- vedeme žáky k využívání vhodných výrazů a slovních spojení
- učíme žáky uplatnit jejich názor
- učíme žáky použít k tomu vhodnou formu
- vedeme žáky k dovednosti diskutovat, vážit si partnera diskuse a tolerovat odlišnost názoru
- trénujeme schopnost naslouchat druhým
- rozvíjíme schopnost vyjadřovat myšlenky i názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně
- tradiční frontální výuku nahrazujeme diskuzí, krátkými referáty, skupinovým vyučováním, kdy učením ve skupině umožňujeme věnovat zvýšenou pozornost komunikaci a kooperaci
- denně v komunitním kruhu se děti učí aktivně naslouchat, respektovat mluvčího, vypravovat, společně sestavovat pravidla
- učíme děti pracovat s textem různými metodami
- využíváme radost dětí ze čtení a písemného zpracování myšlenek

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pomoci slabším a k respektování jedinečnosti každého člověka
- vedeme žáky ke spolupráci
- při společných rozhovorech na elipse vedeme žáky k schopnosti naslouchat, respektovat jiný názor
- vytváříme bezpečné prostředí ke sdělování názorů a pocitů, ocenění, doporučení
- podporujeme vlastní kreativní způsob zpracování úkolu
- v četbě se soustředíme na případné příklady chování a jednání hrdinů
- vedeme žáky ke srovnávání četby s realitou
- učíme žáky uplatnit se v kolektivu, spolupracovat, reagovat na konkurenci
- učíme žáky uplatnit své znalosti a schopnosti v praktickém životě
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu a toleranci odlišnosti
- podporujeme v žácích potřebu pomáhat lidem s problémy
- upevňujeme v kolektivu demokracii v mezích dohodnutých pravidel
- četbou vedeme žáky k zájmu o dění ve společnosti
- četbou učíme žáky hrdosti na svou vlast a její historický i kulturní význam

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce
- při práci rozvíjíme schopnost žáků využívat nabytých vědomostí a dovedností
- rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k práci a trpělivost při dokončení úkolu
- vedeme žáky k hodnocení vlastních pracovních výsledků

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – Český jazyk

ČESKÝ JAZYK - trojročí (1. – 3. ročník)

Vzdělávací obor Jazyk a jazyková komunikace			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Komunikační a slohová výchova			
Genetická metoda čtení • **plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti** ○ *(čte s porozuměním jednoduché texty)*	- rozpozná ve slově první hlásku - provede hláskování svého jména - vyhledá probírané písmeno ve slově - sám navrhne slovo začínající určitou hláskou - rozliší zapsané jméno tiskací abecedou - zařadí správné slovo do jednoduché věty - sluchově rozliší tvrdé a měkké slabiky - začne rozeznávat písmena malé a velké tiskací abecedy rozlišování slabik di, ti – dy, ty - užívá tvrdé a měkké slabiky - rozezná slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - orientuje se v jednoduchém textu - rozlišuje písmena malé a velké abecedy - zařazuje písmena do slov - rozlišuje hlasité a tiché čtení	Izolace první hlásky, jména Hláskový sklad a rozklad slov Jednoduché pohádky, básničky, říkadla Písmena A, E, I, O, U, Y, P, T, J Krátké a dlouhé samohlásky – vyhledávání v textu, Čtení jednoduchých slov a vět, Písmena B, L, C, Č, R, V, A, L Z, M, D, H, Ch, S, Ř, Ž, Š, G, F Písmena u, m, s, t, p, j, a, Tvorba jednoduchých slov a vět s těmito slovy Rozlišování slov ve větě Rozlišování vět v textu Čtení jednoduchých textů Dvojhláska au, ou, Fonetické hry Správné čtení jednoduchých textů Čtení neznámého textu	**OSV – osobnostní rozvoj** rozvoj schopnosti poznávání (INT) **PRO/Příběh o vzniku a vývoji života** **PRO/Člověk a jeho práce** **OSV – osobnostní rozvoj** sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT) **MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT)**

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Genetická metoda čtení • **plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti** ○ *(čte s porozuměním jednoduché texty)* • **porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti** ○ *(rozumí pokynům přiměřené složitosti)*	- nacvičuje tiché i hlasité čtení s porozuměním textu - používá správnou intonaci v jednoduchém textu - ověřuje si své čtenářské dovednosti v dětských knihách a časopisech - orientuje se v textu - reprodukuje přečtený text - vyhledává chyby v textu - vyhledává informace v textu - čte knihu podle svého výběru - zhodnotí přečtenou knihu - čte s porozuměním - reprodukuje přečtený text - kriticky zhodnotí přečtený text - pracuje podle písemných nebo ústních pokynů	Písmena l, z, k, b, Písmena t, c, ch, Ch, m, j, z, s, u, y, h, b, p Čtení knihy Orientace v textu Čtení – praktické, pozorné, plynulé, technika čtení Čtení jako zdroj informací Vlastní četba Zážitkové čtení a naslouchání Pojmy – odstavec, nadpis, článek Mluvené a písemné pokyny Věcné čtení Vyhledávací čtení - klíčová slova	**PRO/Kniha o mně** **PRO/Člověk a jeho práce** **PRO/Koulovačka** **PRO/Adventní setkání** **MkV – etnický původ (INT)** **EV – ekosystémy (INT)** **MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT)**
• **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru**	- zvládá základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, žádost o pomoc	Praktické a zdvořilé naslouchání Vyjádření kontaktu s partnerem Základní komunikační pravidla Zahájení a ukončení dialogu zdvořilé vystupování a vyjadřování závislé na komunikační situaci	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost** ○ *(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)* • **v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči** ○ *(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)* • **volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích** ○ *(dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání)*	- opravuje svou nesprávnou výslovnost - hodnotí mluvený projev spolužáka - tempo řeči přizpůsobuje posluchači - vybírá vhodné verbální i nonverbální prostředky podle role posluchače	Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu Spisovná a nespisovná výslovnost Dýchání, tvoření hlasu, výslovnost Vhodné tempo řeči Základní komunikační pravidla Oslovení, zahájení a ukončení dialogu Střídání rolí mluvčího a posluchače Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta	**OSV – osobnostní rozvoj** psychohygiena (INT)
• **na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev** • **seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh**	- vypráví vlastní zážitky - zhodnotí zážitky z prázdnin - vypráví pohádku podle obrázků nebo podle osnovy	Vypravování Ilustrace Posloupnost děje Vypravování příběhu Dialog na základě obrazového materiálu	**OSV – osobnostní rozvoj** kreativita (INT) **EV – ekosystémy (INT)**
• **zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním** ○ *(zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním)*	- učí se sedět správně - provádí cviky na uvolnění ruky - zařazuje si podle potřeb krátké přestávky při psaní - má hlavu v přiměřené vzdálenosti od papíru	Základní hygienické návyky u psaní Správné sezení Držení psacího náčiní Hygiena zraku	**OSV – osobnostní rozvoj** psychohygiena (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev** ○ *(píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen)* ○ *(spojuje písmena a slabiky)* ○ *(převádí slova z mluvené do psané podoby)* ○ *(dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost)*	- rozlišuje písmena malé a velké abecedy - zapíše slova tiskacími písmeny - sestaví jednoduchou větu - píše jednotlivé tvary písmen - snaží se dodržovat správný sklon a úhlednost písma - sestaví jednoduchý text - píše jednoduché diktáty - zapíše číslici	Správné tvary písmen a číslic spojování písmen ve slova spojování slabik ve slova Opis a přepis textu Technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Formální úprava textu, vlastní kontrola písemného projevu	**PRO/Člověk a jeho práce**
• **píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení** *(opisuje a přepisuje krátké věty)*	- napíše jednoduchý dopis, popis, pozvánku, pozdrav - napíše adresu - přepíše text - vyhledá v textu chyby	Žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vypravování, dopis, pozvánka, popis, vzkaz	**PRO/Člověk a jeho práce** **OSV – osobnostní rozvoj** kreativita (INT) **MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT)**
Jazyková výchova			
• **rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky** ○ *(rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy)* ○ *(rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* ○ *(tvoří slabiky)* ○ *(rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky)*	- rozpozná ve slově první hlásku - hláskuje své jméno - navrhne slovo začínající danou hláskou - rozliší sluchem krátké a dlouhé samohlásky - rozliší sluchem tvrdé a měkké slabiky - rozliší slabiku, slovo, větu - rozlišuje slova podle počtu slabik	Třídění hlásek Slovo, slabika, hláska, písmeno První písmeno ve slově Abeceda Písmeno uprostřed slova Písmeno na konci slova Skládání písmen (první čtení a psaní)	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky** ○ *(rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy)* ○ *(rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* ○ *(tvoří slabiky)* ○ *(rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky)*	- používá abecedu, řadí slova podle abecedy - dělí hlásky na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky - vysvětlí psaní souhlásek uprostřed a na konci slova	Zrakové a sluchové rozlišování Psaní souhlásek uprostřed a na konci slov Výslovnost samohlásek a souhlásek	
• **porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná** • **porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost**	- rozlišuje slova nadřazená, podřazená a souřadná - rozpozná názvy zemí, měst, obcí, řek a hor - označí slova souznačná, protikladná, příbuzná - rozpozná význam slov	Význam slova Slova opačná (antonyma) Slova souřadná (synonyma) Slova nadřazená a podřazená Slova příbuzná, kořen slova	
• **rozlišuje slovní druhy v základním tvaru** • **užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves**	- vyjmenuje slovní druhy - označí spojky v souvětí - vyhledá předložku ve větě - určí podstatná jména - skloňuje podstatná jméno - určí číslo a rod u podstatných jmen - rozliší osobu, zvíře, věc - označí sloveso - určí u sloves osobu, číslo a čas - převede sloveso do infinitivu - časuje slovesa	Slovní druhy - přehled Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky Tvary slov Slovní druhy za použití symbolů slovních druhů	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy** • **rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky**	- zjistí stavbu věty jednoduché - ukáže základní skladební dvojici - rozezná souvětí - spojuje věty do souvětí - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, přací a rozkazovací - zdůvodní pořádek slov ve větě	Spojky a spojovací výrazy Základní zásady interpunkce Věta jednoduchá, souvětí Základní skladební dvojice Druhy vět, otazník, vykřičník, tečka za větou a čárka ve větě	
• **odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;** • **dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev;** • **velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování** ○ *(píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech)*	- rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky - vysvětlí psaní i/í a y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách - rozezná psaní i/í nebo y/ý po obojetných souhláskách uvnitř slova - vyjmenuje řady vyjmenovaných slov - objasní psaní a čtení slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - rozlišuje pravopis vlastních jmen, osob a zvířat	Tvrdé souhlásky Měkké souhlásky Obojetné souhlásky Psaní i/y po obojetných souhláskách Vyjmenovaná slova Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Pravidla psaní ú/ů Vlastní jména Párové souhlásky	
Literární výchova			
• **čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku** ○ *(pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně)*	- recituje báseň - rozpoznává jednoduchý rytmus veršů - nahlas i potichu čte různé literární žánry - zhodnotí hlasité čtení - zhodnotí přečtené - domyslí si pokračování textu	Technika hlasitého čtení, výrazné čtení Říkanky, hádanky, básničky pro děti Rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes Zapamatování slyšeného	**OSV – osobnostní rozvoj** kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **vyjadřuje své pocity z přečteného textu** ○ *(reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost)*	-ověří si uvědomělé čtení textu vypravováním přečteného nebo ilustrací k textu -uceleně reprodukuje přečtený text	Hodnoty a pocity autora a čtenáře Kladný a záporný hrdina Vyprávění Ilustrace Zážitkové čtení a naslouchání Beseda o knize Návštěva knihovny	**OSV – sociální rozvoj** poznávání lidí (INT)
• **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění**	- hledá a tvoří rýmy - rozlišuje poezii a prózu - posoudí různá zpracování téhož tématu	Typické znaky pohádek Přísloví Základní literární pojmy: hádanka, pohádka, báseň, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec, režisér	
• **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**	- dramatizuje pohádku - ilustruje určený text - obměňuje text - odhadne konec příběhu - dokončí příběh - vyhledává informace o autorovi	Dramatizace pohádky, povídky Tvořivé činnosti s literárním textem	**OSV – osobnostní rozvoj** kreativita (INT) **PRO/Kniha o mně**

Český jazyk - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Jazyk a jazyková komunikace			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Komunikační a slohová výchova			
• **čte s porozuměním texty přiměřeně náročné texty potichu i nahlas** • **rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává** • **posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení** • **reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta**	- čte nahlas přiměřeně náročné texty - čte potichu přiměřeně náročné texty -porozumí textu -třídí získané informace -rozlišuje podstatné a okrajové informace - zapíše klíčová slova z textu - posoudí úplnost textu -vyhledává informace -srovnává informace podle různých hledisek -interpretuje text vlastními slovy	Praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, klíčová slova) Interpretace textu	OSV – osobnostní rozvoj-rozvoj schopnosti poznávání (INT) PRO/Člověk a jeho práce OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika (INT) MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT)
○ **vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku** ○ *(má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování)* • **rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě** • **volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru** ○ *(v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči)* • **rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace**	-sestaví písemný vzkaz -při rozhovoru pokládá i vhodné otázky -telefonuje za určitým účelem (dokáže např. zavolat pomoc) -zná svá osobní data -vyplní jednoduchý tiskopis -rozliší spisovný a nespisovný jazyk	Komunikační žánry: adresa, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, rozhovor, vzkaz, zpráva, popis, oznámení, tiskopis Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV – osobnostní rozvoj-rozvoj schopnosti poznávání (INT) PRO/Akvárium OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy (INT) MdV – receptivní činnosti-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (INT) PRO/Volby do žákovského parlamentu PRO/Koulovačka

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Komunikační a slohová výchova			
• **píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry** ○ *(popíše jednoduché předměty, činnosti a děje)* ○ *(opisuje a přepisuje jednoduché texty)* ○ *(píše správně a přehledně jednoduchá sdělení)* ○ *(píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy)* ○ *(ovládá hůlkové písmo)* ○ *(tvoří otázky a odpovídá na ně)* • **sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti** ○ *(vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích)*	- popíše určitou věc (osobu)podle osnovy - postupuje od celku k částem - píše správně svou adresu -vypráví obsah textu -orientuje se v časové posloupnosti -vymyslí nadpis vyprávění -rozčlení text na části podle obsahu	Technika psaní Popis Vypravování	PRO/Člověk a jeho práce PRO/Finanční gramotnost OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT) MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (INT) OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Jazyková výchova			
• **porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová** • **rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku** • **určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu** ○ *(pozná podstatná jména a slovesa)* • **rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary**	- porovnává významy slov - rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou -vysvětlí princip zdvojené souhlásky ve slově - používá správné koncovky slov - správně rozděluje slova na konci řádku - určuje slovní druhy - slovní druhy používá v gramaticky správných tvarech - u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád a vzor - rozliší v textu přídavná jména - rozliší tvrdé, měkké a přivlastňovací přídavné jméno - časuje sloveso v čase minulém, přítomném a budoucím - u sloves určuje osobu, číslo, čas a způsob - rozlišuje infinitiv slovesa a slovesný způsob - rozliší ohebné a neohebné slovní druhy - vyjmenuje některé druhy zájmen - rozliší číslovku v textu	Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova – kořen, předpona, přípona, předpona vz-, s-, z-, změny při odvozování, zdvojené souhlásky Slovní druhy Tvary slov Spisovné tvary a nespisovné tvary v mluveném projevu	**OSV – osobnostní rozvoj** rozvoj schopnosti poznávání (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty** • **odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí** ○ *(dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího)* • **užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje**	- ve větě rozliší podmět a přísudek - rozliší větu jednoduchou a souvětí - vytvoří souvětí - používá vhodné spojky a spojovací výrazy	Věta jednoduchá a souvětí Základní skladební dvojice Čárky v souvětí před běžnými spojovacími výrazy	
• **píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách** ○ *(rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik)* ○ *(určuje samohlásky a souhlásky)* ○ *(seřadí slova podle abecedy)* ○ *(správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě)* ○ *(správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky)* • **zvládá základní příklady syntaktického pravopisu**	- píše správně i/y po obojetných souhláskách - používá gramatická pravidla při shodě podmětu s přísudkem	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen tvrdých a měkkých Shoda přísudku s holým podmětem	**OSV- sociální rozvoj** komunikace (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Literární výchova			
• **vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je** ○ *(dramatizuje jednoduchý příběh)* • **volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma** ○ *(vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek)* ○ *(čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje podle jednoduché osnovy)* ○ *(určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti)* • **rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů** • **při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy** ○ *(rozlišuje prózu a verše)* ○ *(rozlišuje pohádkové prostředí od reálného)* ○ *(ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu)*	- vyhledá hlavní myšlenky textu - interpretuje přečtený text - vysvětlí, co je pohádka - vyhledá rýmy v poezii - vymyslí rým, verš - vyhledá základní údaje o knize (spisovatel, ilustrátor) - vytvoří ilustraci k přečtenému textu - recituje báseň	Zážitkové čtení a naslouchání Přednes vhodných literárních textů Dramatizace textu Vhodný výtvarný doprovod Literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka Beseda o knize Návštěva knihovny	**MkV – etnický původ (INT)** **PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země** **PRO/Příběh o vzniku a vývoji života** **PRO/Adventní setkání**

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací předmět Anglický jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je to povinný samostatný předmět, který je vyučován od prvního ročníku.

Předmět Anglický jazyk je zaměřen na osvojení základů komunikace v angličtině, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a dále také na osvojení základů psané formy cizího jazyka. Výuka gramatiky následuje až po poslechových a konverzačních začátcích.

V rámci výuky jsou rovnoměrně rozvíjeny všechny čtyři základní dovednosti, a to mluvení, porozumění, čtení a psaní. Cílem prvního období je naučit žáky základům komunikace a porozumění jednoduchým sdělením a pokynům. Ústní osvojování jazyka je založeno na písních, hrách, říkankách a krátkých básničkách, na vyprávění příběhů. Žák prožívá zvukovou podobu znění a rytmus jazyka. Žák si spontánně osvojuje také prvky mluvnické stavby jazyka, neboť mluvení také zahrnuje základní gramatické struktury. Cílem druhého období je postupně rozšiřovat jazykové schopnosti žáků tak, aby žák byl schopen se v anglicky mluvícím prostředí domluvit, a dokázal reagovat na běžně používané otázky či pokyny a konverzovat o jednoduchých tématech.

Ve výuce se kromě témat základní konverzace (rodina a domov, čísla, barvy, zájmy a volný čas, příroda a zvířata, kalendář, věci kolem nás) odráží témata projektového vyučování, což přispívá k celistvému uchopení daného tématu. Osvojování učiva probíhá spirálovitě - jednotlivá témata se opakují, a tím i příležitost si učivo si v dalších letech zopakovat, upevnit a rozšířit.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku 1 hodinu týdně. Od 3. ročníku je vyučován 3 hodiny týdně. Tento předmět je vyučován po ročnících většinou v blocích. Celková dotace na 1. stupni je tedy 11 hodin.

Průřezová témata v anglickém jazyce

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích.

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech má ve výuce cizích jazyků své nezastupitelné místo. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Cizí jazyk má praktický význam pro občanskou, vzdělávací i pracovní mobilitu.

Průřezové téma Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k respektování a chápání neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. Projekty zařazované do výuky anglického jazyka a přítomnost anglicky mluvícího lektora přispívá k rozvoji dovednosti komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin a také přispívá k vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení.

Přehled zařazených průřezových témat a tematických okruhů v českém jazyce

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – všechny tematické okruhy kromě psychohygieny, sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova – Kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita
Environmentální výchova – Ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie v anglickém jazyce

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vnímání angličtiny jako nezbytného prostředku v běžném životě i v jejich budoucím uplatnění
- seznamujeme žáky s různými možnostmi učení se jazyku
- klademe důraz na porozumění čtenému textu i mluvenému slovu
- kladně hodnotíme domácí přípravu a zodpovědnost při plnění domácích úkolů
- učíme žáky používat dvojjazyčný slovník
- učíme žáky využívat různých forem získávání informací (časopisy, slovníky, internet)

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, rozdělit si úkoly při tvorbě projektů
- učíme žáky formou jednoduchých vět popsat rozvržení rolí v jejich rodinách, jaká mají práva a povinnosti, jak tráví volný čas
- zařazujeme do hodin skupinovou práci a vedeme žáky k vzájemnému hodnocení a objektivnímu sebehodnocení
- učíme žáky charakterizovat sebe sama formou jednoduchých vět a sdělení
- při četbě textů je vedeme k zaujetí vlastního postoje k dané problematice

Kompetence občanské

- učíme žáky zapojovat se do diskuze na daná témata
- vysvětlujeme žákům nutnost dodržování dohodnutých pravidel a učíme je taková pravidla stanovovat
- v tématech zaměřených na reálie anglicky mluvících zemí učíme žáky srovnávat tamní poměry s poměry
  u nás, všímat si odlišného způsobu života

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na porozumění mluvenému slovu
- obohacujeme výuku o práci s multimediálními programy v angličtině
- formou besedy s rodilým mluvčím poskytujeme žákům možnost vyzkoušet si své jazykové schopnosti v praxi
- maximální možnou měrou podporujeme používání angličtiny při vyučování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke spolupráci s učitelem při přípravě různých pomůcek
- učíme žáky zodpovědně přistupovat k zadaným úkolům a objektivně je hodnotit
- poskytujeme žákům možnost uplatnit vlastní nápady při realizaci projektů
- nácvikem reálných dialogů učíme žáky schopnosti dorozumět se v cizím prostředí, požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout.
- vytváříme u žáků návyky pro práci s cizí literaturou a slovníkem

Kompetence k řešení problémů

- simulováním reálných situací, nácvikem porozumění neznámému cizímu textu, poslechem CD a pobytem v anglicky mluvícím prostředí vedeme žáky k dovednosti řešit neznámé problémové situace a nenechat se odradit nezdarem
- prací s chybou vedeme žáky k sebekontrole a zdokonalování jejich práce
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce písemnou, ústní i multimediální formou

5.2.2 **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – Anglický jazyk**

Anglický jazyk - trojročí (1. – 3. ročník)			
Vzdělávací obor Jazyk a jazyková komunikace			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Řečové dovednosti			
	Pozdravy, představení		
• **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** • *(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)*	-představí se -ptá se na jméno, odpovídá - pozdraví, reaguje na pozdrav - reaguje na základní jednoduché fráze při seznámení	Pozdravy: Hello! Hi! Goodbye! See you! Představování se. FRÁZE: What´s your name? I am…How are you? Fine, thanks	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace, kompetice (INT)
• **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal**	**Barvy**		
• **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu** • **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu**	- aktivně pojmenovává barvy - reaguje na otázku odpovědí ano-ne - reaguje na otázky týkající se barev - ptá se na barvy věcí - používá krátké odpovědi	Barvy-aktivní slovní zásoba Fráze: What colour is the…? It is … Is it …? Yes,it is. No, it isn´t.	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace, kompetice (INT)
	Čísla 1 - 20		
• **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** • **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	- počítá od 1 do 20 - zazpívá společně jednoduchou píseň - odpovídá na otázky týkající se počtu - zeptá se a odpovídá na otázku ohledně věku - zeptá se na počet	Čísla 1 – 20. Tvorba otázky. Tvorba odpovědi. Fráze: What´s this number? It is… How old are you? I am… How many…?	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace, kompetice (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	Dílčí výstupy	Učivo	Tematické okruhy PT
Řečové dovednosti			
• **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** • *(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)* • **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** • **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**	**Tradice – Halloween/Vánoce/Velikonoce**		
	- zazpívá jednoduchou anglickou písničku (koledu) - pojmenovává a sluchově rozlišuje slova z tematického okruhu - porovnává české svátky a tradice s anglicky mluvícími zeměmi	Vánoční/velikonoční písně Svátky v anglicky mluvících zemích	VMS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět (INT) PRO/Halloween MkV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita (INT)
	Rodina, popis osob		
• **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu**	- pojmenuje a sluchově rozliší role jednotlivých členů rodiny - porozumí zadávaným pokynům ve třídě - pojmenuje základní osoby na ulici - popíše osoby – on/ona je: …malý/vysoký, starý/mladý - užívá ve větě on/ona má…	Členové rodiny. Fráze: Who´s this? It is … He is (a boy). He/she is (old/young). He/she has got (long brown hair)	OSV – sociální rozvoj-komunikace, mezilidské vztahy (INT)
	Části těla		
• **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** • **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	-pojmenovává části těla - sluchově rozliší pojmenované části těla - rozumí spojení: já mám…, barvy vlasů a očí	Části těla Přídavná jména Písnička Head, shoulders… I have got (big ears)	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	Dílčí výstupy	Učivo	Tematické okruhy PT
Řečové dovednosti			
	Škola, školní potřeby		

• **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** • *(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)* • **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** • **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**	- rozlišuje a aktivně užívá slova týkající se předmětů ve škole - pojmenovává předměty ve třídě a školní potřeby - užívá spojení „To je…“ - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov	Třída, školní potřeby Fráze: What´s in my bag? It is … There is/are…	
	Zvířata		
• **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu**	- aktivně pojmenovává zvířata - pojmenuje základní druhy domácích zvířat, mazlíčků a zvířat žijících na safari - reaguje na otázky: Co to je? Je to…? - reaguje na jednoduché otázky, co zvířata umí	Zvířata – slovní zásoba What´s this? Is it…? Can you see (a lion)? Yes/No Can tigers fly/run?	EV- ekosystémy, základní podmínky života (INT)
	Jídlo a pití		
• **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** • **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	- pojmenovává základní potraviny - opakuje jednoduché věty - rozumí slovům týkajícím se potravin - tvoří věty se spojením *Já mám rád/Já nemám rád* - reaguje na otázku *Máš rád? Ano/ne*	Potraviny Sloveso mít/nemít rád v 1. osobě I like…/I don´t like… Do you like…? Yes./No. Neurčitý člen a/an Čísla How much is it? It´s (two pounds.) Britská měna – libra	VMS – Evropa a svět nás zajímá (INT) MkV – kulturní diference (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Řečové dovednosti			
	Oblečení		
• **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** • *(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)* • **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** • **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**	- pojmenovává základní oblečení - reaguje na otázku co má oblečené - užívá a tvoří celé věty se spojením *Já mám oblečené…*	Oblečení- slovní zásoba Barvy What are you wearing? I am wearing (a red skirt).	
	Dům		
• **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu**	- aktivně pojmenovává základní místnosti v domě a druhy nábytku - reaguje na otázku kde se nachází věci v domě - použije základní předložky ve větě	Místnosti a nábytek – slovní zásoba *Where is…? It´s in (the hall).* Předložky – v, na, pod *There´s a book (under) the bed*	EV- ekosystémy,
	Hračky		
• **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** • **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	-aktivně pojmenovává hračky - reaguje na otázku odpovědí *Ano-Ne* - rozpozná a rozliší psanou formu slova - reaguje na otázku jakou barvu má hračka	Hračky-aktivní slovní zásoba Barvy *Is it…? Yes, it is. /No, it isn´t.* It is (a blue car). Množné číslo: Two red cars.	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Řečové dovednosti			
	Abeceda		
• **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** • *(je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka)* • **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal**	- seznámí se s anglickou abecedou a jejími odlišnosti od české abecedy - zpaměti zazpívá písničku o abecedě - vyjmenuje anglickou abecedu	Abeceda	MkV – kulturní diference

Anglický jazyk - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Jazyk a jazyková komunikace			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Mluvení • ***zapojí se do jednoduchých rozhovorů*** o *(pozdraví a poděkuje)* • **sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** o (*sdělí své jméno a věk)* • **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** o *(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **Čtení s porozuměním** • **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** • **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** *(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkat, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*	**Greetings and introduction** - představí se a zeptá, kdo je kdo, zeptá se na věk - porozumí, odkud lidé pocházejí - pojmenuje předměty - porozumí základním instrukcím ve třídě - umí využít abecedu při hláskování jednoduchých slov - vyhláskuje své jméno	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdravy; představování What´s this? Who´s this? Základní instrukce ve třídě Anglická abeceda: Can you spell your name? How do you spell that?	OSV – sociální rozvoj-poznávání lidí, komunikace (INT) VMS – Evropa a svět nás zajímá (INT) MkV – kulturní diference (INT)
Psaní • **napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života** • **vyplní osobní údaje do formuláře** o *(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)*	**Numbers 1-100** - žák počítá v rozsahu 1-100 -sdělí své telefonní číslo a umí se zeptat na telefonní čísla druhých -rozliší číslovky v poslechu - žák se zeptá na počet (věcí) a jednoduše odpoví	Číslovky 1-100 Fráze: What´s your mobile/phone number? My number is… Množné číslo: How many…? Five cars. Extra topic: sums	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Poslech s porozuměním	**Animals**		
• **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností** • (rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností) • **rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** o *(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* • *(rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)* • **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a má k dispozici vizuální oporu**	-ptá se na názvy zvířat - umí reagovat na dotazy ohledně zvířat - umí popsat vzhled zvířat jednoduchým způsobem, -umí zvířata porovnat pomocí frází větší/menší/hubenější - vyjmenuje základní části těla zvířat	Zvířata Mazlíčci Přídavná jména: komparativ Sloveso have got Sloveso to be Barvy Nepravidelné množné číslo: one sheep/two sheep	EV- ekosystémy (INT) OSV – osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání (INT)
	Family and people		
Mluvení • **sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** o (*sdělí své jméno a věk)* • **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** o *(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **Čtení s porozuměním** • **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** • **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** *(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkat, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*	- umí vyjmenovat členy své rodiny, umí se zeptat druhých na členy rodiny - rozumí jednoduché konverzaci o ostatních lidech, kde bydlí - umí popsat vzhled lidí, a co mají na sobě	Rodina: základní gramatické struktury Množné číslo podstatných jmen Přítomný průběhový čas: He is wearing… Přivlastňovací zájmena Rodokmen Sloveso být a mít Oblečení Extra topic: Profese	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT) MkV – multikulturalita (INT) VMS – Evropa a svět nás zajímá (INT)
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Poslech s porozuměním	**School, timetable**		

• **rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** o *(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* • *(rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)* • **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a má k dispozici vizuální oporu** **Mluvení** • **sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** o (*sdělí své jméno a věk)*	- umí pojmenovat předměty ve třídě - hovoří o svých školních předmětech - napíše svůj rozvrh hodin - rozumí poslechu ohledně rozvrhu	Škola Fráze: There is/are… Názvy školních předmětů Sloveso „to have“ v otázce a záporu. Do you have? Extra topic: Dny v týdnu	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT) OSV – sociální rozvoj-komunikace (INT)
• **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** o *(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*	**Traditions (Halloween, Christmas, Easter)**		
Čtení s porozuměním • **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** • **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** *(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkat, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* **Psaní** • **napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života** o *(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)*	- porozumí základním informacím ohledně tradic v anglicky mluvících zemích - umí základní slovní zásobu týkající se tradic a svátků	Základní gramatické struktury: Halloween Christmas, Easter People from different countries.	MkV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita (INT) VMS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, (INT) PRO/Halloween
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Poslech s porozuměním	**Free time activities**		

• **rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** o *(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* • *(rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)* • **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a má k dispozici vizuální oporu** **Mluvení** • **sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** o (*sdělí své jméno a věk)* • **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** o *(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **Čtení s porozuměním**	- mluví o svém volném čase; píše o tom, co rád dělá - rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky - hovoří o tom, co kdo má a nemá rád; o běžných denních činnostech - rozumí informacím v jednoduché konverzaci - umí říct, které aktivity umí nebo neumí	Volný čas a záliby; základní gramatické struktury. Fráze: I like/don´t like… My favourite hobby is… Přítomný jednoduchý čas v oznamovací větě, v otázce a záporu. Sloveso can/can´t . Extra topic: TV Programmes	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita (INT) OSV – sociální rozvoj-komunikace (INT)
	Shopping, at a restaurant		
• **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** • **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** *(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkat, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* **Psaní** • **napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života**	- rozumí jednoduchým frázím při nákupu a objednaní jídla v restauraci - rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky - jednoduchým způsobem mluví o oblíbeném jídle, co má a nemá rád	Potraviny – základní slovní zásoba Fráze: Can I have…, please? How much is/are…, please? My favourite food is… I like/don´t like…	OSV – sociální rozvoj-komunikace (INT)
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Poslech s porozuměním	**Places**		

• **rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** ○ *(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* • *(rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)* • **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a má k dispozici vizuální oporu** **Mluvení** • **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá**	- umí vyjmenovat místnosti v domě, základní druhy nábytku - zná budovy a místa ve městě -rozumí základním instrukcím při orientaci v mapě města	Parts of house Furniture Places in a town Directions: turn left/right, go straight on… Prepositions of place There is/are…	EV - ekosystémy (INT) OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT)
○ *(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **Čtení s porozuměním**	**Countries and continents**		
• **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** • **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** *(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkat, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* **Psaní** • **napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života** ○ *(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)*	- vyjmenuje některé státy Evropy a světa - řekne, odkud pochází a zeptá se ostatních, kde žijí - vyjmenuje světadíly a oceány	Countries Continents and oceans Verb TO BE Yes/No and Wh-questions	VMS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Poslech s porozuměním	**Days/months/seasons and weather**		
• **rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** o *(rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* • *(rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování)* • **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a má k dispozici vizuální oporu** **Mluvení** • **sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** • **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** o *(vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **Čtení s porozuměním** • **vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** • **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** *(rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkat, zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* **Psaní** • **napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života** o *(je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka)*	- umí vyjmenovat dny v týdnu, měsíce a roční období - rozumí jednoduchému textu - jednoduchým způsobem sdělí jaké je venku počasí -vyhledá informace k danému tématu	Vocabulary: Days Months Seasons Weather – What´s the weather like? It is sunny/windy… Extra topic: Daily routines and Time What´s the time? Prepositions of time Present simple	EV - ekosystémy (INT) OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT)

5.3 Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.3.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Podle Marie Montessori je matematika nástrojem k poznání světa. Montessori klade důraz na smyslový prožitek dítěte, na jeho experimentování, na samostatné objevování a poznávání, neboť to, co člověk sám objeví, nejlépe pochopí a také si zapamatuje. Výuka v matematice má nejen pamětní ale i volní charakter, je úzce propojena s konkrétním vnímáním dětí. Dítě si osvojuje konkrétní matematické pojmy v průběhu praktických činností s didaktickým materiálem v přesně stanovené posloupnosti.

Díky propracovanému systému pomůcek je způsob výuky matematiky v Montessori škole jedinečný. Precizně připravený, efektivní a logicky promyšlený matematický materiál využívá (od prvního zájmu dítěte o počítání nebo o symboly čísel) učení na základě smyslového vnímání a absorbování obrazů. Materiály a pomůcky pomáhají dítěti v konkrétní představě množství a pochopení průběhu matematických operací, rozvíjejí chápání matematických posloupností. Umožňují dítěti samostatné objevování a poznávání. Kromě toho, že se dítě naučí mechanicky počítat, může s pomocí matematického materiálu rozvíjet i logické myšlení a osvojit si matematickou strategii a usuzování, pochopit „co se děje, když…“ Smyslové vjemy, získané při práci s tímto materiálem, jsou pomůckou pro rozvoj myšlení.

V prvním období dítě prohlubuje své zkušenosti s matematickými operacemi sčítání, odčítání, násobení a dělení. Postupuje od konkrétních pomůcek k abstraktním (perlový materiál – známková hra – počítadla) a v druhém období již zvládá všechny operace písemně. Místo pouhého procvičování početních úkonů dáváme dětem ve dvojročí příležitost počítat slovní úlohy, zpracovávat data a řešit praktické úkoly. Díky Montessori pomůckám mohou děti už v tomto období pracovat se zlomky, desetinnými čísly, zápornými čísly, mocninami, procenty i rovnicemi a vedle prohlubování představy o číslech tato témata vedou k intenzivnímu procvičování matematických operací. Hledáme možnosti, jak vnést matematiku do běžného života dětí. K tomu přispívá i každoročně se opakující projekt Finanční gramotnost a dlouhodobý projekt Akvárium.

Vzhledem k tomu, že využití didaktických pomůcek je v matematice zásadní, jsou konkrétní didaktické pomůcky podrobněji uvedeny jako doporučené i v kapitole Vzdělávací obsah oboru Matematika.

Vyučovací předmět Matematika je tvořen následujícími tematickými okruhy**:**

- Číslo a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výuka geometrie je zaměřena na osvojení základních geometrických pojmů a vztahů, na získání představy o prostoru. Důležitý je rozvoj grafických dovedností i schopnost aplikovat osvojené poznatky pro řešení praktických úloh nejen ve škole, ale v životě. Výuka geometrie rozvíjí i pozornost, soustředění a přesnost.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován v prvním trojročí čtyři až pět hodin týdně, ve dvojročí pět hodin týdně, ve věkově smíšených skupinách většinou v blocích. Celková dotace na 1. stupni je tedy 24 hodin.

Průřezová témata v matematice

Přehled zařazených průřezových témat a tematických okruhů v matematice

Osobnostní a sociální výchova – především formou projektu Finanční gramotnost
Výchova demokratického občana – tematický okruh Občanská společnost a škola a projekty Volby do žákovského parlamentu a Finanční gramotnost
Environmentální výchova – ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie v matematice

Kompetence k učení

- vedeme žáky k logickému myšlení
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí v praxi
- soustřeďujeme se na práci žáků s textem slovních úloh
- zadáváme žákům zajímavé úkoly
- provádíme s žáky experimenty a vedeme je k vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémové situace k rozvoji této kompetence
- učíme žáky analyzovat problém, jeho podstatu a příčinu
- vedeme žáky k nalezení několika řešení a k výběru optimální varianty
- vedeme žáky k dovednosti vybrané řešení obhájit, postup řešení pojmenovat a opakovaně využít
- vedeme žáky k využití získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli i s ostatními dospělými
- učíme žáky nebát se říci „nepochopil jsem“
- řešením problémových úloh vedeme žáky k schopnosti jasně a výstižně vyjadřovat své myšlenky a názory
- učíme žáky nebát se uplatnit svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky schopnosti uplatnit se v kolektivu
- týmovou prací na řešení problémových úloh umožňujeme žákům upevňovat dobré mezilidské vztahy, žáci mají dostatek příležitostí poskytnout pomoc nebo sami o pomoc požádat
- učíme žáky uplatnit své znalosti a schopnosti v praktickém životě
- vedeme je k překonávání překážek – řešení problémů
- pomáháme jim poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, které budou určující pro volbu povolání

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu a toleranci odlišnosti
- vzbuzujeme v nich potřebu pomáhat lidem s problémy
- řešením úloh ve skupině vedeme žáky k respektování druhých lidí a ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce
- při práci rozvíjíme schopnost žáků využívat nabytých vědomostí a dovedností
- rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k práci a trpělivost při dokončení úkolu
- vedeme žáky k hodnocení vlastních pracovních výsledků

5.3.2 **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – Matematika**

<table>
<tr><td colspan="4">Matematika - trojročí (1. – 3. ročník)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Vzdělávací obor Matematika a její aplikace</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy z RVP
(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)</td><td>Dílčí výstupy</td><td>Učivo
(Doporučené pomůcky)</td><td>Tematické okruhy PT</td></tr>
<tr><td colspan="4">Číslo a početní operace</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td colspan="2">Čísla 0 - 6</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>- tvoří soubory s daným počtem prvků v oboru 0 - 6

- počítá předměty v souboru v daném oboru

- čte a zapisuje čísla 0 - 6

- používá posloupnosti čísel

- sčítá a odčítá čísla v daném oboru</td><td>Obor přirozených čísel
(Červenomodré tyče)
Narůstání kvantity
(Skříňka s vřeténky)

Zápis čísla v desítkové soustavě
(Smirkové číslice)

Narůstání číselné řady 1 – 6

Vizuální vnímání číslic
(Barevné korálkové schody)
Číselná osa
Sčítání a odčítání
(malé červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
○ (porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)
• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
○ (čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)
○ (zná matematické operátory +, -, =, >, < a umí je zapsat)
• užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose

• provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
○ (sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</td><td colspan="2">Čísla 0 - 10</td><td rowspan="2">OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)</td></tr>
<tr><td>- tvoří soubory prvků a počítá prvky souboru 0 - 10
- porovnává čísla 0 - 6
- používá znaménka >, <, =
- zapisuje čísla 0 - 7
- užívá posloupnost čísel
- řeší jednoduché slovní úlohy, při kterých používá sčítání a odčítání</td><td>Obor přirozených čísel

Vztahy menší, větší a rovno

Zápis čísla

Číselná osa

Slovní úlohy</td></tr>
</table>

Očekávané výstupy z RVP (Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Čísla 0 - 10		
• **používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** o *(porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)* • **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** o *(čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =, >, < a umí je zapsat)* • **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose**	*- čte a zapisuje čísla 0 - 10* *- využívá číselnou osu v oboru 0 - 10* *- sčítá, odčítá a porovnává v oboru*	**Zápis čísla** **Číselná osa** **Sčítání, odčítání a porovnávání čísel** *(malé červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had)*	
	Čísla 0 - 15		
• **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** o *(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** o *(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20)*	*- zapisuje a čte čísla 0 - 15* *- porovnává čísla 0 - 15* *- sčítá a odčítá v daném oboru bez přechodu a postupně automatizuje spoje* *- řeší jednoduché slovní úlohy, využívá sčítání, odčítání a porovnávání*	**Zápis čísla** **Porovnávání čísel** **Sčítání a odčítání** **Slovní úlohy**	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (INT) EV – ekosystémy (INT) OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Čísla 0 - 20		

• **používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** o *(porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)* • **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** o (*čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =,* >, < a umí je zapsat) • **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** • **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** o *(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** o *(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20)*	- čte a zapisuje čísla 0 – 20 -vyhledává čísla na číselné ose - sčítá a odčítá bez přechodu v daném oboru, užívá záměny sčítanců - řeší slovní úlohy s využitím vztahu o **n**–více, o **n**-méně - porovnává, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - tvoří jednoduché slovní úlohy - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu -užívá osvojené početní operace v praktických úlohách typu o více, o méně -sčítá a odčítá s přechodem přes desítku - automatizuje si spoje -řeší příklady sčítání a odčítání tří čísel	**Zápis čísla** **Číslice 0 a vznik a narůstání kvantity** (*skříňka s vřeténky)* **Konstrukce číslic do 11 – 19** *(Seguinovy tabulky)* **Číselná osa** **Sčítání a odčítání** **Slovní úlohy** **Rovnice, nerovnice** **Slovní úlohy** **Početní operace s přechodem přes desítku**	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT) PRO/Finanční gramotnost

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Číselný obor do 100		

• **používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** o *(porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)* • **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** o (*čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =, >,* < a umí je zapsat) • **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** • **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** o *(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** o *(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20)*	-zapisuje, porovnává přirozená čísla do 100 počítá po jedné, po desítkách, sčítá a odčítá po desítkách do 100 - sčítá a odčítá do 100 bez přechodu desítky -počítá se závorkami, zaokrouhluje na desítky -zapisuje a řeší vztah nerovnosti -sčítá a odčítá do 100 s přechodem desítky -násobí v oboru malé násobilky	**Konstrukce číslic 11 – 99** *(Seguinovy tabulky)* **Desítková soustava** *(zlatý perlový materiál)* **Orientace v číslech do 100** *(stovková tabulka, stovkový zlatý řetěz, banka a směnárna)* **Sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky** *(malé červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, proužková sčítací tabule, proužková odčítací tabule)* **Nerovnost** **Násobení a dělení** **Násobení čísly 1 - 5** *(barevné násobkové řetězy, násobková prstová tabulka, dělící prstová tabulka)*	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Číselný obor do 100		
• **používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** o *(porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)* • **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** o (*čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =,* >, < a umí je zapsat) • **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** • **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** o *(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** o *(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20)*	- násobí a dělí v oboru malé násobilky, zaměňuje činitele, vyvozuje násobky -násobí a dělí v oboru malé násobilky do 100 -hledá společné násobky - rozlišuje sudá a lichá čísla -tvoří a řeší slovní úlohy -aplikuje početní operace -procvičuje, tvoří a řeší slovní úlohy o méně, o více -tvoří a řeší slovní úlohy n-krát více, n-krát méně (složené úlohy) - pozná české mince a bankovky -odhadne cenu základních potravin a cenu nákupu - uvede příklad využití platební karty -zkontroluje, zda mu bylo správně vráceno při placení nákupu	**Násobení čísly 6 -10** **Dělení** *(barevné násobkové řetězy, násobková prstová tabulka, dělící prstová tabulka)* **Společné násobky** *(Sudá a lichá čísla)* **Slovní úlohy**	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT) PRO/Finanční gramotnost PRO/Akvárium

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Číselný obor do 100		
• **používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** o *(porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)* • **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** o (*čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =,* >, < a umí je zapsat) • **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** • **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** o *(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** o *(řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20)*	-písemně násobí jednociferným činitelem -dělí se zbytkem -násobí a dělí mimo obor násobilky - sčítá a odčítá dvojciferná čísla bez přechodu přes základ - provádí a rozlišuje sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes základ pamětně - písemně sčítá a odčítá bez přechodu přes základ - písemně sčítá a odčítá s přechodem přes základ	**Násobení a dělení** **Početní operace s přirozenými čísly** **Vlastnosti početních operací** **Odhad, kontrola**	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Číselný obor do 1000		
• **používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** o *(porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20)* • **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** o (*čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =, >,* < a umí je zapsat) • **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** • **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** o *(sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20)*	- orientuje se na číselné ose do 1 000, čte a zapisuje trojciferná čísla - porovnává trojciferná čísla, zaokrouhluje trojciferná čísla - sčítá a odčítá pamětně trojciferná čísla - rozkládá čísla v desítkové soustavě - zaokrouhluje trojciferná čísla - písemně sčítá a odčítá trojciferná čísla - zná pravidla použití závorek při různých početních výkonech	**Orientace na číselné ose do 1000** *(Tisícový zlatý řetěz)* **Početní operace s přirozenými čísly** **Zápis čísla v desítkové soustavě** **Zaokrouhlování** **Početní operace** (Malé počitadlo, velké počitadlo) **Počítání se závorkami**	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)
Závislosti, vztahy a práce s daty			
• **orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času** • **doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel** o *(doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20)* o *(zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu)* o *(uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi)* • **popisuje jednoduché závislosti z praktického života** o *(modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek)*	-určuje čas (den, hodinu, minutu, sekundu) -převádí jednotky času -orientuje se v čase -doplňuje tabulky -pracuje s údaji -převádí jednotky hmotnosti a objemu	**Čas** **Jednotky času** **Vyhledávání informací ze slovníků, encyklopedií, internetu, tabulek a jejich třídění** **Čtení z jízdních řádů** **Tabulky** *(Hra na obchod)* **Jednotky hmotnosti, objemu**	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Geometrie v rovině a prostoru			
• **rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci** ○ *(pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit)* ○ *(rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují)* • **porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky** ○ *(používá pravítko)* • **rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině**	-pojmenovává geometrické útvary (čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník) -používá pojmy vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za -rozlišuje přímou a křivou čáru, úsečku -dokáže shodnost úseček -narýsuje úsečku -měří úsečky s přesností na milimetr -určuje bod - porovnává a odhaduje délku úsečky -narýsuje přímku -určí průsečík přímek - rozlišuje a pojmenovává geometrické útvary -vyhledává příklady geometrických útvarů v okolí -rozezná centimetr, metr - třídí předměty podle tvaru -pojmenuje tělesa, měří délku hrany -modeluje tělesa -nachází příklady těles v okolí -orientuje se ve čtvercové síti -objevuje souměrné útvary -rozliší trojúhelník a čtyřúhelník -zakreslí je do čtvercové sítě -rýsuje rovinné obrazce -určí vzájemnou polohu dvou přímek - měří strany rovinného obrazce -odhadne délku a vzdálenost -převádí jednotky délky -spočítá obvod rovinných obrazců	**Základní útvary v rovině** **Přímka, čára, úsečka, bod, průsečík** **Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh** *(konstruktivní trojúhelníky, modré trojúhelníky)* **Tělesa – krychle, kvádr, válec koule** *(Modrá tělesa)* **Čtvercová síť** Jednotky délky Obvod čtverce a obdélníku, trojúhelníku	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Matematika - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Matematika a její aplikace			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Číselný obor 0 – 1 000 (opakování)		
• ***čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*** o *(čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100)* o *(zná matematické operátory +, -, =, >, < a umí je zapsat)* • ***provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly***	- zapisuje, porovnává čísla, znázorňuje na číselné ose, zaokrouhluje čísla na stovky, desítky - sčítá, odčítá bez přechodu i s přechodem násobků sta - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem	**Číselný obor 0 - 1000** (tisícový řetěz) **Písemné násobení**	
	Přirozená čísla od 10 000 – 1 000 000		
• **využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení** • **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel** o *(čte, píše a porovná čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000)* o *(sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla)* o *(zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100)* • **zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel** o *(zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách)* o *(tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel** o *(zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy)* o *(rozeznává sudá a lichá čísla)* o *(používá kalkulátor)*	- písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně sčítá a odčítá - čte a zapisuje čísla - počítá po tisících, desetitisících, statisících - sčítá, odčítá zpaměti - porovnává čísla, zaokrouhluje na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce	**Početní operace s přirozenými čísly** *(zlatý perlový materiál a číselné karty)* **Přirozená čísla od 10 000** **Slovní úlohy** **Zaokrouhlování**	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Přirozená čísla od 10 000 – 1 000 000		
• **využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení** • **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel** ○ *(čte, píše a porovná čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000)* ○ *(sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla)* ○ *(zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100)* • **zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel** ○ *(zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách)* ○ *(tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100)* • **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel** ○ *(zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy)* ○ *(rozeznává sudá a lichá čísla)* ○ *(používá kalkulátor)*	- čte a zapisuje přirozená čísla 0 – 1.000.000 - zobrazí čísla do 1.000.000 na číselné ose - čte a zapisuje čísla větší než 1 000 000 - zaokrouhluje na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce a porovnává čísla - násobí a dělí zpaměti, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - písemně násobí a dělí -násobí dvojciferným číslem - počítá příklady se závorkami -pamětně sčítá, odčítá, násobí, dělí -seznamuje se s kalkulátorem -používá při sčítání, odčítání, násobení a dělení vlastnosti početních operací -písemně násobí až čtyřciferným činitelem, dělí jednociferným dělitelem -odhaduje výsledky, kontroluje výpočty - dělí pamětně se zbytkem -písemně dělí dvojciferným dělitelem i se zbytkem - řeší slovní úlohy na dva až tři početní úkony	**Zápis čísel v desítkové soustavě** **Číselná osa** **Písemné algoritmy** **Početní operace s přirozenými čísly** *(Banka, směnárna, známková hra)* **Slovní úlohy** **Písemné násobení a dělení** *(multiplikační tabule na násobení)* **Pamětné dělení** *(zlatý perlový materiál, známková hra)*	VMS – Objevujeme Evropu a svět (INT) OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT) EV – Vztah člověka k prostředí (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Zlomky, desetinná čísla		
• **modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku** • **porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel** • **přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty**	-názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku -čte a zapisuje zlomky, pozná čitatele, jmenovatele, zlomkovou čáru - řeší a vymýšlí jednoduché slovní úlohy se zlomky -sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem -zapisuje zlomky se jmenovatelem 10, 100 a užívá jejich zápis desetinným číslem -určuje ½, ¼, 1/3, 1/5, 1/10. -řeší a vytváří slovní úlohy s danými zlomky -užívá pojmy desetiny a setiny, desetinná čárka -násobí a dělí desetinná čísla řádu desetin a setin číslem 10, 100 a přirozeným číslem menším než 10 -porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin -sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin -řeší slovní úlohy vedoucí k užití desetinných čísel v jednoduchých případech	**Zlomky** *(Zlomky – výřezy)* **Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem** **Slovní úlohy se zlomky** **Zápis desetinného čísla** **Násobení a dělení desetinných čísel číslem 10 a 100** **Slovní úlohy s desetinnými čísly**	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Číslo a početní operace			
	Záporná čísla		
• **porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**	-přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 -čísla v tomto rozmezí znázorní na číselné ose - uvádí příklady využití záporných čísel v praxi (měření teploty, vyjádření dlužné částky apod.)	**Záporná čísla** **Znázornění na číselné ose**	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
• **vyhledává, sbírá a třídí data** *(vyhledá a roztřídí data – údaje, pojmy apod. podle návodu)* • **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy** ○ *(orientuje se a čte v jednoduché tabulce)* ○ *(určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích)* ○ *(provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času)* ○ *(uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi)*	-vyhledává údaje v různých tabulkách (např. v jízdních řádech) -čte, zjišťuje a ověřuje data -orientuje se v čase, používá jednotky času -objasní, jak řešit situaci, kdy jsou výdaje větší než příjmy - dosazuje za závisle a nezávisle proměnou - sestavuje a čte tabulky různých závislostí - čte a sestavuje sloupkové diagramy a zakresluje jednoduché grafy závislostí	**Diagramy, jízdní řády** **Závislosti a jejich vlastnosti** **Tabulky a jejich praktické využití** **Diagramy, grafy a jejich praktické využití**	VDO – občan, občanská společnost a stát (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Geometrie v rovině a v prostoru			
• **sestrojí rovnoběžky a kolmice** ○ *(sestrojí rovnoběžky a kolmice)*	-určuje vzájemnou polohu přímek -vyznačí průsečík -sestrojí rovnoběžky - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - rýsuje kolmice, které procházejí daným bodem -rýsuje rovnoběžky, které procházejí daným bodem -rýsuje kolmé přímky -hledá v okolí příklady rovnoběžek, kolmic	**Vzájemná poloha dvou přímek v rovině** **Konstrukce rovnoběžek, kolmice**	
• **narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce** ○ *(znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary)*	-rýsuje obdélník, čtverec, kružnici s daným středem a poloměrem -rýsuje pravoúhlý rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník -rozlišuje kružnici a kruh -užívá základní jednotky délky, umí je zapsat -používá pojmy – strana, vrchol -narýsuje základní rovinné útvary -určí osu úsečky	**Geometrické rovinné útvary (obdélník, kružnice, čtverec, trojúhelník)** *(trojúhelníková komoda)* **Osa souměrnosti**	
• **sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran** ○ *(měří a porovná délku úsečky)* ○ *(vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran)*	- určuje obvod sečtením délek stran -počítá jednoduché geometrické slovní úlohy (obvod mnohoúhelníku) - hledá příklady v praxi - kreslí, modeluje, poznává osově souměrné útvary - hledá a určuje osu souměrnosti - znázorňuje ve čtvercové síti	**Obvod obdélníku, trojúhelníku, čtverce** *(geometrická komoda, žluté trojúhelníky)* **Osově souměrné útvary**	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Geometrie v rovině a v prostoru			
• **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu** • **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru** o *(určí osu souměrnosti překládáním papíru)* o *(pozná základní tělesa)*	-určuje obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě -užívá jednotky m^2, dm^2, cm^2, mm^2, ha -převádí jednotky obsahu - rozezná, pojmenuje a popíše jednoduchá geometrická tělesa - modeluje síť kvádru, krychle - modeluje tělesa z dané sítě - pojmenuje stěny, vrcholy, hrany a odstavu tělesa - určuje povrch kvádru, krychle součtem obsahů stěn -modeluje krychli a kvádr a určuje spotřebu jednotkových krychlí - sčítá, odčítá délky úseček - odhaduje délku - přenáší úsečky, graficky sčítá - zapisuje polohu bodu v rovině pomocí souřadnic	**Obsah čtverce a obdélníku** **Jednotky obsahu** **Základní útvary v prostoru** **Povrch krychle, kvádru** *(Barevné násobkové řetězy)* - k pochopení čtvercových krychlových čísel *(kovové útvary, trojúhelníková komoda,* *modré trojúhelníky)* **Jednotková krychle** **Úsečka** **Souřadnice bodu**	
Finanční gramotnost			
	-porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi -uvede příklady základních příjmů a výdajů v domácnosti -sestaví jednoduchý osobní rozpočet -na příkladech objasní rizika půjčování peněz	**Rozpočet domácnosti**	PRO/Finanční gramotnost OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo** *(Doporučené pomůcky)*	**Tematické okruhy PT**
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
• **řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky** ○ *(řeší jednoduché slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech)*	-řeší i vymýšlí jednoduché praktické slovní úlohy, které mají netradiční řešení - trénuje logické myšlení řešením různých typů magických čtverců -trénuje prostorovou představivost řešením netradičních úloh např. stavby z kostek, otáčení a překlopení sítě tělesa v rovině, tvorbou modelů těles apod.	**Slovní úlohy** **Číselné a obrázkové řady** **Magické čtverce** **Prostorová představivost**	

5.4 Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

5.4.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti se zaměřením na bezpečné zvládnutí ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, na orientaci v informacích, na schopnost informace nejen vyhledat ale i s nimi dále pracovat, upravovat je, prezentovat a využívat při své každodenní práci. Svým rozsahem vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a tento rámec ještě přesahuje.

Nejčastěji využívanou vyučovací metodou je samostatná práce žáků nad konkrétními úkoly, které jsou koncipovány tak, aby si žáci měli možnost osvojit si všechny základní techniky práce s konkrétními nástroji. V průběhu školního roku žáci pracují na rozsáhlejších tematicky zaměřených projektech, které mají za cíl shrnout a upevnit všechny dovednosti, které získali při práci s daným konkrétním uživatelským nástrojem. Významnou roli hrají mezipředmětové vztahy, které jsou vyjádřeny konkrétními projekty a aktivitami.

Vyučovaný předmět Informatika je tvořen následujícími tematickými celky:

- Základy práce s počítačem
- Vyhledávání informací a komunikace
- Zpracování a využití informací

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován v 5. ročníku 1 hodinu týdně. Celková dotace na 1. stupni je tedy 1 hodina týdně.
Výuka informatiky probíhá v odborné počítačové učebně vybavené i multimediální technikou, kde má každý žák k dispozici svoji pracovní stanici a učitel učitelský počítač a tiskárnu.

Průřezová témata v Informatice

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita, sociální rozvoj - komunikace
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Mediální výchova:

- Receptivní činnosti
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie v informatice

Kompetence k učení

- sledujeme žáky a usměrňujeme je k samostatnému nalezení chyb vlastních i druhých
- umožňujeme žákům uplatnit získané dovednosti při tvůrčích činnostech i v jejich praktickém životě
- ponecháváme dostatek prostoru pro samostatné experimentování
- systematickou prací na úkolech spojených s výukou jiných předmětů vedeme žáky k dovednosti práce s výpočetní technikou, k vyhledávání informací na internetu a k posuzování důvěryhodnosti zdrojů informací
- zpracováváním získaných informací se žáci učí efektivitě práce a estetickému cítění.

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů a napomáháme jim hledat optimální řešení
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností využívání informační technologie pro komunikaci s okolním světem
- zařazujeme diskuze a dáváme možnost sdělovat vlastní zkušenosti
- prací nad referáty, prací s grafickými programy a prezentačním softwarem a technikou vedeme žáky k účelné a efektní prezentaci výsledků své práce a k dovednosti komunikovat a to jak při eventuální společné práci na zadaném úkolu tak při prezentaci samotné
- komunikaci u žáků rozvíjíme rovněž tím, že je učíme vzájemně si efektivně vypomáhat při řešení konkrétních úkolů.
- základy společenského chování a respekt k názorům druhých žáci upevňují při každodenní komunikaci (e-mail, chat) mezi sebou ale i mezi žáky a vyučujícími (zasílání úkolů, konzultace pracovních postupů).
- při práci s informacemi se žáci učí zaujímat postoje k informacím z médií

Kompetence sociální a personální

- praktikujeme práci v malých skupinách a klademe důraz na rozdělení rolí, spolupráci, ohleduplnost a úctu uplatňujeme individuální přístup
- Znalostmi v oblasti autorských práv a problematiky legalizace softwaru rozvíjejí žáci kompetence související s právy a povinnostmi občanů

Kompetence občanské

- vštěpujeme žákům schopnost rozlišit věrohodnost informací a informačních zdrojů a vyvarovat se těch, které obsahují jakékoli formy násilí
- tvorbou prezentací a publikováním informací na internetu jsou žáci vedeni mimo jiné k utváření mravních hodnot

Kompetence pracovní

- umožňujeme a podporujeme využití informačních technologií a nabytých znalostí žáky k řešení jejich úkolů z jiných vzdělávacích oblastí
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů využitelných v občanském životě
- Praktická práce nad konkrétními úkoly vede žáky k upevňování dovedností v oblasti plánování a způsobů dosažení cílů

5.4.2 **Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie**

Informatika - 5. ročník			
Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Základy práce s počítačem			
• **Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie** o *(ovládá základní obsluhu počítače)* • **respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady** o *dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou)* • **chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím**	- uplatňuje zásady správného postupu zapnutí a vypnutí počítače -ovládá základní obsluhu počítače - respektuje pravidla práce s hardwarem a softwarem - uvede příklady hardwarového vybavení a běžně používaných programů (softwaru) - jmenuje hlavní milníky historie vývoje počítačů - uplatňuje zásady ochrany před počítačovými viry - dodržuje zásady bezpečnosti práce - dodržuje zásady prevence zdravotních rizik při dlouhodobé práci s počítačem - uplatňuje zásady správného umístění monitoru	Spuštění a vypnutí počítače Jednoduchá údržba počítače Postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem Rozdíly mezi hardwarem a softwarem Historie počítačů Viry v počítači Naše zdraví a počítač	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Vyhledávání informaci a komunikace			
• **při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty** • **vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích**	- vyhledává pomocí katalogu seznam.cz, centrum.cz, atlas.cz google.com, volny.cz	**Internet** Seznam, Centrum, Atlas, Google, Volny, Yahoo	VMS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět (INT)
Základy práce s počítačem			
• **respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady** ○ *(dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou)* • **využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie** ○ *(ovládá základní obsluhu počítače)*	- je seznámen s ovládacími prvky a výstupy skříně, s jednotlivými částmi vnitřku počítače a jejich funkcí - vyjmenuje používaná vstupní zařízení a zná jejich funkci - vysvětlí funkci a význam používaných kláves - ovládá úkony s myší - jmenuje používaná výstupní zařízení, zná jejich funkci, výhody a nevýhody	Skříň a vnitřek počítače Vstupní zařízení Klávesnice Myš Výstupní zařízení	
Vyhledávání informací a komunikace			
• **komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení** ○ *(komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení)*	- založí e-mailovou schránku - užívá e-mail -zakládá adresy - odesílá zprávy - přikládá a posílá v příloze soubory	Elektronická pošta Komunikace pomocí e-mailu	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Základy práce s počítačem			
• **využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie** ○ *(ovládá základní obsluhu počítače)*	- přesouvá, kopíruje, odstraňuje a přejmenovává soubory - vytváří a třídí složky	Práce se soubory	
Zpracování a využití informací			
• **pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru** ○ *(pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu)*	- užívá textový procesor Word k napsání jednoduchého textu - soubor uloží - soubor odešle e-mailem	Práce s textem (Word)	
• **pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru** ○ *(pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu)*	- užívá editor Word k psaní, úpravě stažených dokumentů, kopírování a úpravě textu a obrázků - vytvoří vlastní obrázek, popisky, tabulku, graf - vhodně rozděluje text do odstavců, používá různé styly a typy písma, vhodné řádkování a zarovnání textu	Práce s textem a obrázkem (Word)	
Očekávané výstupy z RVP	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**

(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)			
Vyhledávání informací a komunikace			
• **komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení** o *(komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení)*	- dodržuje základní zásady stylizace a grafické úpravy zprávy (e-mailu)	Pravidla psaní dopisu, e-mailu	
• **při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty** • **vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích**	- vysvětlí, k čemu slouží internet - vyjmenuje nejpoužívanější prohlížeče - spustí libovolný webový prohlížeč - využívá více záložek najednou	Webové prohlížeče Záložky prohlížeče	
Základy práce s počítačem			
• **využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie** o *(ovládá základní obsluhu počítače)*	- objasní potřebu operačního systému pro funkci počítače - vyjmenuje nejpoužívanější operační systémy	Operační systém	
Zpracování a využití informací			
• **pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru** *(pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu)*	- ovládá jednoduchý grafický editor	Malování	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru** *(pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu)*	- vytváří barevný dokument (plakát, pozvánku) dle vlastního návrhu - podle přípony rozezná typ uloženého souboru	Práce s textem a obrázkem (Word) Seznámení s formáty souborů	OSV – osobnostní rozvoj kreativita (INT)
Vyhledávání informací a komunikace			
• **komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení** o *(komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení)*	-uvede základní pravidla pro tvorbu hesla - vyjmenuje rizika spojená s chatováním -komunikuje pomocí chatu	Základní způsoby komunikace e-mail, chat, telefonování, interaktivní komunikace, multimediální využití PC	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT)
• **při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty** • **vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích**	- uskutečňuje videohovory - užívá PC k produkci hudby - používá internetové adresy, - pohybuje se pomocí webových odkazů -používá domovskou stránku	Pohyb po internetových stránkách	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Zpracování a využití informací			
• **pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru** *(pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu)*	- vytváří prezentaci dle zadaného tématu -vkládá a upravuje text -vkládá obrázky, tabulky, odkazy na videa -vytváří křížovky s tajenkou, mění pozadí a styly - vkládá zvuky, přechody, animace	Tvorba prezentací (PowerPoint**)**	OSV – osobnostní rozvoj kreativita (INT)
Základy práce s počítačem			
• **chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím**	-chrání svá data zálohováním, archivací - volí vhodnou ochranu (hesla, šifrování, firewall, antivir)	Zálohování dat, ochrana dat	
Zpracování a využití informací (rozšiřující učivo)			
• **ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací**	- užívá tabulkový procesor k tvorbě tabulek - do buněk zadává text, čísla datum, čas - používá vhodné funkce pro sloupce a řady buněk - využívá vzorce k početním operacím - vytváří grafy	Tabulkový procesor Excel	

5.5 Kosmická výchova

5.5.1 Charakteristika kosmické výchovy

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Kosmická výchova představuje integraci témat zahrnutých ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Kosmická výchova je integrujícím prvkem pedagogiky Marie Montessori, její teorie i praxe. Pojem „Kosmická výchova" je obdobou toho, jak chápal svět Jan Ámos Komenský, tedy veškeré vědění lidstva chápe jako jednotný celek.

Na základě myšlenek Kosmické výchovy vytvořila Marie Montessori a její následovníci tzv. Velké příběhy. Tyto příběhy jsou základním nástrojem v systému Kosmické výchovy, které vzbuzují dětskou představivost a vyvolávají údiv, vděčnost, úctu a produkují další otázky. Jde o všezahrnující příběhy, které prožitkem a spíše symbolicky ukazují na vzájemnou propojenost a souvislost věcí a dějů kolem nás. Existuje několik základních tzv. Velkých příběhů a mnoho malých, doplňujících příběhů.

První Velký příběh vypráví o vzniku vesmíru a základních fyzikálních zákonech. Druhý Velký příběh pojednává o vzniku a vývoji života na Zemi. Třetí Velký příběh přibližuje člověka a jeho dary, které jako jediný z živočichů získal. Další příběhy např. popisují vznik a vývoj písma a čísel nebo lidské tělo. Všechny příběhy jsou vyprávěny s velkou úctou, pokorou a vděčností ke všemu, co již na Zemi bylo, co lidé vymysleli a co možná jednou na Zemi bude. Velké příběhy dávají učivu rámec, který pomáhá dětem zasadit detaily do celku. Velké příběhy si žáci během 1. stupně ZŠ prožijí každý rok. Po evokaci prostřednictvím Velkého příběhu se žáci věnují tématům, která jim učitel nabízí, a žáci se daným tématům věnují do takové hloubky, které jsou schopni a kterou potřebují.

Při své práci (ať již samostatné, skupinové či pod vedením pedagoga) mají žáci možnost využít všechny dostupné didaktické pomůcky, modely, literaturu, pracovní listy apod. Využívají a dále zdokonalují základní dovednosti čtení a psaní, matematické dovednosti, získávají nové informace a zkušenosti, učí se je přehledně zaznamenávat a zasazovat je do souvislostí, při zpracování tématu využívají také umělecké výrazové prostředky, učí se spolupracovat, organizovat svou práci, prezentovat výsledky své práce před ostatními, hodnotit svou práci na základě srovnání se zadanými kritérii. Učitel sleduje práci dětí, vede si záznamy o jejich pokrocích a o oblastech jejich zájmu, sleduje plnění stanovených termínů pro odvedení práce, podle potřeby pomáhá jednotlivým dětem plánovat práci, případně ji rozčlenit do dílčích kroků. Výuka předmětu se neomezuje na prostory třídy. V duchu principu „vycházení ven" jsou zařazovány poznávací exkurze, výlety, práce v terénu, práce na projektech mimo prostor třídy, besedy, návštěvy divadla, knihovny, muzea apod.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáka vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Kosmická výchova je vyučován v prvním trojročí tři hodiny týdně, ve dvojročí pět hodin týdně ve věkově smíšených skupinách většinou v blocích. Celková dotace na 1. stupni je tedy 19 hodin. Vzhledem
k tomu, že vyučování probíhá alternativní metodou Montessori nelze určit přesnou hodinovou dotaci. Ta se bude lišit u jednotlivých žáků podle jejich schopností a zájmu. Žáci, kteří se o probíranou problematiku zajímají, si mohou rozšiřovat poznatky do hloubky. Výuka většinou probíhá ve třídě, ve cvičné kuchyňce, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na výstavách, v muzeích, či ve spolupráci s jinými organizacemi podle povahy činnosti.

Průřezová témata v kosmické výchově

Vyučovací předmět Kosmická výchova integruje vzhledem ke své povaze většinu průřezových témat a jejich tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova – všechny tematické okruhy, Výchova demokratického občana – všechny tematické okruhy, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – všechny tematické okruhy, Multikulturní výchova – všechny tematické okruhy, Environmentální výchova – všechny tematické okruhy, Mediální výchova:

- Receptivní činnosti
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Produktivní činnosti
    - *Tvorba mediálního sdělení*
    - *Práce v realizačním týmu*

Výchovné a vzdělávací strategie v Kosmické výchově

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými metodami a strategiemi učení a povzbuzujeme je k využívání metod, které jsou pro jejich učení nejefektivnější (např. práce s Montessori pomůckami, metody kritického myšlení, myšlenkové mapy, prvky problémového vyučování apod.)
- vytváříme připravené prostředí pro samostatnou práci žáků (experimenty k samostatné práci včetně podrobných postupů, modely a další pomůcky, pracovní listy, odborná literatura)
- chyby využíváme jako prostředek k učení, podporujeme žáky, aby si chyby našli sami, a učíme je vysvětlovat, proč chybu udělali
- vedeme žáky k vyvozování závěrů z provedených experimentů nebo z pozorování organismů
- učíme žáky využívat různé formy získávání informací (encyklopedie, určovací atlasy, internet, noviny
  a časopisy, muzea, knihovny…)
- učíme žáky vybrat z textu zásadní informace a vedeme je ke správnému užívání odborných termínů
- učíme žáky tyto informace zaznamenat
- rozvíjíme schopnost žáků předat základní informace ostatním
- vedeme žáky k pravidelnému vedení jejich žákovského deníku – zaznamenávání práce, sebehodnocení, plánování další práce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky analyzovat problém, jeho podstatu a příčinu
- využíváme problémové i modelové situace k rozvoji této kompetence
- zařazováním samostatné a skupinové práce vedeme žáky ke správnému pochopení problémů a hledání jejich efektivních řešení
- diskusí nad nezdarem při řešení problémů vedeme žáky k práci s chybou a k rozvíjení jejich sebekontroly
  a poučení se z chyb
- vedeme žáky k využití získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- během skupinové práce se žáci učí dovednosti samostatně rozhodovat a poradit si s problémem

Kompetence komunikativní

- při diskuzích k jednotlivým výukovým tématům rozvíjíme základy společenského chování, pravidla diskuse, vedeme žáky k respektování názorů jiných, ke schopnosti vyjádřit svůj názor, obhajovat ho a vhodně argumentovat a písemně formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- didaktickými hrami a nácvikem dialogů vedeme žáky k správnému společenskému chování
- ústním i písemným vyjadřováním vedeme žáky k prezentaci a hodnocení nejen své práce ale i svých spolužáků
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce písemnou, ústní i multimediální formou s důrazem na schopnost sebehodnocení

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům spoluvytvářet pravidla třídního kolektivu a pochopit důležitost jejich dodržování
- častou prací ve dvojicích a skupinách vedeme žáky k účinné spolupráci
- vedením žáků k sebehodnocení pěstujeme u všech zdravé sebevědomí a dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti
- praktickými pracemi rozvíjíme u žáků systematičnost, vytrvalost a přesnost
- kooperativními metodami vedeme žáky k odpovědnosti vůči kolektivu a k vzájemné pomoci
- učíme žáky uplatnit se v kolektivu, argumentovat, reagovat na konkurenci
- modelovými situacemi formujme u žáků odpovědnost za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování
- vyprávěním o rodině a rodinných vztazích posilujeme kladný vztah, úctu k rodičům
- učíme je uplatnit své znalosti a schopnosti v praktickém životě
- žákům pomáháme poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, které budou určující pro volbu povolání

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zájmu o dění ve společnosti
- učíme žáky hrdosti na svou vlast a její historický i kulturní význam
- vysvětlujeme žákům princip demokracie jako svobody v mezích pravidel
- učíme žáky znát zákony a společenské normy
- vedeme žáky k respektu a toleranci odlišnosti
- vzbuzujeme v žácích potřebu pomáhat lidem s problémy
- učíme žáky odpovědnosti za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování vůči přírodě
- vedeme žáky k chápání globálních souvislostí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce
- při práci rozvíjíme schopnost žáků využívat nabytých vědomostí a dovedností
- rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k práci a trpělivost při dokončení úkolu
- vedeme žáky k hodnocení vlastních pracovních výsledků
- poskytujeme žákům příležitosti k pěstování a upevňování pracovních návyků a dovedností zacházet s pracovními nástroji a materiály (např. při provádění pokusů, pěstování rostlin)
- úsporným hospodařením s přírodními zdroji, materiálem a pomůckami vychováváme žáky k šetrnosti

5.5.2 Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu – Kosmická výchova

Kosmická výchova - trojročí (1. – 3. ročník)			
Vzdělávací obor Člověk a jeho svět			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** o *(projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatků)*	- chová se s respektem ke spolužákům i k dospělým	Pravidla naší třídy Každý jsme jiný	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (INT)
• **vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí** o (*orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy)* o *(popíše a zvládne cestu do školy)* • **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času** o *(rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování)*	- orientuje se ve škole a v blízkém okolí -popisuje bezpečnou cestu do školy - rozlišuje riziková místa na cestě do školy	Škola Bezpečná cesta do školy	VDO – občanská společnost a škola (INT) OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (INT)
• **začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě** o *(uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy)* • **rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost** o *(uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy)*	-prezentuje správné chování chodce i cyklisty - vyjmenuje hlavní části obce - orientuje se v okolí svého bydliště - nakreslí jednoduchý plánek - zná důležité budovy v obci - zná název řeky, hory, památek v obci a obce v jejím okolí -orientuje se v mapě	Bydliště Domov -orientace v místě bydliště Světové strany Orientace v krajině	OSV – osobnostní rozvoj-rozvoj schopnosti poznávání (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** o *(pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)*	- popisuje podzimní počasí - rozlišuje ovoce a zeleninu -rozlišuje základní druhy hub	Roční období (podzim) Houby jedlé a jedovaté	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT)
Příběh o vzniku Vesmíru, Země			
• **provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů** o *(provede jednoduchý pokus podle návodu)*	-vysvětlí základní význam vzduchu - vysvětlí význam vody pro život na Zemi - provede jednoduchý pokus, na základě něhož vyvodí základní vlastnosti různých látek - uvede význam půdy pro život živočichů i člověka - rozlišuje živou a neživou přírodu	Slunce Sluneční soustava Neživá příroda Vzduch Voda – význam pro život, koloběh vody, pokusy s vodou Půda – význam	EV – ekosystémy, základní podmínky života (INT) PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země
• **začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě** • **rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost** o *(uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy)*	-rozlišuje pojmy město, vesnice, rovina, hory, údolí -uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy -uvede nejvýznamnější chráněné území v regionu - upozorní na problém životního prostředí v regionu -navrhne možnosti řešení problémů ŽP v regionu	Hlavní město Okolní krajina – zemský povrch Chráněné území v regionu Problémy ŽP v regionu - možnosti zlepšení	VDO – občanská společnost a škola (INT) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT) OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku Vesmíru, Země			
• **využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti** ○ *(pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase)* ○ *(zná rozvržení svých denních činností)*	-určuje čas na půlhodiny a hodiny - vyjmenuje názvy dnů, měsíců, období - rozlišuje měsíc, týden, den, hodinu	Kalendář Měsíce Čas – orientace Časový řád	
Příběh o vzniku a vývoji života			
• **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** ○ *(pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami)*	- rozlišuje živou a neživou přírodu - vyjmenuje základní znaky života - uvědomuje si vzájemné vztahy člověka, rostlin a živočichů	Živá příroda - znaky života Rostliny – základní význam fotosyntézy v přírodě i pro člověka	PRO/ Příběh o vzniku a vývoji života
• **rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** ○ *(rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy)* ○ *(dodržuje základní pravidla společenského chování)* • **odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností** ○ *(pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti)* • **uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, na příkladech porovná minulost a současnost** ○ *(poznává různé lidské činnosti)*	-popíše příbuzenské vztahy v rodině -sestaví rodokmen své rodiny -zná svůj věk a věk svých sourozenců - popíše profesi svých rodičů -vysvětlí význam Vánoc -uvede příklad adventní nebo vánoční tradice ve své rodině -orientuje se v historických událostech, ke kterým se vyhlášení státních svátků vztahuje	Rodina – vztahy v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, rodokmen Projekt Kniha o mně Advent Vánoce – význam Zvyky a tradice Státní svátky a významné dny	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy (INT) PRO/ Kniha o mně

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	Dílčí výstupy	Učivo	Tematické okruhy PT
• **pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** ○ *(pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)* • **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** ○ *(pozná nejběžnější druhy volně žijících zvířat)*	-popíše zimní počasí - porovná zimní počasí s počasím v ostatních ročních obdobích -vyjmenuje druhy ptáků, kteří patří mezi stálé - uvede příklad vhodného a nevhodného přikrmování ptáků	Zima – změny v přírodě Zimní sporty Stálí ptáci, péče o ptáky v zimě	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT)
Příběh Člověk a jeho práce			
• **využívá časové údaje při řešení různých situacích v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, v přítomnosti a budoucnosti** • **pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu** ○ *(rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti)* • **interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije** ○ *(rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti)* • **na příkladech porovnává minulost a současnost** ○ *(poznává různé lidské činnosti)*	-rozliší události v minulosti a v přítomnosti - na konkrétním příkladu popíše proměnu způsobu života během staletí -vypráví o minulosti místa, ve kterém žije	Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby Rodáci našeho kraje Regionální památky Báje, pověsti Návštěva galerie/muzea/knihovny	PRO/ Příběh Člověk a jeho práce OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (INT) MkV – kulturní diference (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh Člověk a jeho práce			
• **uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle** ○ *(uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu)* ○ *(pojmenuje hlavní části lidského těla)*	-pojmenuje základní části lidského těla, základní orgány a smysly -uplatňuje základní návyky osobní hygieny a denního režimu	Lidské tělo – stavba lidského těla	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT)
• **projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** ○ *(popíše své zdravotní potíže a pocity)*	-rozezná potraviny, které jsou zdraví prospěšné -sestaví vyvážený jídelníček	Zdravá výživa	
• **využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času** ○ *(rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování)* ○ *(zvládá ošetření drobných poranění)* • **jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných** ○ *(neohrožuje své zdraví a zdraví jiných)*	-rozpozná příznaky běžných nemocí, rozezná nemoc nebo úraz - používá základní dopravní předpisy jako chodec nebo cyklista -ošetří drobný úraz -požádá o pomoc dospělého v případě nouze	Nemoc a úraz První pomoc Osobní bezpečí Vhodná a nevhodná místa pro hru	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (INT)
• **chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná** ○ *(chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci)* • **v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné** ○ *(v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné)*	-pamatuje si telefonní čísla 150, 155, 158 a dokáže přivolat první pomoc	Krizové situace	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	Dílčí výstupy	Učivo	Tematické okruhy PT
• **ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek** ○ *ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* • **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech** ○ *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	-pamatuje si telefonní čísla 150, 155, 158 a dokáže přivolat první pomoc	Krizové situace	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT)
• **pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** ○ *(pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)* • **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** ○ *(pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami)*	-vyjmenuje jarní měsíce - popíše počasí na jaře -pojmenuje byliny rostoucí na jaře - popíše základní části byliny -rozpozná ovocné stromy, keře -pojmenuje jednotlivé části stromu -rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté	Jaro – změny v přírodě Jarní byliny Části kvetoucích rostlin Stromy – význam, Jehličnaté a listnaté stromy	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)
• **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** ○ *(pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat)*	-vyjmenuje příklady druhů živočichů -pojmenuje části jejich těla - rozlišuje domácí a volně žijící zvířata - pozná a pojmenuje mláďata některých živočichů - zařadí do správného životního prostředí živočichy z volné přírody	Živočichové – znaky Skupiny živočichů podle příjmu potravy Hospodářská zvířata Hmyz – motýli, brouci, včely	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT)

Očekávané výstupy z RVP	Dílčí výstupy	Učivo	Tematické okruhy PT
• **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** ○ *(pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích)* ○ *(pozná nejběžnější druhy volně žijících zvířat)* ○ *pozná rozdíly mezi bylinami a dřevinami*	-rozliší louku od jiných ekosystémů -uvede některé druhy živočichů žijících na louce -uvede příklad ohroženého druhu rostliny - rozlišuje jedovaté a léčivé druhy rostlin -rozliší les od jiných ekosystémů -uvede význam lesa pro živočichy i pro člověka	Ekosystém louka Ekosystém les	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT)
• **ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek** ○ *(ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek)* • **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech** ○ *(reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech)*	-požádá o pomoc dospělého v případě nouze	Živelné pohromy – chování člověka za mimořádných situací	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

Kosmická výchova - trojročí (1. – 3. ročník)			
Vzdělávací obor Člověk a svět práce			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **pracuje podle slovního návodu a předlohy** • **vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů** ○ *(pracuje podle slovního návodu a předlohy* ○ *(zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,* ○ *vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů)*	-podle předlohy vytváří výrobky z přírodního materiálu (např. z listů) - využívá vlastnosti papíru i jiných materiálů -využívá prvky lidových tradic -zorganizuje si svou práci -využívá doporučené pracovní nástroje a pomůcky -pracuje s šablonou	Přírodniny Práce s papírem a kartonem Modelování jednoduchých tvarů Stříhání, ohýbání, spojování, lepení Lidové zvyky a tradice	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT) Mkv – lidské vztahy, multikulturalita (INT)
• **provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování** ○ *(provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky)* • **pečuje o nenáročné rostliny** ○ *(pečuje o nenáročné rostliny)*	-rozlišuje ovoce a zeleninu - vyjmenuje jednotlivé druhy zeleniny a ovoce a uvede příklad jejich využití - orientuje se v termínech sklizně a výsevu některých druhů zeleniny, bylinek	Podzim – plody podzimu, sklizeň Jaro – změny v přírodě Klíčení rostlin Péče o pokojové rostliny	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT)
• **připraví tabuli pro jednoduché stolování** ○ *(upraví stůl pro jednoduché stolování)* • **chová se vhodně při stolování** ○ *(chová se vhodně při stolování)*	- naplánuje a nakoupí suroviny na přípravu jednoduchého pokrmu - připraví jednoduchý pokrm - uklidí své pracovní místo - připraví stůl pro různé příležitosti stolování	Výběr a nákup potravin Příprava jednoduchého pokrmu Pravidla správného stolování	PRO/M, KV, Čj Finanční gramotnost OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)
• **zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi** ○ *(zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi)*	- pracuje podle slovních pokynů učitele -pracuje podle jednoduchých návodů - vytvoří model na základě vlastní fantazie	Plošné a prostorové stavebnice Sestavování modelů Práce s návodem, předlohou	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT) OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)

Kosmická výchova - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Člověk a jeho svět			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami** ○ *(dodržuje pravidla pro soužití ve škole)* ○ *(rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých)*	- chová se s respektem ke spolužákům i k dospělým - uplatňuje ve svém chování pravidla slušného chování, popisuje vlastnosti lidí	Pravidla naší třídy	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (INT) OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí (INT)
• **rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení** ○ *(dodržuje pravidla pro soužití ve škole)* • **rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy** ○ *(rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých)* ○ *(uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy)* • **rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam** ○ *(pozná státní symboly ČR)*	- popisuje vztahy mezi lidmi, umí přiznat svůj omyl, přistoupí na řešení spolužáků -uplatňuje ve svém chování pravidla slušného chování, popisuje vlastnosti lidí, seznamuje se s principy demokracie - orientuje se ve státním zřízení a politickém systému ČR	Volby do žákovského parlamentu – principy demokracie Soužití lidí Vzájemná komunikace (každý den na elipse)	VDO – občanská společnost a škola, (INT) Občan, občanská společnost, stát (INT) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (INT) PRO/KV, ČJ Volby do žákovského parlamentu
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**

• **zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích** ○ *(sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest)* • **určí světové strany v přírodě i podle mapy** • *(určí světové strany)*	-vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly -určí polohu ČR na mapě světa a na mapě Evropy - porovnává na základě vlastních zážitků způsob života v ČR a v jiných zemích - popisuje turistické cíle v ČR i v zahraničí	Zážitky a zajímavosti z prázdninového cestování Orientace na mapě, světové strany	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí (INT) VMS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět (INT)
• **vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročním období** ○ *(popíše střídání ročních období)* • **porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy** ○ *(zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí)*	- popisuje podzimní počasí - vyvozuje střídání dne a noci, ročních období -rozlišuje základní druhy hub, rozpozná jedovaté druhy - rozlišuje dřeviny listnaté, jehličnaté - popíše stavbu těla byliny -rozlišuje živočichy podle typických znaků (obratlovci, bezobratlí)	Podzim Houby jedlé a jedovaté Dřeviny v okolí školy Byliny v okolí školy Živočichové v okolí školy	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT) EV – ekosystémy (INT)
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**

• **rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map**	- pracuje s mapou - vytvoří jednoduchý plánek	Náčrt, plán, mapa	
• **vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista** ○ *(uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*	-aplikuje pravidla silničního provozu - rozpozná potenciálně nebezpečnou situaci v dopravě a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako účastníka silničního provozu	Dopravní situace v okolí školy	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí (INT) OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku Vesmíru, Země			
• **vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období** o *popíše střídání ročních období*	-vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi -popisuje postavení Země ve Vesmíru -vyjmenuje planety sluneční soustavy - popíše pohyb Země kolem své osy a uvádí důsledky tohoto pohybu na život na Zemi a jeho rytmus	Vesmír a Země Planety Sluneční soustava Den a noc	PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země EV – ekosystémy, základní podmínky života (INT)
• **objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka** • ***(****na jednotlivých příkladech pozná propojenost živé a neživé přírody)*	vysvětlí význam vody pro život - rozlišuje skupenství vody - popíše koloběh vody v přírodě -vysvětlí význam vzduchu pro život -popíše rozdíl mezi nerostem a horninou - uvede význam půdy - pozoruje a zapisuje projevy počasí	Voda – význam pro život, vlastnosti, skupenství Vzduch – význam pro život, proudění vzduchu Nerosty, horniny, půda Počasí, podnebí	PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země EV – základní podmínky života (INT) EV – ekosystémy (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku Vesmíru, Země			
• **založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu** • *(provádí jednoduché pokusy se známými látkami)*	-založí jednoduchý pokus -na základě výsledku pokusu vyvodí základní vlastnosti zkoumaných látek -změří a zapíše základní veličiny (objem, hmotnost, teplota) - k základním veličinám přiřadí správné jednotky	Pokusy – vlastnosti látek, měření, založení pokusu	EV – ekosystémy, (INT)
• **stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit** • *(reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech)*	-vysvětlí vznik specifických přírodních jevů - popíše rizika některých mimořádných událostí - reaguje vhodným způsobem v modelových situacích	Sopečná činnost Zemětřesení Povodně	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, (INT) MdV – receptivní činnosti – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku Vesmíru, Země			
• **vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí** • **určí světové strany podle mapy** ○ *(orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany)* • **objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka** ○ *(na jednotlivých příkladech pozná propojenost živé a neživé přírody)*	pracuje s mapou obecnou i tematickou -vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly - ukazuje na mapě i glóbu zemské polokoule, rovník, poledníky, póly -vyhledá na mapě významná evropská pohoří, řeky -popisuje podnebí v jednotlivých částech Evropy - vyhledá na mapě sousední státy ČR	Světadíly na Zemi Obecně zeměpisné mapy, tematické mapy Globus Evropa Sousední státy ČR Přírodní podmínky v Evropě – podnebné pásy	PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země VMS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané (INT) MkV – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita (INT) EV – ekosystémy, (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku Vesmíru, Země			
• **vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického** ○ *(uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí)* ○ *(vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště)* ○ *(má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě)* • **určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu** ○ *(popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje)*	-určí polohu ČR na mapě světa i Evropy - rozlišuje jednotlivé regiony ČR, vyhledává na mapě města regionů - popisuje historické a turistické cíle, kulturní a přírodní památky, nerostné bohatství regionů ČR, -určuje polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	Vybrané regiony ČR – hranice republiky, významná města Orientace na mapě ČR Praha Surovinové zdroje Služby a obchod Moje bydliště – poloha bydliště vzhledem ke krajině a státu	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (INT)
• **rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam** ○ *(pozná státní symboly České republiky)*	-vysvětlí pojem stát - vyjmenuje hlavní představitele státu -orientuje se ve státních symbolech a politickém zřízení ČR	Základy státního zřízení Státní symboly	VDO – Občan, občanská společnost, stát (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku a vývoji života			
• **objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem** ○ *(na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody)* • **prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy**	-vysvětlí význam rostlin pro člověka i další organismy - rozliší bylinu, keř, strom - uvede příklady rostlin kvetoucích na jaře	Rostliny – základní význam v přírodě i pro člověka, stavba těla Rostliny na jaře	PRO/ Příběh o vzniku a vývoji života OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí EV – ekosystémy, základní podmínky života (INT)
• **zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí** ○ *(zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí)* • **orientuje se podle světových stran a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě** ○ *(řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě)*	-k vybraným druhům organismů přiřadí jejich přirozené prostředí - popisuje vztahy mezi jednotlivými organismy v daném prostředí - uvede příklady narušení rovnováhy v přírodě - pozoruje organismy v jejich přirozeném prostředí - při pozorování přírody dodržuje zásady bezpečného pohybu v přírodě	Rozmanitost životních podmínek v ČR – les, louka, step, rybník, park, pole Rovnováha v přírodě	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku a vývoji života			
• **porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy**	-třídí živočichy podle příjmu potravy, stavby těla a rozmnožování - seznamuje se s jednoduchými klíči a atlasy živočichů	Živočichové – rozdělení podle příjmu potravy, stavby těla, rozmnožování	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)
• **využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života** ○ *(uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu)* • **rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození** ○ *(rozlišuje jednotlivé etapy lidského života)* • **uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku** ○ *(uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku)*	-vysvětluje funkce základních ústrojí lidského těla -popíše základní etapy lidského života -vysvětlí pojem partnerství, rodičovství -popíše změny v dospívání -orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování ve svém věku	Lidské tělo Etapy lidského života Partnerství, rodičovství	OSV- osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí (INT) OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh o vzniku a vývoji života			
• **účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob**	-dodržuje vhodný denní režim -dbá o osobní bezpečí (doprava, krizové situace, různé formy násilí)	Péče o zdraví Můj denní režim Osobní bezpečí	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena (INT)
• **uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události** o *(uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události)*	-reaguje adekvátně v situacích ohrožující zdraví - dokáže požádat o pomoc	Situace ohrožující zdraví	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace, (INT) OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT)
• **předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek** o *(odmítá návykové látky)*	-v modelové situaci odmítne návykovou látku	Odmítání návykových látek	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (INT)
• **rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc** o *(ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc)*	-zná některé zásady první pomoci a v případě potřeby je použije	První pomoc	OSV – osobností rozvoj – seberegulace a sebeorganizace (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh Člověk a jeho práce			
• **pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy**	-pracuje s časovými údaji – století, tisíciletí -orientuje se na časové přímce	Časová přímka – vývoj člověka Dějiny jako časový sled událostí	PRO/ Příběh Člověk a jeho práce
• **rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik** o *(rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách)* • **zdůvodní základní význam nemovitých i movitých kulturních památek**	-rozpoznává a zařazuje historické postavy našich dějin -charakterizuje historické události v českých zemích -seznamuje se s architekturou historických období	Orientace na časové ose od pravěku k novověku Významné architektonické památky	PRO/ Příběh Člověk a jeho práce MkV – kulturní diference, etnický původ (INT)
• **srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik** o *(uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji)*	-popíše změny ve způsobu života v novověku -seznamuje se s regionálními pověstmi -interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Proměny způsobu života, bydlení Báje, mýty, pověsti	MkV – kulturní diference (INT)
• **využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti**	- popíše, kde se nachází knihovna, muzeum v místě bydliště nebo školy -využívá knihovny, muzea nebo galerie jako informačních zdrojů	Návštěva knihovny/muzea/galerie	PRO/ Příběh Člověk a jeho práce

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh Člověk a jeho práce			
• **objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů**	-orientuje se v historických důvodech vyhlášení státních svátků a významných dnů	Státní svátky Významné dny	VDO – občan, občanská společnost a stát (INT)
• **orientuje se v základních formách vlastnictví** • **používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů** ○ *(používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze)* • **vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy** ○ *(porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz)* ○ *(sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů)*	-rozlišuje vlastnictví osobní, veřejné -vyjmenuje příklady příjmů a výdajů domácnosti -odhadne hodnotu běžných věcí - použije peníze v běžných situacích - zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze -sestaví jednoduchý osobní rozpočet	Vlastnictví Příjmy a výdaje domácnosti Nákup – odhad ceny, použití peněz, úspory, dluhy Rozpočet	PRO/Finanční gramotnost PRO/Akvárium MkV – princip sociálního smíru a solidarity (INT)
• **poukáže v nebližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)**	-všímá si svého okolí -upozorňuje na problémy ve svém nejbližším okolí -navrhuje možnosti řešení	Problémy ŽP – možnosti zlepšení ŽP ve Vlašimi nebo v místě bydliště	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Příběh Člověk a jeho práce			
• **zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat** ○ *(popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*	-uvádí příklady, jak lidé přetváří přírodu -chová se k přírodě ohleduplně -preferuje činnosti, které přírodě pomáhají	Ochrana přírody Ohleduplné chování v přírodě	EV – vztah člověka k prostředí (INT)

Vzdělávací obor Člověk a svět práce			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu** ○ *(vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu)* • **využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic** ○ *(využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii)* • **volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu** ○ *volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu* • **udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu** ○ *(udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění)*	-dodržuje bezpečnost práce -používá jednoduché pracovní operace a postupy - na základě své zkušenosti využívá vlastnosti různých materiálů - k jednotlivým činnostem používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje -spolupracuje na činnostech se spolužákem	Přírodniny Práce s papírem a kartonem a dalšími materiály Modelování z různých materiálů Lidové zvyky, tradice Řemesla	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT) OSV- osobnostní rozvoj – kreativita, seberegulace a sebeorganizace (INT) Mkv – lidské vztahy, multikulturalita (INT) OSV- sociální rozvoj – kooperace a kompetice (INT)
• **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu** ○ *(udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky)*	-dodržuje bezpečnost práce		OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT)

Vzdělávací obor Člověk a svět práce			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu** ○ *(pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu)* • **při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž** ○ *(při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž)*	-pracuje podle návodu, náčrtu nebo předloh -provádí montáž a demontáž -sestavuje prostorové modely podle vlastní představy	Stavebnice plošné (puzzle – mapy, ekosystémy) Stavebnice konstrukční (modely orgánů lidského těla, modely architektonické památky) Tělesa z papíru	OSV- osobnostní rozvoj – kreativita, seberegulace a sebeorganizace (INT) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT)
• **provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování** ○ *(dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin)* • **ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny** ○ *(ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování)*	-založí jednoduchý pěstitelský pokus - vyjmenuje základní podmínky pro správný růst rostliny - zapisuje si výsledky svých pozorování -pečuje o pokojové rostliny -vyjmenuje druhy rostlin využívaných jako koření nebo pro své léčivé účinky	Klíčení semen Pěstování rostlin ze semen v místnosti Podmínky pro klíčení semen – pokusy Pěstování a ošetřování pokojových rostlin Rostliny v kuchyni (léčivky, koření)	EV- základní podmínky života, vztah člověka k prostředí (INT) EV – ekosystémy (INT)

Vzdělávací obor Člověk a svět práce			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní** ○ *(volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní)* • **dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu** ○ *(dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě)*	-užívá správné pomůcky a nástroje při péči o rostliny -dodržuje bezpečnost práce - poskytne první pomoc	Pracovní nástroje a náčiní Bezpečnost práce	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (INT)
• **orientuje se v základním vybavení kuchyně** ○ *(uvede základní vybavení kuchyně)*	-vyjmenuje základní vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně Kuchyně v minulosti a dnes	Mkv- kulturní diference, lidské vztahy (INT)
• **připraví samostatně jednoduchý pokrm** ○ *(připraví samostatně jednoduchý pokrm)*	-vybere vhodné suroviny pro přípravu vybraného pokrmu - samostatně nebo ve skupině nakoupí potřebné suroviny -připraví jednoduchý teplý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmu našich předků	OSV- sociální rozvoj – kooperace a kompetice (INT)
• **dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování** ○ *(dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování)*	-prostře stůl k různým příležitostem - při stolování se chová vhodně	Pravidla správného stolování Základy společenského chování	OSV- sociální rozvoj – kooperace a kompetice, komunikace (INT)

• **udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni** ○ *(udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy)*	-obslouží jednoduché spotřebiče v kuchyni při dodržování bezpečné manipulace s nimi - vysvětlí důležitost udržování pořádku	Nejčastější úrazy v kuchyni, poskytnutí první pomoci	

5.6 Hudební výchova

5.6.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Charakteristickým znakem předmětu je činnostní pojetí vyučování a orientace na individuální předpoklady a možnosti osobnosti žáka. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům chápat umění jako proces specifického poznání a dorozumívání uměleckými prostředky a kulturu pak jako proces a výsledek duchovní činnosti, ale i nezbytnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce).

Cílem tohoto předmětu je rozvoj estetického cítění žáků, který se odráží v jejich schopnosti vnímat a přijímat estetické hodnoty. Specifickým cílem v oblasti hudby je rozvoj hudebnosti žáků všemi smysly tak, jak je akcentováno v celé vzdělávací metodice Marie Montessori. Neomezujeme se proto na věkové období, ve kterém cíleně zahajujeme toto působení. Aktivní manipulací s hudbou se dítě harmonizuje, aktivizuje se nejen pro její vnímání, ale i pro jeho vlastní aktivní tvorbu. Hudební aktivitou není pouze zpěv, ale i specifické aktivity (rytmická gymnastika, aktivní rozvoj hudebního vnímání, které graduje osvojením si aktivní schopnosti zápisu vlastní tvorby). Obdobně jako v ostatních vyučovacích předmětech je i zde doporučeno využívat originální sadu učebních pomůcek. Hudební nástroje mají v Montessori pedagogice nezastupitelné místo, jsou jednoduché, aby se na ně děti naučily snadno hrát. Rozvíjí kreativitu, tvořivé myšlení a také dávají lidské tvorbě originalitu. Hudební vzdělání by se mělo dle Marie Montessori dostat všem dětem. Hudební výchova a také kreativní činnosti jsou vlastně takovým protipólem v materiálně orientované společnosti.

Dbáme na to, aby jednotlivé složky hudební výchovy byly vyučovány v souladu s probíraným učivem, které se tak stane přístupnějším. Také se zaměřujeme na klasickou a moderní hudbu, dbáme především na pochopení hudby jako estetického fenoménu, klademe důraz na rozpoznání této hodnoty ve všech žánrech hudby. Žáky podněcujeme k hledání hudebně výrazových prostředků jako jednoho z poznávacích činitelů obsahu hudby, ale především v kontextu s poznáváním života skladatelů pomáháme žákům citově pochopit hudbu, čímž rozvíjíme jeho sémantické schopnosti. Nedílnou součástí při poslechu je rozvoj fantazie a představivosti, rozpoznávání zvuků jednotlivých hudebních nástrojů, odlišení hudby vokální od instrumentální a vokálně instrumentální. Tato vzdělávací strategie má žákům pomáhat orientovat se v různých stylech hudby a ukázat jim tak možnosti kritického výběru při vlastní volbě poslechu. Při této činnosti dbáme na to, aby si žáci zvykli vzájemnému naslouchání a toleranci, podporujeme diskusi a argumentaci za použití poznatků z jiných předmětů a využití vlastních zkušeností.

Předmět Hudební výchova se zabývá především těmito tematickými celky:

- vokální činnosti
- instrumentální činnosti
- hudebně pohybové činnosti
- poslechové činnosti

Hlavním cílem vokálních činností je kultivace pěveckého projevu a práce s hlasem směrem k jeho správnému užívání v mluveném projevu. V písních se žák seznamuje nejenom s českou hudební tradicí, ale poznává i melodie písní jiných zemí.

Instrumentální činnosti rozvíjejí schopnost reprodukovat jednotlivé složky hudebního díla, spíše hrou na Orffovy nástroje, v případě výjimečně nadaných žáků i hrou na jiné hudební nástroje. Podporujeme rozvoj rytmu i jako pohybového fenoménu.

Hudebně pohybové činnosti rozvíjejí fantazii žáků při ztvárnění hudební nálady spontánním pohybem a gesty. Žáci se seznamují se základním tanečním kroky a pravidly společenského chování.
Výuku doplňují koncerty a návštěvy divadelních přestavení. Podporujeme aktivitu žáků při tvorbě referátů o hudebních skladatelích, interpretech, či dílech. Žákům tak pomáháme vyjadřovat své názory a obhajovat svůj estetický pohled na svět.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je ve trojročí i ve dvojročí vyučován 1 hodinu týdně. Celková dotace na 1. stupni je tedy 5 hodina týdně.
Výuka hudební výchovy probíhá většinou v kmenových třídách, při výuce většinou využíváme Orffovy nástroje a hru na kytaru.

Průřezová témata v hudební výchově

Mediální výchova - práce v realizačním týmu
Osobnostní a sociální výchova:
- osobnostní rozvoj – všechny tematické okruhy
- sociální rozvoj - všechny tematické okruhy
- morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Multikulturní výchova
- Kulturní diference
- Etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací strategie v hudební výchově

Kompetence k učení
- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- důsledným užíváním odborné terminologie, znaků a symbolů ve spojení s praktickou činností upevňujeme u žáků jejich znalost
- tvořivým přístupem k práci, návštěvami kulturních zařízení, besedami o umění a hodnocením vlastních uměleckých činností přispíváme k rozvoji estetického cítění žáků

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k vlastnímu ztvárnění hudebního díla s využitím vlastního kreativního přístupu
- klademe důraz na kritické posouzení různých hudebních děl a rozvoj schopnosti tolerance k žánrům, stojícím mimo oblast vlastních zájmů
- při poslechu hudebního díla podporujeme rozvoj pohybové tvořivosti
- případné neúspěchy kompenzujeme radostí z tvůrčí činnosti a tolerancí k individuálnímu vyjádření

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do společenských akcí
- zařazujeme diskusní besedy týkající se pohledu na hudbu blízkou různým posluchačským skupinám
- vedeme ke vhodné formulaci a argumentaci při obhajobě vlastní oblíbené hudby
- návštěvou různých kulturních zařízení rozvíjíme schopnost žáků orientovat se v mediálních sděleních, pěstujeme také základy jejich společenského chování

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebedůvěru při vlastní žákově hudební produkci či reprodukci
- uplatňujeme individuální přístup k žákům hudebně nadaným a k žákům s menším hudebním nadáním

Kompetence občanské

- osvojováním si lidových písní a poznáváním tvorby našich autorů přispíváme k rozvoji národní hrdosti
- podporujeme zájem o tvorbu zahraničních autorů a lidové písně jiných národů, vyhledáváme příležitosti k jejich srovnávání s českými díly
- vedeme k respektování etnických a sociálních zvláštností u hudebních děl jiných národů
- podporujeme aktivní účast žáků na akcích školy, města, při příležitosti oslav svátků či jiných významných dnů
- při poslechu vedeme žáky k pochopení vztahu mezi hudebními díly, jejich autory a historickými a společenskými souvislostmi
- vedeme k chápání hudebního díla jako způsobu vyjádření k dané společenské situaci, jako možný protest proti dané situaci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání dostupných hudebních nástrojů
- seznamujeme s možnostmi těla jako hudebního nástroje a pohybového fenoménu
- ukazujeme možnosti hlasu při dodržování zásad jeho ochrany
- podporujeme zájem nadaných žáků o uvědomělou přípravu na případné budoucí povolání v umělecké oblasti

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – Hudební výchova

Hudební výchova - trojročí (1. – 3. ročník)			
Vzdělávací obor Umění a kultura			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT** **Doporučené pomůcky**
• **rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem** ○ *(správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu)*	-při vokálních hrách pracuje s rytmickou a melodickou ozvěnou -melodizuje slova a krátké texty	Rytmizace a melodizace jednoduchých textů Improvizace v rámci nejjednodušších hudebních forem	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice (INT) PRO/Adventní setkání OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT)
○ **využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře**	-hraje nejjednodušší doprovody na Orffovy nástroje -pozná a pojmenuje alespoň 5 hudebních nástrojů -využívá jednoduché nástroje k hudebnímu doprovodu při hudebních hrách -hraje dvoutaktové mezihry při zpěvu spolužáků -vyrobí si jednouchý hudební nástroj	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Hudební improvizace	PRO/Adventní setkání Mdv – práce realizačním týmu (INT) OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (INT)
○ **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální**	-rozliší vokální a instrumentální hudbu -pozná hru na některé hudební nástroje -rozlišuje hru k tanci, pochodovou, slavnostní hudbu, ukolébavku, -seznámí se s Českou státní hymnu	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, Poslechové skladby Lidský hlas a hudební nástroj	VMEG – Evropa a svět nás zajímá (INT) OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy (INT) MKV – multikulturalita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT** **Doporučené pomůcky**
• **reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie** o *(reaguje pohybem na tempové a rytmické změny)*	-hrou na tělo vyjadřuje rytmus dvoudobého, třídobého a čtyřdobého taktu -pohybově vyjadřuje vlastnosti tónu, tempo a emocionální zážitek z hudby -využívá pohyb v hudebně pohybových hrách -užívá krok přísunný (vlevo i vpravo) -použije krok poskočný, kvapík, jednotlivě i ve dvojici -tančí jednoduché lidové tance (mazurka)	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků taktování pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice (INT) PRO/Adventní setkání OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT) MkV – kulturní diference (INT)
• **rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby** o *(rozlišuje sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby)*	-rozlišuje tón dlouhý a krátký, hluboký a vysoký, silný a slabý	Zvuk a tón kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord	PRO/Adventní setkání Mdv – práce realizačním týmu (INT)
• **zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** o *(zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty)*	-správně dýchá a vyslovuje při zpěvu -melodizuje slova a krátké texty -zapisuje noty jako grafické znaky pro tón -zkouší jednoduchý kánon -zazpívá stupnici osmi tónů -umí zapsat a pojmenovat houslový klíč, noty c_1-g_1 -seznámí se základními hudebními pojmy	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu záznam vokální hudby hudební pojmy	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, psychohygiena (INT) VMEG – Evropa a svět nás zajímá (INT) PRO/Adventní setkání

Hudební výchova - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Umění a kultura			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT** **Doporučené pomůcky**
• **zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti** ○ *(zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem)*	-správně dýchá a vyslovuje při zpěvu -snaží se o prodlužování výdechů a o vázání tónů -připravuje se na dvojhlas -seznámí se s dalšími hudebními pojmy	hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas – prodleva kánon lidový dvojhlas písně lidové a umělé hudební pojmy	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy (INT) MkV – kulturní diference, multikulturalita (INT) PRO/Adventní setkání OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT)
• **realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not** ○ *(propojí vlastní pohyb s hudbou)*	-aktivně se zapojuje do hudebních her -zaznamenává vlastní hudební nápady graficky (linkou průběh melodie) -pohybově vyjadřuje charakter poslouchané hudby -snaží se o jednoduchý záznam vokální hudby	záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, kreativita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT** **Doporučené pomůcky**
• **využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní** o (doprovodí spolužáky na rytmické hudební rytmické nástroje)	-využívá rytmické i melodické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře -v rámci svých individuálních dispozic vytváří jednoduché předehry, mezihry na melodické nástroje -poznává a pojmenuje vybrané hudební nástroje -seznamuje se s rozdělením hudebních nástrojů	Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace, hudební improvizace	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy (INT) MkV – kulturní diference, multikulturalita (INT) PRO/Adventní setkání OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT)
• **rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby**	-rozlišuje melodie od doprovodu -poslouchá a rozlišuje písně lyrické, žertovné, pochod, valčík, polku -rozlišuje lidovou kapelu, symfonický orchestr, rockovou kapelu, hudbu v chrámu apod. -nabývá povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka, poslouchá jejich skladby	hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (INT) MkV – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT** **Doporučené pomůcky**
• **vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace**	-v rámci svých individuálních dispozic vytváří jednoduché předehry, mezihry na melodické nástroje -doprovází písně na melodické nástroje	intonace, vokální improvizace hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher hudební doprovod hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy (INT) PRO/Adventní setkání OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (INT)
• **rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny** o *(odliší tóny podle výšky, síly a barvy)* o *(pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb)* o *(správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – dýchání)*	-odlišuje durové a mollové melodie -rozliší pěvecký sbor dětský, mužský, ženský, smíšený	hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (INT) MkV – kulturní diference, etnický původ, multikulturalita (INT)
• **ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace**	-aktivně se zapojuje do hudebních her -taktuje na doby -vyjadřuje pohybem charakter poslouchané hudby a emocionálního zážitku	Pohybové hry ztvárnění hudby pohybem s využitím tanečních kroků pohybové improvizace	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (INT)

5.7 Výtvarná výchova

5.7.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Výtvarná výchova zasahuje do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Charakteristickým znakem předmětu je činnostní pojetí vyučování a orientace na individuální předpoklady a možnosti osobnosti žáka.

Žáci si prostřednictvím výtvarných aktivit utvářejí svou osobnost – rozvíjejí se v oblasti poznávací, emocionální, motorické. Osvojují si základní techniky výtvarného umění, přijmou výtvarnou kulturu jako součást svého života, získávají poznatky o dějinách výtvarného umění, naučí se vnímat estetické hodnoty jako součást hodnotného života.

Obsah učiva výtvarné výchovy prakticky souvisí s náplní všech předmětů. Obzvláště s předměty humanitního zaměření. Dějiny vývoje estetického ideálu rozvíjejí pochopení historie, výtvarné cítění pomáhá žákovi nalézt souvislosti při poznávání rozdílu mezi kýčem, komercí a uměleckou hodnotou, a zároveň jej motivuje k jeho vlastní práci a k vlastnímu rozhodování, vytváření hodnotového systému je ovlivňováno žákovou schopností nalézt vlastní estetický ideál.

Výtvarná výchova je také důležitým faktorem udržování dobrého psychického zdraví, zaručuje jistou dávku volnosti při tvorbě, a tím nabízí možnost relaxace a dobrého pocitu z výtvarné činnosti, která vznikla jako obraz temperamentu a momentální nálady žáka. Učitel pomáhá žákovi při hledání estetického ideálu, usměrňuje jej, ale zároveň nechává prostor pro jeho vlastní názory a uplatňování vlastních zkušeností. Těmito znaky se výtvarná výchova řadí mezi předměty, které podporují kompetence žít zdravě hlavně v oblasti duševní hygieny.

Činnostní složka výtvarné výchovy podporuje schopnost řešit problém hlavně s ohledem na žákovy možnosti a schopnosti, spolupracovat a pomáhat při dosahování cíle. Při tvorbě výtvarného díla seznamujeme žáka s technikami a postupy činností, ale respektujeme jeho svobodné vyjadřování a vnímavost. Hledání uspokojení z vlastní práce není ztíženo striktními kritérii, ale oceňováno především za svoji kvalitu, která obohacuje složky žákova osobnostního vývoje. Upřednostnění vlastního pojetí práce je prioritou, v tomto předmětu není manuální zručnost podmínkou úspěchu. Výtvarná výchova svými možnostmi nabízí co nejmenší verbalizaci. Při práci s projektovými bloky jsou motivačním činitelem především vstupy z jiných oblastí, které nabízí obsahová propojenost s ostatními předměty. Práce ve skupinách je střídána s individuální činností. Hodnocení probíhá ve spolupráci vyučujícího se samotnými žáky, jehož cílem je zamyšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce.

Žáci mají možnost navštěvovat expozice v místním muzeu, podílejí se na utváření estetického prostředí ve třídě. Výsledky jejich výtvarného snažení žáci prezentují na výstavních plochách v prostorách školy i třídy.

Výtvarná výchova se zabývá především těmito tematickými celky:

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity
- ověřování komunikačních účinků

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je ve trojročí vyučován 1-2 hodiny týdně a ve dvojročí 2 hodiny týdně většinou v bloku. Celková dotace na 1. stupni je tedy 8 hodina týdně. Výuka výtvarné výchovy probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v okolí školy.

Průřezová témata ve výtvarné výchově

Osobnostní a sociální výchova – především formou projektů dále:
- osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita
- sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice
- morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie v hudební výchově

Kompetence k učení
- vedeme žáky k rozpoznávání, pojmenovávání a třídění prvků výtvarného vyjádření, k jejich výběru a využití
- podporujeme chápání umění jako nedílnou součást života, která jej ovlivňuje, ale zároveň může být jím ovlivňována
- podporujeme dovednosti žáků v rámci jejich možností kriticky posoudit vlastní výtvarnou činnost a posoudit tak pokrok v osobním výtvarném vývoji
- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- důsledným užíváním odborné terminologie, znaků a symbolů ve spojení s praktickou činností upevňujeme u žáků jejich znalost
- tvořivým přístupem k práci, návštěvami kulturních zařízení, besedami o umění a hodnocením vlastních uměleckých činností přispíváme k rozvoji estetického cítění žáků
- složitějšími uměleckými úkoly rozvíjíme logické myšlení.

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k dovednosti využívat vlastní zkušenosti při plošné a výtvarné tvorbě
- nabízíme výběr a kombinace prostředků pro vlastní vyjádření
- podporujeme dovednost využívat nových informací pro zdokonalení vlastní tvorby a estetického chápání
- nabízíme výtvarnou činnost jako prostředek sebevyjádření, sebepoznání a sebezdokonalení
- předestíráme možnosti výtvarně charakterizovat vnímanou problémovou situaci ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k dovednosti verbálně vyjádřit své pocity z vnímaného díla
- podporujeme dovednosti žáků obhájit zvolený postup při výtvarné činnosti, svůj postoj k dané práci, argumentaci za pomoci terminologie z výtvarné oblasti
- pomáháme nacházet souvislosti mezi běžným životem a uměním
- podporujeme schopnost využívat informačních a komunikačních prostředků pro rozvoj svých poznatků a schopností

- vedeme k dovednosti obhájit svůj vlastní názor na výtvarné dílo

Kompetence sociální a personální

- učíme toleranci při porovnávání interpretace obrazových vyjádření a respektu k autorovu odlišnému pohledu na způsob výtvarného vyjádření a volbu výtvarných prostředků
- zařazujeme práci ve skupině, kde žáka vedeme k přijetí své role a ocenění činnosti druhých
- vedeme žáka k chápání výtvarné činnosti jako tvorbu podporující jeho sebedůvěru, cestu k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- prostřednictvím individuálních výtvarných činností podporujeme u žáků zdravé sebevědomí, fantazii a originalitu
- při vycházkách v přírodě vedeme žáky k vnímání estetických hodnot v přírodě, návštěvou galerie je nacházejí ve světě lidí
- vedeme žáky k pochopení významu krásy a jejího postavení v žebříčku hodnot, mimo jiné například péčí o svůj vzhled a čistotu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu a ochraně našeho kulturního a historického dědictví
    - podporujeme pocit hrdosti nad tvorbou českých výtvarných umělců, zájem o jejich úspěchy v porovnání s úspěchy zahraničních autorů
    - vedeme k projevům pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost
    - podporujeme aktivní zapojení do kulturních akcí třídy, školy i města
- při tvorbě máme na zřeteli ekologické problémy, tvoříme především z recyklovatelných materiálů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování bezpečnostních pokynů při zacházení s nimi
- nabízíme žákům možnosti využití pracovního prostředí, možnosti jeho změny a uzpůsobením jejich nárokům, a zároveň jej po skončení činnosti uvést do původního stavu
- pomáháme žákům v chápání získaných znalostí a zkušeností jako nedílnou součást základního vzdělávání a jako přípravu na možné další vzdělávání a profesní zaměření, jako důležitý stupeň dané kulturní úrovně člověka

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – Výtvarná výchova

Výtvarná výchova - trojročí (1. – 3. ročník)			
Vzdělávací obor Umění a kultura			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ** *(s dopomocí učitele rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních a na příkladech z běžného života)* • **v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace** o *(*(uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům) • **na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil** o (zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu)	- výtvarně vyjadřuje skutečnost - chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů - uplatňuje při práci představivost a fantazii - využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast - chápe výrazové vlastnosti barvy - organizuje vlastní výtvarnou práci - vyjadřuje vztah ke svému dílu a dílu ostatních -kreslí měkkým materiálem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem -modeluje z plastelíny a jiných hmot, tvaruje papír - komunikuje o svém díle -spolupracuje ve skupině	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Vyjádření, vypravování četby, filmu Pozorování přírody a činnosti lidí Základní barvy Teplé a studené barvy Barevný kontrast a harmonie Vyjádření prostoru Otiskování v barvě, frotáž, kresba Dotváření přírodnin Výtvarné vyjádření užitkových předmětů	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice (INT) OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT) PRO/Kniha o mně PRO/Adventní setkání PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země PRO/Příběh o vzniku a vývoji života

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky** • **interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností** o *(*zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu) o (uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům)	- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností -poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů a ilustrátorů dětských knih -hodnotí díla malířů a ilustrátorů dětských knih -odlišuje uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film, tiskoviny, televizi, reklamu	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama Druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, architektura)	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice (INT) OSV – osobnostní rozvoj kreativita (INT) PRO/Kniha o mně PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země

Výtvarná výchova - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Umění a kultura			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)** o *(s dopomocí učitele rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy – kontrasty – velikost, barevný kontrast, uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života)* • **užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model** • **při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy**	-výtvarně vyjádří skutečnost - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti -vytváří práce dekorativní i prostorové -orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici -řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše - seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy	Pozorování skutečnosti Kompoziční projev Barvy Dějový celek, prostorové vztahy Lidská postava, pohádková bytost Vyjádření tvarů a odlišností přírodnin, fantazijní dotváření Výtvarný přepis skutečnosti, Modelování a tvarování	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice (INT) OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT) VMS – Objevujeme Evropu a svět (INT) EV – Ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT) PRO/Adventní setkání PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země PRO/Příběh o vzniku a vývoji života

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě** o *(při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie)* • **osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)** • **porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace** o *(vyjádří slovně, mimoslovně, graficky pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla)* • **nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil** o *(uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr)*	- vnímá výtvarné umění a životní prostředí -poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti - rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá hotového písma - orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici - řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše	Vztah umění a skutečnosti Figura, portrét, krajina, zátiší Různé druhy a techniky grafiky Architektura, kultura bydlení Odívání Ilustrace a její druhy Tvorba podle předlohy Tvorba podle vlastní fantazie Funkce písma Písmo jako dekorativní prvek Vztahy tvarů, ploch a barev v plošné kompozici Užitá a dekorativní tvorba v bytovém prostředí Vytváření jednoduchých prostorových objektů Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	OSV – sociální rozvoj-komunikace, kooperace a kompetice (INT) OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (INT) VMS – Objevujeme Evropu a svět (INT) PRO/Adventní setkání PRO/Příběh o vzniku Vesmíru, Země PRO/Příběh o vzniku a vývoji života

5.8 Tělesná výchova

5.8.1 Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Tělesná výchova je povinný samostatný vyučovací předmět. Je vyučován ve všech ročnících základního vzdělávání. Společně s Výchovou ke zdraví je základem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Součástí klasické tělesné výchovy jsou kurzy plavání (v 1. - 2. ročníku) a bruslení (v 1. - 5. ročníku).

V hodinách tělesné výchovy si žáci osvojují a zdokonalují pohybové schopnosti a technické dovednosti v tradičních sportovních odvětvích jako jsou lehká atletika, sportovní gymnastika, míčové hry (fotbal, volejbal, vybíjená). Do hodin jsou zařazovány moderní pohybové formy jako kondiční posilovací cvičení, koordinační cvičení.

V klasických hodinách tělesné výchovy se realizuje i Zdravotní tělesná výchova (vyrovnávací, posilovací a napínací cviky). Výuka probíhá v tělocvičně, na venkovním hřišti nebo travnatém hřišti a s dalším možným využitím atletického areálu v blízkosti školy.

Cílem tělesné výchovy je získat kladný vztah k pohybovým aktivitám, ke sportu, ke zdravému životnímu stylu, včetně etických pravidel, chování a jednání v duchu fair play. Nedílnou součástí znalostí každého žáka by mělo být základní gymnastické názvosloví, pochopení a vysvětlení všech pravidel míčových her a pravidel atletiky. Nejdůležitější realizované životní kompetence jsou: zdraví, spolupráce, komunikace.

Tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha). Pohybové aktivity vedou ke zlepšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla a celkové pohodě (fyzické i psychické). Základní hry a herní techniky zvyšují u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také rozvíjejí jejich prostorovou orientaci a schopnost rychlého rozhodování.

V Montessori pedagogickém systému jsou z tělesné výchovy většinou vyloučeny soutěživé hry, srovnávání výkonnosti. Důraz je kladen na všestranný rozvoj každého žáka v souladu s jeho individuálními možnostmi.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je ve trojročí i ve dvojročí vyučován 2 hodiny týdně v blocích.
Celková dotace na 1. stupni je tedy 10 hodina týdně.

Průřezová témata v tělesné výchově

Osobnostní a sociální výchova:

- osobnostní rozvoj -všechny tematické okruhy
- sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice
- morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie v tělesné výchově

Kompetence k učení

- klademe důraz na motivaci žáka
- vedeme žáky k samostatnosti, rozhodnosti, sebehodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli obecné terminologii z oblasti tělovýchovy a aby ji aktivně využívali,
- vedeme žáky k pochopení souvislostí mezi pohybovou aktivitou a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

- napomáháme k překonávání strachu a studu, ke zlepšení sebepřijetí a vztahu k vlastnímu tělu
- provádíme rozfázování úkonů na jednotlivé prvky a poté je spojujeme
- klademe důraz na bezpečnost při prováděných činnostech
- vedeme žáky k uvážlivému vyhodnocení svých možností i možností okolí
- vedeme žáky k uvážlivému chování, kritickému zvažování problému či úkolu
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k výběru vhodného způsobu řešení
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

- používáme odborného názvosloví
- využíváme základních, jednoduchých povelů
- často využíváme kladného hodnocení žáků, včetně sebehodnocení žáků
- vedeme žáky k porozumění různých typů mimoslovní komunikace i k aktivnímu používání neverbální komunikace
- žákům umožňujeme svobodný pohybový projev

Kompetence sociální a personální

- společně s žáky vytváříme pravidla pro spolupráci v týmu, vzájemnou toleranci a respektování maximálních schopností žáků
- posilujeme sebedůvěru a sebepřijetí žáků
- žáky motivujeme k vzájemné pomoci a spolupráci
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj v oblasti pohybu a sportu
- podporujeme schopnost reagovat v soutěži, přijmout konkurenci a porážku

Kompetence občanské

- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění a sportovních aktivit
- vyzdvihujeme pohyb jako nedílnou součást ochrany zdraví a zdravého životního stylu
- vedeme žáky k respektování, ctění a ochraně našich sportovních tradic

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při využívání nářadí a náčiní a ostatního vybavení s ohledem na ochranu zdraví
- vedeme žáky k využití znalostí a získaných zkušeností k zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, popřípadě k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

5.8.2 **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – Tělesná výchova**

Tělesná výchova - trojročí (1. – 3. ročník)			
Vzdělávací obor Člověk a zdraví			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Komunikace, hygiena a bezpečnost			
• **spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** o *(zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost)* • **uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy** *(dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* • **reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci** o (reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti)	- uvědomuje si vhodnost pohybu pro zdraví - rozpozná základní pravidla chování při TV - dokáže reagovat na základní pokyny a signály učitele - přivolá pomoc dospělého a poskytne základní první pomoc - posoudí vhodné a nevhodné prostředí pro sport - dodržuje osobní hygienu při pohybových aktivitách - umí přiznat chybu a porážku	Časové rozvržení dne Zásady bezpečného pohybu a chování při sportu Osvojování si povelů a signálů Vhodné sportovní oblečení, obuv a hygiena Přivolání pomoci při úrazu Zásady fair play chování	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT)
Pohybové a sportovní hry			
• **spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**	-uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - vnímá spojení pohybu s představou, rytmem, příběhem, pohádkou i hračkou - zvládá přihrávku obouruč i jednoruč (vyvolenou rukou) - chytá míč obouruč - zvládá přihrávku nohou - uplatňuje znalost sportovních her a pravidel a za pomoci učitele je dodržuje -rozpozná způsob házení a chytání míče odpovídající velikosti	pohybové hry – s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity využití hraček a netradičního náčiní při cvičení pohybová tvořivost	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí (INT) OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** ○ *(projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám)* ○ *(zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů)*	**Atletika** aktivně používá osvojené pojmy související s během, skoky a hody - reaguje na základní povely, pokyny a gesta učitele - zvládá základní techniku nízkého a vysokého startu - upravuje doskočiště, připravuje startovní plochu (čáru), vydává pokyny ke startu - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností a reaguje na pokyny k vlastním chybám - zvládá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti a disciplíny - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech **Gymnastika** - provádí akrobatické kombinace -uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele - aktivně se zapojuje do pohybových činností - reaguje na pokyny a gesta učitele - zvládá estetické držení těla - zvládá estetický pohyb těla - chůze, poskoky, obraty, běh - provádí kotoul vpřed	**Atletika** Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti **Rychlý běh** až do 60 m. Průpravná cvičení na ovlivňování běžecké rychlosti. Průpravná cvičení na ovlivňování běžecké vytrvalosti. **Skok do dálky** Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti. **Hod míčkem** z místa. Průpravná cvičení pro hod míčkem. **Gymnastika** Akrobacie Aktivní používání nářadí a náčiní Kotoul vpřed a jeho modifikace Přeskok -průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku Lavička -chůze po lavičce s různými obměnami Rytmická cvičení - vyjádření rytmu pohybem, držení těla	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí psychohygiena (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** ○ *(projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám)* ○ *(zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů)*	**Průpravná, kondiční koordinační a jiná cvičení** - zvládá pohybové činnosti s uvedeným náčiním a nářadím - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu - uvědomuje si své pohybové předpoklady - rozeznává jednoduchou melodii a dokáže ji vyjádřit pohybem **Bruslení** - předvede jízdu vpřed -snaží se ukončit jízdu zastavením - zvládá zastavení hranou brusle - poskytne adekvátní první pomoc a přivolá pomoc dospělého - aktivně se podílí na dodržování bezpečnosti s ohledem na sebe sama i spolužáky - uvědomuje si nebezpečí plynoucí z neznámých zamrzlých ploch	Šplh na tyči Cvičení protahovací a napínací Cvičení pro rozvoj pohyblivosti Cvičení pro správné držení těla Cvičení se švihadly Cvičení s různými míči Cvičení s využitím švédské bedny Cvičení na žebřinách Rytmizovaný pohyb s hudebním doprovodem **Bruslení** Jízda vpřed Zastavení hranou brusle Hry pro nácvik bruslařských dovedností Dodržování bezpečnosti při bruslení Pohyb po ledě na bruslích klouzáním obou nohou vpřed Pohyb na bruslích bez opory	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** o *(projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám)* o *(zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů)*	**Plavání** - osvojuje si základní hygienická a bezpečnostní pravidla - provádí samostatnou hygienu - rozpozná vlastní síly při pobytu ve vodě - zvládá jeden plavecký styl a uplave v něm až 50 m Výuka probíhá pod vedením vyškoleného personálu	**Plavání** Bezpečnost při pobytu v prostorách bazénu i ve vodě Průpravná cvičení na suchu se správným dýcháním Cvičení pro seznámení s vodou, orientaci ve vodě a pod vodou. Splývání Dýchání do vody Dva plavecké způsoby Jednoduché hry ve vodě Lovení drobných předmětů	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT)
	Turistika a pobyt v přírodě pohybuje se v terénu chůzí i během - hraje pohybové i sportovní hry v terénu - dodržuje základní bezpečnostní pravidla - přivolá dospělou osobu a poskytne adekvátní první pomoc - využívá znalostí o táboření a chování v přírodě	**Turistika a pobyt v přírodě** Pohyb v terénu – chůze i běh Pohyb po vyznačené trase Orientace podle přírodních ukazatelů Pohybové a sportovní hry v přírodě	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT) PRO/Koulovačka

Tělesná výchova - dvojročí (4. – 5. ročník)			
Vzdělávací obor Člověk a zdraví			
Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
Komunikace, hygiena a bezpečnost			
• **uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** ○ *(uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti)* • **jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví** ○ *(dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play)* • **orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace**	- posoudí vhodné a nevhodné prostředí pro sport - dodržuje osobní hygienu při pohybových aktivitách - jedná fair play (umí přiznat chybu a porážku) - je si vědom zdravého způsobu života - umí ošetřit menší poranění - zvládá orientaci v současném sportovním dění, sleduje sportovní soutěže školy, obce, ČR i mezistátní utkání	Zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportovních činnostech Vhodné sportovní oblečení, obutí v různých prostředích. Význam pohybu pro zdraví – prevence Přivolání pomoci při úrazu Zásady fair play chování Základní zdroje informací o sportu (časopisy, sdělovací prostředky)	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT) OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika (INT)
Pohybové a sportovní hry			
• **zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her** ○ *(zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností)* • **jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti** *(reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti)* • **jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví** • **zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy**	- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - zná několik pohybových her a dovede je samostatně vytvářet a vyhledává jejich obměny	Hry ke zdokonalování pohybových schopností Využití pravidel pohybových her k samostatnému vytváření modifikací a nových pravidel Základní organizace her (zahájení, počítání skóre, ukončení) Pohyb s míčem i bez míče, vedení míče nohou, ztlumení míče nohou, střelba na koš, na branku Vybíjená	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita (INT) OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika (INT) OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** • **zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením** o *(zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením)* • **užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** • **podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti** o *(chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu)* o *(zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla)* o *(zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy)*	**Atletika** - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá techniku jednotlivých atletických disciplín (běh, skok, hod míčkem) - rozumí povelům při startu a umí je sám použít - užívá při pohybové činnosti osvojené tělocvičné názvosloví	**Atletika** Rychlý běh na 60m Průpravná cvičení na ovlivňování běžecké rychlosti Běžecká abeceda Vytrvalostní běh na dráze do 1000m Průpravná cvičení na ovlivňování běžecké vytrvalosti Skok do dálky Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti Skok do dálky z místa Skok do dálky s rozběhem s postupným odrazem z břevna Základy rozměřeného rozběhu Hod míčkem průpravná cvičení pro hod míčkem – odhodová technika	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT) OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika (INT)

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** • **zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením** o *(zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením)* • **užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** • **podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti** o *(chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu)* o *(zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla)* o *(zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy)*	**Gymnastika** - samostatně zvládá kotoul vpřed - s dopomocí zvládá stoj na rukou - zkouší roznožku i skrčku přes kozu na šíř - samostatně zvládá chůzi po lavičce, její modifikace a obraty - uplatňuje pravidla bezpečnosti - dokáže poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení - osvojuje si estetické držení těla a ladnost pohybů - zhodnotí kvalitu vlastních výkonů a reaguje na pokyny k vlastním chybám	**Gymnastika** Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou Průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly a rychlosti Kotoul vpřed Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku Roznožka přes kozu na šíř s odrazem z můstku (možno využít malou trampolínku) Lavička chůze po lavičce bez dopomoci s různými obměnami a obraty	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT) OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika (INT)
	Průpravná, kondiční, koordinační a jiná cvičení zná cviky na protažení a ohebnost jednotlivých částí těla - umí připravit nářadí a náčiní za dozoru učitele - dovede vyjádřit pohybem rytmický nebo melodický doprovod - vyjádří pohybem nálady, pocity a představy	**Průpravná, kondiční, koordinační a jiná cvičení** Cvičení na žebřinách, se švihadly, šátky, míči při hudebním nebo rytmickém doprovodu Základy lidových tanců Šplh na tyči Šplh na laně Relaxační cvičení	

Očekávané výstupy z RVP *(Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření)*	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Tematické okruhy PT**
• **uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** • **zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením** o *(zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením)* • **užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** • **podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti** o *(chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu)* o *(zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla)* o *(zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy)*	**Bruslení** - aktivně se podílí na dodržování bezpečnosti s ohledem na sebe sama i spolužáky - zvládá plynulou jízdu vpřed s oblouky a zastavením - mění směr jízdy překládáním - poskytne adekvátní první pomoc a přivolá pomoc dospělého **Turistika a pobyt v přírodě** - umí se pohybovat v terénu a překonávat překážky - dokáže se orientovat v mapě, zachytí orientační body ve svém okolí (kostel, škola…) - zná a aplikuje pravidla bezpečnosti při jízdě na kole	**Bruslení** Dodržování bezpečnosti při bruslení Jízda vpřed Zastavení hranou brusle Oblouky vpřed ven i dovnitř Jízda vzad Hry na procvičení bruslařských dovedností **Turistika a pobyt v přírodě** Pohyb v přírodě Orientace podle mapy Chování v přírodě Role cyklista a chodec Pohyb po vyznačené trase	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT) OSV – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika (INT) EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí (INT) PRO/Koulovačka
• **adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti** • **zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti** Dle možnosti lze zařadit v rámci TV	**Plavání** - osvojuje si základní hygienická a bezpečnostní pravidla - provádí samostatnou hygienu - rozpozná vlastní síly při pobytu ve vodě - zvládá jeden plavecký styl a uplave v něm až 50 m	**Plavání** Hygiena plavání Základní plavecké dovednosti Jeden plavecký způsob Prvky sebezáchrany a bezpečnosti	OSV – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (INT)

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáka

Pedagogické principy Montessori, uplatňované i v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků, pomáhají vytvářet bezpečné prostředí, z něhož je zcela vyloučeno srovnávání (srovnávání dětí a jejich výkonů mezi sebou ze strany učitele, zejména veřejné), manipulace pomocí odměn, pochval, poznámek a trestů, vnější hodnocení osobnosti dítěte a zbytečný časový stres. Dítě se učí pro uspokojování svých vlastních potřeb z objevování nového a je vedeno k vlastnímu hodnocení své práce.

6.1.1 Zásady hodnocení výsledků vzdělávání

- žáci jsou vedeni k hodnocení a na jeho základě k dalšímu plánování své práce
- učitel si váží práce dítěte a partnersky ji oceňuje
- učitel poskytuje dítěti v průběhu celého procesu vzdělávání zpětnou vazbu, která je potřebná pro úspěšný průběh vzdělávání a to tak, aby z ní bylo pro žáka srozumitelné, jak zlepšit svojí práci a co dalšího dělat pro svůj rozvoj
- učitel popisuje a hodnotí pouze práci dítěte, nikoli jeho osobu (vyvaruje se zvláště užívání tzv. „nálepek“, subjektivních vyjádření a manipulačních pojmenování)
- velký důraz je kladen na vhodnou a výstižnou formulaci a pozitivní vyjadřování, což jsou nástroje podporující vnitřní motivaci žáka k dalšímu učení
- hodnocení se soustřeďuje na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem daných kritérií
- hodnocení sleduje žákovu snahu, samostatnost, tvořivost, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci
- chyba je chápána jako jeden z ukazatelů při posuzování své vlastní práce a jako pomocník při volbě dalších činností a postupů
- důležitý je nejen výsledek práce žáka, ale také její průběh a snaha, kterou žák projevuje
- podklady pro celkové hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého roku (záznamy o práci dítěte, hodnocení skupinových prací, hodnocení prezentací, žákovský deník, portfolio dítěte apod.), nikoliv nárazově (ústní nebo písemné zkoušení). Podklady získané touto cestou, mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z testování a zkoušení, díky čemuž nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výsledků vzdělávání
- klasifikace a porovnávání dětí mezi sebou nebo důraz na jejich výkonové pořadí je v rozporu s principy pedagogického systému Montessori

6.2 Formy hodnocení

6.2.1 Sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je prostředkem, jak navodit či posílit u žáků pocit spoluodpovědnosti za výsledky vzdělávacího procesu. Prostřednictvím sebehodnocení jsou rozvíjeny i všechny klíčové kompetence. Sebehodnocení je využíváno průběžně. Doplňuje a rozšiřuje ostatní formy hodnocení. Týká se jednak samotného výsledku práce, ale především procesu, kterým si žák

prošel (v průběhu práce jsem využil…, přemýšlel…, vyhledal…, ptal se…, bylo pro mě těžké…, soustředil jsem se…, bránilo mi…, potřeboval bych…).
Právě tyto informace jsou pro něj i pro učitele těmi nejdůležitějšími.
Sebehodnocení se vždy vztahuje k určitému předem dohodnutému či stanovenému úkolu nebo úseku práce. Ten se odvíjí od cíle, který si žák s učitelem dohodli. Váže se na plánování (např. zvládnutí termínově daného plánu, vypracování projektu - projektové práce, ročníkové práce, zvládnutí určitého úseku učiva). K sebehodnocení využíváme např. práci s chybou, diskuzi, hodnotící listy, dotazníky, portfolio, sebehodnotící zápisy, písemné reflexe, kresby).

Žáci jsou učitelem vedeni ke každodenní sebereflexi. Sebereflexe žáka na konci každého bloku přináší věcné shrnutí a připomenutí toho, co se žák právě učil, či naučil, nejlépe i stupeň či míru osvojení. Děti jsou vedeny k porovnávání své práce s danými kritérii, učí se hledat svou chybu a cestu k nápravě. Chyba je pro dítě zdroj impulsů k vlastnímu zdokonalování, pro učitele ukazatelem další vzdělávací cesty dítěte.

Toto sebehodnocení využívá žák pro další práci a plánování dle nabízeného vzdělávacího obsahu. K plánování dalšího vzdělávání, sebehodnocení žáků a pravidelnému poskytování písemné zpětné vazby o průběhu vzdělávání jsou určeny žákovské deníky. Žákovské deníky jsou zavedeny pro žáky od 2. ročníku. Ty obsahují kromě deníku na celý školní rok i stručný přehled učiva z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a kosmické výchovy, které by měli žáci obvykle obsáhnout za školní rok. Každý žák si během školního roku zaznamenává, kdy si osvojil dané učivo a učí se pojmenovávat i úroveň svých dosažených znalostí. Deník na celý školní rok vede žáky, kromě zapisování zvládnutých témat, i k plánování práce a také k pravidelnému sebehodnocení.

6.2.2 **Zpětná vazba od spolužáků**

Významný je pro žáka i prvek zpětné vazby ze strany spolužáků. Žáci se postupně učí ústně ocenit konkrétní úkoly, ocenit práci druhých značkami a symboly, postupně přechází k porovnávání práce se zadáním a předem danými kritérii, písemnému hodnocení konkrétních úkolů a skupinové práce; písemnému hodnocení práce za určité období atd.

Tréninkem spolupráce nahrazujeme soutěžení, záměrné porovnávání a sestavování pořadí mezi dětmi. Po skupinové práci mají děti možnost společně posoudit, jak se jim spolupracovalo, jaký díl úkolu splnily, jak byly platné své skupině. Posuzují samy sebe i své partnery. Hledají ocenění své práce a doporučují návrhy na vylepšení své skupině i ostatním.

6.2.3 **Hodnocení učitelem**

Učitel poskytuje dítěti v průběhu celého procesu vzdělávání zpětnou vazbu, která je potřebná pro úspěšný průběh vzdělávání; poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledků práce.
Celkové hodnocení výsledků vzdělávání, (čtvrtletní hodnocení, pololetní a závěrečné vysvědčení) má ve všech ročnících výhradně **formu slovního hodnocení**. Hodnocení, resp. vysvědčení je adresné, učitel se v něm obrací přímo na žáka. Při hodnocení učitel popisuje individuální pokrok dítěte v dosahování očekávaných výstupů oborů a dovedností v rámci klíčových kompetencí. Učitel užívá popisný jazyk bez subjektivních vyjádření. Velký důraz je kladen na vhodnou a výstižnou formulaci a pozitivní vyjadřování, což jsou nástroje podporující vnitřní motivaci žáka k dalšímu učení. Výsledky vzdělávání jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení

výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka.

Žáci vzdělávaní podle Školního vzdělávacího programu pro třídy s Montessori programem jsou na 1. stupni hodnoceni slovním hodnocením. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
U žáka se SPU rozhoduje ředitel školy o použití slovního hodnocení i na 2. stupni ZŠ na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
Dále škola převede slovní hodnocení do klasifikace žákům 4. – 5. ročníku pro účely přijímacího řízení na víceleté gymnázium, a to opět na žádost školy nebo na písemnou žádost zákonného zástupce žáka.
Zásady pro používání slovního hodnocení jsou v souladu s §15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů.

6.3 Kritéria hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení žáka se odvíjejí od klíčových kompetencí. Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou měrou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu. Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí, jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

Učitel při hodnocení žáka přihlíží:
- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení se do práce a chování ve škole
- k aktuální dosažené úrovni klíčových kompetencí žáka
- k měřitelným výsledkům – vyhodnotitelným výsledkům dílčích výstupů
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole
- ke stavu a vedení žákovského portfolia

Učitel při získávání většiny podkladů pro hodnocení využívá především tyto metody a formy:
- soustavné diagnostické pozorování žáka v edukačním procesu
- dialog s žákem ve všech oblastech edukace
- analýzu výsledků činnosti žáka
- konzultace s ostatními učiteli

Přístup učitele k hodnocení:
- učitel si uvědomuje motivační funkci hodnocení a jeho formativní význam
- bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání
- rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
- přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi
- poskytuje žákovi možnost, prostor a čas pro to, aby se mohl stále zlepšovat
- uvědomuje si, že mezi žáky existují rozdíly v přístupu k práci; že stupeň zapojení se a zájem dítěte v průběhu dne kolísá

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků:

- učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnocené období
- oznamuje žákovi a rodičům výsledek hodnocení

Hlavní kritéria využívaná pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka

Organizace učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Dokončení a zakládání práce

- výsledky zvolené i zadané práce smysluplně seřadí a založí
- vytváří prezentační portfolia
- systematicky dokončí svou práci vzhledem ke stanovenému cíli a termínu

Kontrola vlastní práce

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vytváří si reálnou představu o sobě samém

Písemná a ústní komunikace

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Samostatná práce

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Práce ve skupinách

- posoudí pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl svou práci zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky své spolupráce a diskutuje o nich
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Naslouchání a účast během skupinových rozhovorů

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Dodržování dohodnutých pravidel

- rozpozná a pochopí nastalé situace, přemýšlí o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Zapojování se do dění ve škole a třídě

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Vnímání okolního prostředí

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Využití získaných informací a dovedností v běžném životě

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Využití získaných informací a dovedností v konkrétních vzdělávacích oblastech

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

6.4 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení ve všech ročnících 1. stupně ZŠ vyjadřuje stupni:

- Prospěl (a) s vyznamenáním
- Prospěl (a)
- Neprospěl (a)
- Nehodnocen (a)

Žák je hodnocen stupněm:

- Prospěl (a) s vyznamenáním: splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem deklarované výstupy
- Prospěl (a): splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem základní deklarované výstupy.
- Neprospěl (a): nesplnil-li deklarované výstupy z jednoho a více předmětů stanovených školním vzdělávacím programem
- Nehodnocen (a): nemohl-li být hodnocen např. ze zdravotních důvodů

6.5 Informování zákonných zástupců o hodnocení

O výsledcích vzdělávání žáka jsou kromě něho samotného informováni i jeho zákonní zástupci a to třemi základními formami – zápisy v žákovském deníku, konzultacemi a vysvědčením.
Do žákovského deníku zapisují hlavně žáci, ale každý týden je zde v případě potřeby prostor i pro hodnocení učitelem.

Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, a to každé čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace je setkání učitel–žák–zákonný zástupce, kde všichni společně zhodnotí přístup k práci, dosažené výsledky a naplánují další postup edukace žáka. Schůzka probíhá na základě Zápisu schůzky ve třech (v přílohách), zápis lze podle potřeby přizpůsobit věku a možnostem žáka, záznamů v žákovském deníku. Součástí schůzky je práce s portfoliem žáka.

6.6 Hodnocení chování žáka

Při hodnocení chování žáka ve škole a při akcích pořádaných školou učitel posuzuje respektování dohodnutých pravidel, dodržování bezpečnostních pokynů a ochranu zdraví, udržování dobrých mezilidských vztahů (pochopení, tolerance, pomoc druhým…). Žák je povinen dodržovat dohodnutá pravidla uvedená ve Školním řádu.

Zpravidla nevyužíváme žádné z výchovných opatření, která nabízí § 17 Vyhlášky č. 48/2005. Konflikty a problémové situace řešíme individuálně s žáky a následně se zákonnými zástupci. Při konfliktech a výchovných problémech se snažíme využívat přirozených důsledků žákova chování.

6.7 Kritéria pro převod slovního hodnocení na klasifikační stupně

Závěrečné hodnocení	**Plnění a zvládání očekávaných výstupů**	**Osobní přístup žáka k výuce**	**Aktivní práce žáka ve výuce**	**Práce podle pokynů učitele**
výborně	Plní s velmi drobnými nedostatky	Zahrnuje velmi pečlivou a pravidelnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (až na výjimku vždy přesný, estetický a tvořivý). Žák jeví zájem o téma	Je velmi aktivní, samostatný, velmi dobře spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky	Pracuje samostatně a tvořivě podle pokynů, pouze výjimečně s podporou vyučujícího
chvalitebně	Plní s pouze drobnými nedostatky a chybami	Zahrnuje pečlivou a většinou pravidelnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (v převážné většině přesný, estetický a tvořivý)	Žák jeví zájem o téma. Je většinou aktivní, samostatný, dobře spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky	Pracuje samostatně a tvořivě podle pokynů za občasné podpory vyučujícího
dobře	Plní s chybami a nedostatky Žák občas jeví zájem o téma	Zahrnuje neúplnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (ne příliš přesný, estetický a tvořivý)	Je jen občas aktivní, méně samostatný, ale spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky	Pracuje s podporou učitele, většinou se řídí jeho pokyny
dostatečně	Plní se závažnějšími chybami a nedostatky	Zahrnuje nepečlivou a nepravidelnou přípravu na vyučování (ústní, písemnou i praktickou) a její odpovídající projev (nepřesný, neestetický). Žák jen ojediněle jeví zájem o téma	Je převážně pasivní, nesamostatný, špatně spolupracuje s vyučujícími i ostatními spolužáky	Žák pracuje jen s trvalou podporou a pomocí učitele, často se neřídí jeho pokyny
nedostatečně	Neplní	Chybějící příprava na vyučování	Nejeví zájem o téma. Samostatně nepracuje, s ostatními nespolupracuje	Není schopen pracovat ani s trvalou podporou a pomocí učitele, neřídí se pokyny

6.8 Autoevaluace činnosti Montessori oddělení

Cílem evaluace činnosti je zkvalitnění výuky, spolupráce a prostředí v oddělení Montessori. Cílem autoevaluačního procesu je zároveň získat zpětnou vazbu o tom, jak je náš ŠVP úspěšný a podle těchto informací upravit některé části ŠVP (každoročně) případně celý ŠVP (za 4 roky).

Oblasti, které budeme v rámci autoevaluace sledovat:

- soulad ŠVP s RVP ZV
- efektivita výuky, dosahované výsledky
- dostatečný prostor pro rozvoj kompetencí
- respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků
- klima oddělení a školy
- spolupráce s rodiči, spolkem Montessori Vlašim a veřejností
- hodnocení žáků a rozvoj jejich schopnosti sebehodnocení
- práce učitelů
- práce vedení školy
- materiální, technické a hygienické podmínky

Jako nástroje a zdroje budeme používat rozhovory, skupinové diskuse, hospitace, výsledky žáků, testy Kalibro případně SCIO, dotazníky a písemné podklady.

Za proces autoevaluace je zodpovědná koordinátorka Montessori oddělení, při jeho naplňování spolupracuje úzce s rodiči, ředitelstvím školy, spolkem Montessori, případně s žáky.

7 Distanční výuka

V případě mimořádných stavů jako je uzavření školy, karanténní opatření a podobně, kdy není možné zajistit žákům prezenční výuku, zajišťuje oddělení Montessori naplňování školního vzdělávacího plánu pomocí distančních prostředků výuky, zejména elektronicky.

Při distanční výuce pedagogové naplňují principy Montessori a obsah ŠVP. Dbají jak o individuální přístup s ohledy k aktuální situaci společnosti a rodin žáků, o zajištění prostoru pro sociální interakci dětí navzájem a s učiteli, o zajištění nutných podmínek (notebook apod.) v případě, že jimi rodiče nedisponují.

Distanční výuka je pravidelná, zahrnuje výuku metodou Montessori, prostor pro sociální interakci, zadávání a kontrolu domácích úkolů, evaluaci. Elektronické platformy pro výuku mimo platforem povinně určených školou zajišťuje oddělení Montessori s pomocí spolku a rodičů. Před zahájením výuky učitelé nabídnou rodičům školení pro používání platformy a nastaví pravidla pro online komunikaci.

Pokud to pravidla mimořádného stavu umožní a za souhlasu rodičů budou pedagogové Montessori nadále využívat prezenční metody popsané v ŠVP, například schůzky ve třech, individuální konzultace, výuka nebo neformální setkání venku apod.

Přílohy

I. Zápis o schůzce ve třech (i čtyřech)

Jméno:_____

Zkus se s rodiči zamyslet nad následujícími otázkami /nevyplňuj je/.
Udělej si tečky u otázek, o kterých chceš se mou a s rodiči při společném setkání mluvit.

Stává se ti, že se ti nechce do školy?

Co ti udělalo letos ve škole největší radost?

Čím se ve škole nejvíce trápíš?

Je něco, čím se ohledně školy trápíš doma?

Myslíš, že dokážeš splnit požadavky, které na tebe má _____ve škole? Pokud ne, proč?

Myslíš, že dokážeš plnit požadavky, které na tebe mají rodiče? Pokud ne, proč?

Co pro tebe znamená být součástí naší třídy.

Jak se cítíš mezi kamarády?

Víš, co na tobě nejvíce obdivuji?

Víš, za co tě nejvíce napomínám?

Jak by vypadal tvůj den, kdyby sis mohl/a celé vyučování řídit sám/a?

Napiš, kolik času denně věnuješ škole doma / přemýšlej o průměrném času/. Co nejčastěji v tuto dobu do školy děláš?

_____

S jakou pomůckou bys rád ukázal (a) rodičům práci?

_____

Jaký máš plán na další období - napiš své plány podle své úvahy- na týden, měsíc, celý zbytek roku, jak chceš.

V českém jazyce pracuji ***rád/a*** ***je mi to jedno*** ***nerad/a***

Proč? _____

Problém mám hlavně s:_____

V matematice pracuji ***rád/a*** ***je mi to jedno*** ***nerad/a***

Proč? _____

Problém mám hlavně s:_____

Co ti ve škole pomáhá, aby ses cítil/a dobře, abys mohl/a plnit práci, jak je třeba, aby jsi odcházel/a domů s dobrým pocitem? Zkus říci alespoň 3 věci, které ti pomáhají….

1.

2.

3.

Co tě ve škole ruší nebo ti brání plnit vše tak, jak potřebuješ či jak je to tobě vyžadováno?

1.

2.

3.

Co děláš pro to, abys svoji práci odevzdal/a tak, jak nejlépe dokážeš - opravy, kontroly, termín?

_____

Na těchto konzultacích jsme se domluvili na:

1……

2. ……..

3. ……

4. ……

5. ……

6. ……..

Dne : …….. Podpisy: ……..

II. Adventní setkání

Název projektu:	**Adventní setkání**
Charakteristika projektu:	Projekt se vztahuje k následujícím okruhům průřezového tématu **Mediální výchova** - okruhy produktivních činností: • tvorba mediálního sdělení - tento okruh naplňuje téma uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení • práce v realizačním týmu - tento okruh naplňuje téma utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti **Osobnostní a sociální výchova** • osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; kreativita; • sociální rozvoj - poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace • morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika; **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
Komu je projekt určen:	1. - 5. ročník
Jak bude projekt probíhat:	Cílem projektu je seznámení dětí s významem a smyslu Vánoc a prezentace kulturním vystoupením na téma Vánoce. Do projektu se zapojí všechny třídy Montessori Sídliště, pod vedením učitelů. Samotná realizace projektu probíhá během jednoho dopoledne. V programu se představí zástupci jednotlivých tříd či celé kolektivy s nacvičeným vystoupením (pěveckým, tanečním, dramatickým, recitačním). Žáci jsou zapojeni do organizace, příprav i výzdoby sálu.
Časové rozvržení projektu:	Projekt probíhá během jednoho prosincového dopoledne. Nácvik dle uvážení učitelů.
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí dovedností a schopností**: • přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace • rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu • přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci • přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu • napomáhá k zvládání vlastního chování • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace • utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci **Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:** • napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formování a prezentace • vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci • vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupu k řešení problémů

III. Akvárium

Název projektu: Akvárium	
Charakteristika projektu:	Projekt se vztahuje k následujícím průřezovým tématům a jejich okruhům **Osobnostní a sociální výchova:** osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika **Environmentální výchova:** ekosystémy - umělý ekosystém základní podmínky života – voda, vzduch **Mediální výchova:** produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení
Komu je projekt určen:	Všechny třídy, včetně odpolední družiny.
Jak bude projekt probíhat:	společná péče o chod akvária umístěného na chodbě Montessori
Časové rozvržení projektu:	průběžně, během celého školního roku
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** - vytvoření plánu dlouhodobé společné péče o akvárium - zajištění celkové stabilizace celého systému - rozeznávání akvarijních rybek, vhodné druhy - společné řešení vzniklých problémů - koordinování péče o čištění akvária, krmení rybiček, kontrola zásob krmení - pozorování života akvarijních ryb, - hlídání kvality vody, řasy - péče o akvarijní rostliny, výběr vhodných druhů - předávání nabytých zkušeností ostatním spolužákům - tvorba společné informační nástěnky - měření parametrů vody - odpočinek, relaxace a komunikace **Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:** - učení se vzájemnému respektu a tolerance, rozlišuje základní rozdíly mezi názory, obhájí a odůvodní svůj názor, připustí svůj možný omyl a dokáže se dohodnout na společném postupu řešení - rozvoj morálních hodnot a etiky - rozvijí zodpovědné chování své i svého okolí

IV. Člověk a jeho práce

Název projektu:	**Člověk a jeho práce**
Charakteristika projektu:	**Osobnostní a sociální výchova:** - osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí, kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy - morální rozvoj - hodnoty, postoje **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace **Multikulturní výchova:** - kulturní diference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnost - (různé kulturní zvyklosti, zvyky, umění, móda, náboženství) **Environmentální výchova:** - Ekosystémy – kulturní krajina - lidské aktivity a problémy životního prostředí (potrava, bydlení) - vztah člověka k prostředí
Komu je projekt určen:	1. - 5. ročník
Jak bude projekt probíhat:	skládá se z dopolední akce v terénu nebo v muzeu, následuje řada klíčových lekcí ve škole
Časové rozvržení projektu:	bude probíhat ve 2. pololetí, celkem nejméně 4 výukové bloky (6 vyuč. hodin)
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** - vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic, příprava pokrmu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - orientuje se v základních formách vlastnictví - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá zdrojů archivů, knihoven, sbírek muzeí pro pochopení minulosti - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti s využitím regionálních specifik
	Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot: - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

V. Finanční gramotnost

Název projektu: Finanční gramotnost (Routa)	
Charakteristika projektu:	Projekt se vztahuje k následujícím průřezovým tématům a jejich okruhům **Osobnostní a sociální výchova:** osobnostní rozvoj – kreativita sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Výchova demokratického občana:** občanská společnost a škola – formy participace žáků na životě místní komunity **Mediální výchova:** tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro zpravodaj města, webové stránky práce v realizačním týmu – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu
Komu je projekt určen:	1., 2., 3., 4., 5. ročník
Jak bude projekt probíhat:	Projekt se skládá z několika částí. Nejdříve probíhá příprava a pečení sušenek ve školní kuchyňce, kterého se účastní žáci všech ročníků, další částí je příprava prodejního stánku na hudebním festivalu Routa, kde děti během programu prodávají upečené sušenky a připravené limonády, pod kontrolou pedagogů počítají ceny a vybírají peníze. Následně již všichni společně sčítají tržbu, odečtou případné náklady a vyčíslí svůj zisk. Poslední fází je rozhodování a hlasování, co si mohou za utržené peníze (zisk) do školy pořídit a využít při výuce.
Časové rozvržení projektu:	Projekt probíhá každý rok v měsících květnu a červnu.
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** - projekt je cesta žáka k získání informací a poznatků ze světa financí a prohlubování jejich znalostí - získává vědomosti o platidlech, penězích, finančních institucích - rozeznává rizika hospodaření s penězi - orientace v základních pojmech (příjmy, výdaje, rozpočet, hotovostní platba, platba kartou tzv. bezhotovostně) - seznámení s tvorbou ceny (náklady x výnosy, příjmy x výdaje, zisk x ztráta, marže) - rozeznává druh prodeje - vysvětlí pojmy sleva, reklama - dodržuje zásady bezpečnosti práce s penězi - učí se společnému plánování a rozhodování, řešení případných konfliktů - učí se hygienickým zásadám při práci s potravinami **Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:** - formování zodpovědného postoje k penězům - přijímání odpovědnosti za vlastní peněžní rozhodnutí - získávání praktických zkušeností a respektujícího chování - rozeznává vhodné hospodaření s penězi

VI. Halloween

Název projektu:	**Halloween**
Charakteristika projektu:	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět **Multikulturní výchova** - Kulturní diference - Lidské vztahy - Multikulturalita
Komu je projekt určen:	Žáci 1. - 5. ročníku
Jak bude projekt probíhat:	Učitel dětem přiblíží svátek Halloween, který se slaví v anglicky mluvících zemích. Žáci se dozvědí proč, a jak se tento svátek slaví, seznámí se základní slovní zásobou ohledně tohoto tématu. Můžou si obléct kostým, který k této tradici neodmyslitelně patří.
Časové rozvržení projektu:	Projekt bude probíhat jednou za školní rok – v říjnu, kdy se tento svátek slaví, a bude trvat cca 90 minut (dle počtu hodin AJ v daném ročníku).
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** - Rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem - Poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách v evropské a světové společnosti
	Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot: Učí chápat a tolerovat odlišné kulturní zvyky a tradice Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám

VII. Kniha o mně

Název projektu:	**Kniha o mně**
Charakteristika projektu:	**Osobnostní a sociální výchova:** - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí; mezilidské vztahy; **Environmentální výchova:** - vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl
Komu je projekt určen:	Žáci 1., 2., 3. ročníku
Jak bude projekt probíhat:	Při objevování výhod zápisu a čtení myšlenek má žák možnost napsat a ilustrovat knihu. Témata jsou volena podle žákovo zájmu i podle společně probíraného učiva, např. Jmenuji se…, Je mi…, To je má rodina…, Můj rodokmen…, Můj tatínek a maminka umí…, Bydlím ve., Rád vidím, slyším, cítím, se dotýkám a rád ochutnám atd. Knihu svážeme a žák si ji odnese domů.
Časové rozvržení projektu:	Projekt bude probíhat ve 2. pololetí, od ledna do května v 10 týdnech vždy cca 90 minut
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** - zlepšování schopnosti zapsat své myšlenky i je zachytit výtvarně - učí orientovat se v dění kolem sebe, v čase, okolí i ve vztazích - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti **Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:** - rozvoj schopnosti plánovat a zorganizovat svou činnost - podporuje uvědomění zodpovědnosti za svou práci, za její zdárné dokončení - podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost - učí chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

VIII. Koulovačka – rozloučení se školním rokem

Název projektu:	**Koulovačka – rozloučení se školním rokem**
Charakteristika projektu:	Projekt se vztahuje k následujícím průřezovým tématům a jejich okruhům
	Osobnostní a sociální výchova: • osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, kreativita • sociální rozvoj - komunikace, spolupráce • morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika **Výchova demokratického občana:** • občanská společnost a škola **Environmentální výchova:** • vztah člověka k prostředí (příprava venkovní trasy šetrné k přírodě, úklid po skončení projektu) • Ekosystémy (zahrada, louka - poznávání rostlin) **Mediální výchova:** • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Komu je projekt určen:	1. stupeň ZŠ Montessori, 1. - 4. ročník, 5. ročník se podílí na přípravě a realizaci
Jak bude projekt probíhat:	Příprava - pro žáky 5. ročníku • výběr disciplín (rozšifrování "tajné zprávy“, překážková dráha, chůze poslepu, cvičení rovnováhy, logická hra - sestavování, praktické dovednosti - měření, vážení, odhad, koulovačka - hod na cíl…) • plán rozdělení a obsazení stanovišť - 5 až 6 • příprava (výroba) pomůcek Realizace projektu • sraz - odpoledne • rozdělení dětí do smíšených skupin - podle počtu stanovišť, barevné rozlišení • seznámení s průběhem akce, poučení o bezpečnosti • střídání skupin na stanovištích v cca 20minutových intervalech • ukončení - hodnocení, ocenění účastníků
Časové rozvržení projektu:	krátkodobý projekt - jedno odpoledne + příprava cca 3 dny, každoroční opakování projektu
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** • vybízí k pohybovým aktivitám • vede k soustředění a pozornosti • přináší rozšíření vědomostí • využívá kolektivní spolupráce • formuje studijní dovednosti • učí zpracovat potenciál médií jako zdroj informací

	Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:
	• vytváření kladného vztahu k přírodě • vede k uvědomování si spolupráce a pomoci • vede k uvědomování si hodnoty volného času a odpovědnosti za jeho vyplnění

IX. Příběh o vzniku Vesmíru, Země

Název projektu: Příběh o vzniku Vesmíru, Země	
Charakteristika projektu:	Projekt se vztahuje k následujícím průřezovým tématům a jejich okruhům **Osobnostní a sociální výchova:** sociální rozvoj – poznávání lidí, kooperace morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Environmentální výchova:** základní podmínky života – voda, ovzduší
Komu je projekt určen:	1. - 5. ročník
Jak bude projekt probíhat:	Úvod do projektu probíhá obvykle během září. Projekt začíná vyprávěním Příběhu o vzniku Vesmíru a Země. Velký příběh dává učivu rámec, který pomáhá dětem zasadit detaily do celku. Tento a další příběhy mají v dětech probudit zájem, představivost, touhu objevovat, měly by zapůsobit na podvědomí dětí a inspirovat je k dalšímu zkoumání a hledání učiva v knihách, v encyklopediích a dalších materiálech, při jejich výpravách do přírody. Po vyprávění příběhu následuje 1 celek z kosmické výchovy ve všech ročnících.
Časové rozvržení projektu:	Úvodní blok k projektu trvá 90 minut a následuje celý tematický celek v každé třídě
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** -vede k uvědomění si podmínek života a možnosti jejich ohrožování -provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů -objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka -založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu -stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit
	Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot: -vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností a prostředí -rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení -podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí

X. Příběh o vzniku a vývoji života

<table>
<tr><td colspan="2">Název projektu: Příběh o vzniku a vývoji života</td></tr>
<tr><td>Charakteristika projektu:</td><td>Projekt se vztahuje k následujícím průřezovým tématům a jejich okruhům
Osobnostní a sociální výchova:
osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita
sociální rozvoj – kooperace a kompetice, komunikace
Environmentální výchova:
ekosystémy – les, pole, moře, tropický deštný les, kulturní krajina</td></tr>
<tr><td>Komu je projekt určen:</td><td>1. - 5. ročník</td></tr>
<tr><td>Jak bude projekt probíhat:</td><td>Projekt začíná vyprávěním Příběhu o vzniku a vývoji života na Zemi. Velký příběh dává učivu rámec, který pomáhá dětem zasadit detaily do celku. Tento a další příběhy mají v dětech probudit zájem, představivost, touhu objevovat, měly by zapůsobit na podvědomí dětí a inspirovat je k dalšímu zkoumání a hledání učiva v knihách, v encyklopediích a dalších materiálech, při jejich výpravách do přírody. Po vyprávění příběhu následuje 1 celek z kosmické výchovy ve všech ročnících.</td></tr>
<tr><td>Časové rozvržení projektu:</td><td>Úvodní blok k projektu trvá 90 minut a následuje celý tematický celek v každé třídě</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:</td><td>Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</td></tr>
<tr><td>Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:
-vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností a prostředí
-přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
-podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
-vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví</td></tr>
</table>

XI. Volby do školního parlamentu

Název projektu:	**Volby do školního parlamentu**
Charakteristika projektu:	Projekt se vztahuje k následujícím průřezovým tématům a jejich okruhům **Osobnostní a sociální výchova:** mezilidské vztahy, komunikace sebepoznání, seberegulace, **Výchova demokratického občana:** občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Jsme Evropané - utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám, osvojování vzorců evropského občana, podpora smyslu pro zodpovědnost. **Mediální výchova:** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (prezidentské volby, parlamentní volby, ...), tvorba mediálního sdělení
Komu je projekt určen:	žákům 4. a 5. ročníku
Jak bude projekt probíhat:	1. den - seznámení s významem a principem voleb 2. - 4. den - "volební kampaň": výběr spolužáků z 5. ročníku, jednoho chlapce a jedné dívky dodržet pravidlo pozitivní prezentace zástupců třídy - vyhodnotit klíčové vlastnosti, které by měli mít pro výkon funkce, schopnost argumentace, 4. den - výroba volební urny, volba sčítací komise (pedagog + žák 4. a 5. ročníku 5. den - volby, sečtení hlasů, vyhlášení výsledku voleb hodnocení projektu
Časové rozvržení projektu:	<u>1 týden:</u> 1 den - získávání potřebných informací 3 dny - kampaň, výroba volební urny, volba sčítací (volební) komise, organizace volebního dne, 1 den - volby
Přínos projektu pro výchovně vzdělávací činnost:	**Projekt má následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:** • seznámení se s podmínkami pro kandidaturu do státních orgánů v České republice na místní, republikové a evropské úrovni • znalost zvolených zástupců na klíčových pozicích ve státní správě (prezident republiky, předseda vlády, někteří ministři - náplň jejich práce) • znalost obecních zastupitelů (starosta, místostarosta…) • dovednost použití zvolených technických prostředků (vyhledávání informací, prezentace formou plakátu nebo počítačové aplikace) • úprava textu a fotografií • respektování GDPR
	Projekt má následující přínosy v oblasti postojů a hodnot: • schopnost vyhodnotit osobnostní a volní úroveň kandidátů • mluvený projev při prezentaci kandidátů, jeho srozumitelnost • způsob argumentace • pochopení demokratických principů při výběru kandidátů • akceptování rozdílných názorů • sebehodnocení a hodnocení průběhu projektu

VOLEBNÍ LÍSTEK

Volby do školního parlamentu _____

XII. Volební lístky

VOLEBNÍ LÍSTEK

Volby do školního parlamentu _____

